

ความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
เชิงการศึกษ

ปริญญาโท

ของ

สมจิต กวีพิสัย

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575, 3915058

29 ส.ย. 2524

เสนอขอขดาววิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานบัตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักคู่คร

ปริญญาการศึกษาภาคค่ำ

เมษายน ๒๕๒๓

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความต้องการและการได้โอกาสในการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
เขตการศึกษา ๕

บทคัดย่อ
ของ
สมจิต ทวีทิพย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน ๒๕๒๓

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะการกระจายของความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ. ๕ หรือ เทียบเท่า และนักศึกษาระดับที่ ๑ ระดับอุดมศึกษา ในเขตการศึกษา ๕ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้น ม.ศ. ๕ หรือเทียบเท่าที่กำลังเรียนอยู่ในปีการศึกษา ๒๕๒๐ จำนวน ๑,๐๓๕ คน และนักศึกษาระดับที่ ๑ ระดับอุดมศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ในปีการศึกษา ๒๕๒๐ จำนวน ๒,๔๖๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบสอบถามความต้องการการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและแบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้อัตราส่วนร้อยละ และการทดสอบความแตกต่างโดย ไค-สแควร์ (Chi-square) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบว่า นักเรียนต้องการศึกษาร้อยละ ๗๓ และไม่ต้องการศึกษาร้อยละ ๒๗ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงต้องการศึกษาใกล้เคียงกันมาก นักเรียนที่มีความต้องการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ สูง คือ นักเรียนที่เรียนหลักสูตร ม.ศ. ๕ นักเรียนที่บิดาเป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน มารดาเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ บิดามีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มารดามีการศึกษาระดับปริญญาตรี บิดาและมารดามีระดับรายได้ระหว่าง ๕,๐๐๐-๗,๐๐๐ บาท เมื่อเปรียบเทียบความต้องการศึกษาตามลักษณะสถานภาพต่าง ๆ แล้วพบว่า ความต้องการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับ เพศ หลักสูตร อาชีพบิดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนชายและนักเรียนชั้น ป.๖ซ. ต้องการศึกษาระดับปริญญาตรีสูงกว่าสตรีสูง นักเรียนหญิงและนักเรียนที่เรียนหลักสูตร ม.ศ. ๕ ต้องการศึกษาระดับปริญญาตรีสูงกว่าสตรีสูง

๒. การได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับ เพศ หลักสูตร อาชีพของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา ระดับรายได้ของบิดามารดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่า นักเรียนและนักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร ป.๖ซ. ได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์สูง นักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร ม.ศ. ๕ นักศึกษาที่บิดามีรายได้ระหว่าง ๒,๐๐๐-๓,๐๐๐ บาท นักศึกษาที่บิดาประกอบกิจการส่วนตัว ได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาแพทยศาสตร์สูง นักศึกษาที่บิดามารดาไม่ประกอบอาชีพ หรือทำงานบ้าน ได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สูง นักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับ ป.๔ และมารดามีการศึกษาระดับ ป.๔ ได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์สูง

๓. ลักษณะของผู้มีความต้องการและได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาเกือบทุกคน ไม่แตกต่างกัน นอกจากนักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร ม.ศ.๔ ได้โอกาสศึกษาสูงกว่าผู้สำเร็จหลักสูตรอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบตามสัดส่วนของนักเรียนที่ลงทะเบียน และพบว่า โอกาสในการหางานทำ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

THE DEMAND FOR AND THE ACCESS TO HIGHER EDUCATION IN
EDUCATIONAL REGION 9

AN ABSTRACT

BY

SOMJIT TOURTIP

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

April 1980

The purpose of this research was to study compare the status distribution of the demand for and the access to higher education of M.S. 5 students or the equivalents and the first year college students in the Education Region 9. The subjects were 1,175 M.S. 5 students or the equivalents and 2,460 first year college students enrolling during the academic year of 1978. "The Demand for Higher Education" and "the Access to Higher Education Questionnaire" were used as instruments. Data analysis was carried out using percentage and chi-square test.

Major findings were as follows

1. The finding indicated that 73 percent of students demand for higher education. Male and female students showed similar demand for education. High demand for education in various fields was expressed by students attending M.S. 5, students whose fathers worked for private business, students whose mothers worked for government enterprises, students whose fathers earned associate degree or equivalence, students whose mothers possessed bachelor's or higher degree, students whose parents income earning were between 5,001-7,000 baht per month. When comparison of the demand for higher education was made in relation to various variables, the demand for education was found to be significantly related to sex, curriculum and father's occupations. Male and vocational students expressed greater demand for engineering science. Female and M.S. 5 students had higher demand for medical science.

2. Students' educational access to various fields was found to be significantly related to sex, curriculum, parents' occupation, parents' education, and parents' income. And it was found that students who graduated from vocational schools had higher access in engineering science. M.S. 5 graduates, whose parents earned 2,001-3,000 baht a month and whose parents had their own business, were found to have higher access to medical science discipline. Students whose mothers were housekeepers were found & have higher access to the field of sciences. Students whose parents completed Prathom 4 were found & gain higher access to education field.

3. Characteristics of students who demanded and of those who had access to higher education were similar in most aspects. The only exception were students who passed M.S. 5 had higher access than other groups. And it was found that job opportunity was the most influential factor on the demand for and access to higher education.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวปดิกได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

วิมล วิไล

ประธาน

๒-๒๑๒-๒๑๒-๒๑๒

กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร
สินศิริ ประธานกรรมการ และ ดร.พนม พงษ์ไพบูลย์ กรรมการ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและ
แนะนำตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัย
ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณสถานักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่ได้ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายบางส่วน
ในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการโครงการวิจัยประสิทธิภาพการจักการอุดมศึกษา
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.วรารักษ์ บวรศิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร
ดร.เจอรากลค์ ทรายักษ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้
ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจาก อาจารย์บุญเยี่ยม พุ่มสะถี่ คุณเคธา ศรีพันกุล
คุณไพฑูรย์ กฤษณ์เพชร คุณสายวรุณ มุขทอง อาจารย์สาคร กือเจริญ และเพื่อน ๆ
นิสิตที่วิจัยร่วมโครงการเดียวกัน ที่มีส่วนช่วยเหลือให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี
จึงขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สมจิต ทั่วทัพย์

สารบัญ

บทที่

หน้า

๑	บทนำ	๑
	ภูมิหลัง	๑
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	๔
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	๕
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	๖
	ตัวแปรที่ศึกษา	๗
	ข้อตกลงเบื้องต้น	๘
	นิยามศัพท์เฉพาะ	๘
๒	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๒
	เอกสารและงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวกับความต้องการการศึกษา ในระดับอุดมศึกษา	๑๒
	เอกสารและงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวกับความต้องการการศึกษา ในระดับอุดมศึกษา	๑๗
	เอกสารและงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวกับการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา	๑๘
	เอกสารและงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวกับการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา	๒๔
๓	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	๒๖
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๒๖
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๓๐
	การเก็บและรวบรวมข้อมูล	๓๑
	การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๒

๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๔
ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๔
ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ความถี่ของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา	๓๕
ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา	๖๒
ตอนที่ ๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างลักษณะสถานภาพ ของนักเรียนที่ทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษากับนักศึกษา ที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยวิธีทดสอบ ไค-สแควร์	๘๒
๕ สรุป อภิปรายผลและขอเสนอแนะ	๕๑
ความมุ่งหมายของการวิจัย	๕๑
กลุ่มตัวอย่าง	๕๑
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๕๑
การวิเคราะห์ข้อมูล	๕๒
สรุปการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๒
การอภิปรายผล	๕๓
ขอเสนอแนะเพื่อการวิจัย	๕๓
บรรณานุกรม	๑๐๘
ภาคผนวก	๑๑๑

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

๑	จำนวนรอยละของคะแนนผลการสอบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีโอกาสสอบเข้า สถาบันอุดมศึกษาได้ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๑๔	๒๓
๒	จำนวนนักเรียนของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาความต่องานการศึกษาในระดัอุดมศึกษา	๒๕
๓	จำนวนรอยละของนักเรียนที่ต่องานและไม่ต่องานการศึกษาในระดัอุดมศึกษา จำแนกตามเพศ	๓๖
๔	จำนวนรอยละของนักเรียนที่ต่องานและไม่ต่องานการศึกษาในระดัอุดมศึกษา จำแนกตามหลักศูร	๓๗
๕	จำนวนรอยละของนักเรียนที่ต่องานและไม่ต่องานการศึกษาในระดัอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา	๓๘
๖	จำนวนรอยละของนักเรียนที่ต่องานและไม่ต่องานการศึกษาในระดัอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา	๓๙
๗	จำนวนรอยละของนักเรียนที่ต่องานและไม่ต่องานการศึกษาในระดัอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	๔๐
๘	จำนวนรอยละของนักเรียนที่ต่องานและไม่ต่องานการศึกษาในระดัอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา	๔๑
๙	จำนวนรอยละของนักเรียนที่ต่องานและไม่ต่องานการศึกษาในระดัอุดมศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ของบิดา	๔๒
๑๐	จำนวนรอยละของนักเรียนที่ต่องานและไม่ต่องานการศึกษาในระดัอุดมศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ของมารดา	๔๓
๑๑	จำนวนรอยละของนักเรียนที่ต่องานการศึกษาในระดัอุดมศึกษา จำแนกตามปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา	๔๔

๑๒	เปรียบเทียบความต่องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามเพศ	๘๖
๑๓	เปรียบเทียบความต่องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามหลักสูตรที่กำลังเรียน	๘๘
๑๔	เปรียบเทียบความต่องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของบิดา	๘๐
๑๕	เปรียบเทียบความต่องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของมารดา	๘๒
๑๖	เปรียบเทียบความต่องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	๘๔
๑๗	เปรียบเทียบความต่องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา	๘๖
๑๘	เปรียบเทียบความต่องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามระดับรายได้ของบิดา	๘๘
๑๙	เปรียบเทียบความต่องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามระดับรายได้ของมารดา	๙๐
๒๐	จำนวนร้อยละของนักเรียนที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามเพศ	๙๓
๒๑	จำนวนร้อยละของนักเรียนที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามหลักสูตร	๙๔
๒๒	จำนวนร้อยละของนักเรียนที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา	๙๕
๒๓	จำนวนร้อยละของนักเรียนที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา	๙๖

ตาราง	หน้า
๒๔ จำนวนร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	๒๗
๒๔ จำนวนร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา	๒๘
๒๖ จำนวนร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ของบิดา	๒๙
๒๗ จำนวนร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ของมารดา	๓๐
๒๘ จำนวนร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในสาขาต่าง ๆ จำแนกตามปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกสาขาวิชา	๓๒
๒๙ เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามเพศ	๓๔
๓๐ เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามหลักสูตร	๓๕
๓๑ เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา	๓๖
๓๒ เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา	๓๗
๓๓ เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	๓๘
๓๔ เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา	๓๙
๓๕ เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ของบิดา	๔๐

๓๖	เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ของมารดา	๘๑
๓๗	เปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จากแนกตามเพศ	๘๓
๓๘	เปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จากแนกตามหลักสูตร	๘๔
๓๙	เปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ว่าแนกตามอาชีพของบิดา	๘๕
๔๐	เปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ว่าแนกตามอาชีพของมารดา	๘๖
๔๑	เปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามการที่บิดาของบิดา	๘๗
๔๒	เปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา	๘๘
๔๓	เปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ของบิดา	๘๙
๔๔	เปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ของมารดา	๙๐
๔๕	รายชื่อสถานศึกษาและจำนวนนักเรียนที่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษา ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา	๑๒๐
๔๖	รายชื่อสถานศึกษาและจำนวนนักเรียนที่ไว้ศึกษา การได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา	๑๒๑
๔๗	รายชื่อสถานศึกษา ระดับ ม.ศ. ๕ หรือ เทียบเท่าในเขตการศึกษา ๕	๑๒๓

บทที่ ๑

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ เพราะการจักนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมนั้นจะต้องอาศัยคนที่มีคุณภาพ และการศึกษาก็จะช่วยพัฒนาคุณภาพของคนที่สามารถมองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมรวมทั้งวิธีการแก้ไขได้ โกลแมนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาไว้ว่า ผู้ที่ได้รับการศึกษาน้อยจะมีพฤติกรรมทางสังคมแตกต่างไปจากผู้ที่มีการศึกษาสูง (Coleman, 1965 : 18)

อย่างไรก็ตามเป็นที่ยอมรับว่า การศึกษาของแต่ละยุคแต่ละสมัยจะช่วยให้ด้านมีรายได้สูงขึ้น มีมาตรฐานการกินอยู่สูงขึ้น นักศึกษาชาวรัสเซียชื่อ สตรัมลิน (Strumlin) เป็นคนแรกที่ได้ทำการวิจัยถึงผลของการประถมศึกษาว่าในรัสเซีย การประถมศึกษาอย่างสมบูรณ์มีผลทำให้เพิ่มกำลังผลผลิตได้ถึงร้อยละ ๔๔ มัธยมศึกษาเพิ่มร้อยละ ๑๐๕ อุดมศึกษาเพิ่มร้อยละ ๓๐๐ (บุญชนะ อรรถจักร ๒๕๑๑ : ๔-๖)

จะเห็นได้ว่าการที่ประชาชนมีการศึกษาก็จะสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ดีขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ตนเองและประเทศชาติ ดังนั้นรัฐบาลจึงควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับความสะดวกเกี่ยวกับทางการศึกษาโดยทั่วถึง

สำหรับประเทศไทยแม้ว่าจะได้ขยายการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นและกำหนดเป็นนโยบายของรัฐว่าจะให้ความสะดวกทางการศึกษาแก่ประชาชนโดยทั่วถึงกัน แต่ในทางปฏิบัติแล้วรัฐยังไม่สามารถจัดการศึกษาในระดับสูงได้เพียงพอกับความต้องการของผู้ที่ต้องการศึกษาได้อย่างพอเพียง เหตุผลอย่างหนึ่งก็เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสังคม ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ทำให้มีอาชีพใหม่ๆ เกิดขึ้น ความจำเป็นที่ประชากรต้องแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองจึงมีมากขึ้นเป็นทวีคูณ โดยที่ ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ยิ่งว่าแนวโน้มความต้องการศึกษามีมากขึ้นเรื่อยๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะรับได้

จากสถิติปีการศึกษา ๒๕๒๑-๒๕๒๒ มีผู้สมัครสอบเข้ามหาวิทยาลัยทั้งหมด จำนวน ๗๕,๗๓๑ คน ซึ่งมหาวิทยาลัยรับไว้ได้เพียง ๑๓,๕๕๗ คน (วิจิตร ศรีสอาน ๒๕๒๑ : ๑๑) แสดงว่าจำนวนผู้ต้องการศึกษาและผู้ที่มีโอกาสเข้าศึกษาเป็นสัดส่วนที่แตกต่างกันมาก

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่า ปัญหาการศึกษาในประเทศไทยปัญหาหนึ่งคือ ความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะการศึกษาระดับอุดมศึกษา เท่าที่ เป็นอยู่ในปัจจุบัน รัฐบาลให้แก่คนส่วนน้อยที่สอบคัดเลือกเข้าเรียนได้เท่านั้น ให้บริการการศึกษา แก่บุคคลทั่วไปน้อยมาก ทั้ง ๆ ที่เป็นสถาบันการศึกษาของรัฐและตั้งขึ้นด้วยเงินภาษีอากร ของประชาชน (คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา ๒๕๑๗ : ๖๑) จาก รายงานการวิจัยระบบอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดทำโดยคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผู้ที่ได้รับโอกาสเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในปี ๒๕๑๗ เมื่อจำแนกตามภูมิภาคของ บิตามารดาจากจำนวนผู้สมัครทั้งหมดแล้ว การได้โอกาสแตกต่างกันนั้นคือ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งนับจำนวนครัวเรือนได้เป็นร้อยละ ๓๓ ของประเทศ เข้าสมัครเพียงร้อยละ ๑๐ ของผู้สมัครทั้งหมด และสอบเข้าได้เพียงร้อยละ ๗ ของผู้สอบเข้าได้ทั้งหมด แต่ในทาง กลับกันที่กรุงเทพมหานครซึ่งมีครัวเรือนอยู่ร้อยละ ๔ ของประเทศ มีผู้สมัครร้อยละ ๔๐ ของ ผู้สมัครทั้งหมด และสอบเข้าได้ร้อยละ ๔๔ ของผู้สอบเข้าได้ทั้งหมด (คณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ ม.ป.ป. : ๑๕)

จากรายงานข้างต้นชี้ให้เห็นว่า สัดส่วนของผู้ที่ได้รับโอกาสเข้าศึกษาในระดับ อุดมศึกษายังไม่เท่าเทียมกันในเรื่องโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัยครั้งเดียวกันนี้ยังชี้ ให้เห็นว่าประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเสียเปรียบทางการศึกษาทุกด้าน เช่น สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมซึ่งปรากฏว่าผู้ที่มีโอกาสเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้น ส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ผู้สมัครสอบที่มาจากครอบครัวข้าราชการ เข้าได้ร้อยละ ๒๑ ครอบครัวที่มีกิจการส่วนตัวสอบเข้าได้ร้อยละ ๕๓ ซึ่งเปรียบเทียบกับ ครอบครัวเกษตรกรสอบเข้าได้เพียงร้อยละ ๒ เท่านั้น (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : ๑๔) ความข้อเท็จจริงแล้วประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมและมีรายได้ต่ำ จึงไม่สามารถส่งบุตรหลานให้ศึกษาเล่าเรียน ต่อในระดับอุดมศึกษาได้

จังหวัดอุดรธานี ขอนแก่น สกลนคร หนองคาย เลย อยู่ในเขตการศึกษา ๕ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น มีประชากรถึง ๔,๔๐๕,๒๕๒ คน (กระทรวงมหาดไทย ๒๕๒๐ : ๑-๓๓) แต่มีจำนวนสถาบันอุดมศึกษาจำนวนจำกัดคือวิทยาลัยอาชีวศึกษา ๔ แห่ง วิทยาลัยครู ๓ แห่ง วิทยาลัยเทคโนโลยี ๑ แห่ง วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ๑ แห่ง วิทยาลัยเกษตรกรรม ๑ แห่ง และมหาวิทยาลัยอีก ๑ แห่ง รวมเป็น ๑๐ สถาบัน ซึ่งไม่เพียงพอกับความต้องการศึกษาของประชากรในเขตการศึกษานี้ เมื่อเปรียบเทียบกับกรุงเทพมหานครที่มีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนเกือบทั้งหมดตั้งอยู่และมีจำนวนประชากรใกล้เคียงกัน คือ ๔,๗๕๒,๗๗๔ คน (กระทรวงมหาดไทย ๒๕๒๐ : ๑-๓๓) โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประชากรในเขตการศึกษา ๕ แม้ว่าจะได้จัดตั้งมหาวิทยาลัยภูมิภาคขึ้น คือมหาวิทยาลัยขอนแก่น และให้สิทธิพิเศษแก่นักเรียนในเขตการศึกษา ๕ ได้เข้าศึกษาจำนวนหนึ่งด้วยแล้วก็ตาม ก็ไม่อาจแก้ปัญหาความต้องการศึกษาต่อและโอกาสที่ประชากรในเขตการศึกษา ๕ ที่เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ เนื่องจากมหาวิทยาลัยขอนแก่นต้องให้โอกาสแก่ประชากรทั้งประเทศมีสิทธิสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาเล่าเรียนด้วย โอกาสที่นักเรียนในเขตการศึกษา ๕ จะผ่านการสอบคัดเลือกได้จึงมีน้อย เพราะคุณภาพทางการศึกษาคือต่ำกว่าประชากรในภูมิภาคอื่น ๆ ซึ่งเนื่องมาจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น การกระจายของครูในระดับต่าง ๆ ยังไม่เท่าเทียมกัน แม้แต่ในระดับประถมศึกษา จากผลการวิจัยของกรมวิชาการพบว่า จำนวนนักเรียนต่อครู ๑ คน ในจังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นจังหวัดหนึ่งในเขตการศึกษา ๕ มีจำนวนนักเรียนต่อครู ๑ คนสูงระลอก คือครู ๑ คน ต่อนักเรียน ๔๖ คน ซึ่งเป็นอัตราที่สูงที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเมื่อเปรียบเทียบกับภาคกลางอัตราสูงสุดคือ นักเรียน ๓๕ คนต่อครู ๑ คน ในจังหวัดสมุทรสงคราม (กรมวิชาการ ๒๕๑๘ : ๗๔) การที่ครูต้องรับภาระหนัก เช่นนี้ย่อมทำให้คุณภาพห้อย ซึ่งมีผลต่อการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาและโอกาสเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาคด้วย

โอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นปัญหาที่อยู่ในความสนใจของประชาชนทั่วไป คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการศึกษาข้อหนึ่งว่า ควรสำรวจความต้องการการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในระบอบประเทศและท้องถิ่นว่าจะสามารถให้ความสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษามากน้อยเพียงใด

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดขึ้นใหม่ควรจัดตั้งขึ้นที่ใด (คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูป การศึกษา ๒๕๑๗ : ๒๗) ประกอบกับรายงานการวิจัยทางการศึกษาค่าง ๆ แสดงว่า ประชากรในเขตการศึกษา ๕ ไม่มีความเท่าเทียมกันทางการศึกษา จึงมีความจำเป็นต้อง ศึกษาความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตการศึกษา ๕ เพื่อ เสนอแนะต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาในการกำหนดนโยบายและแผนในเรื่อง การเปิดโอกาสให้ประชากรในวัยเรียนได้รับการศึกษาโดยเท่าเทียมกันต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

๑. ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๑.๑ เพื่อศึกษาการกระจายลักษณะสถานภาพของนักเรียนในเขตการศึกษา ๕ ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๑.๑ เพื่อเปรียบเทียบการกระจายลักษณะสถานภาพของนักเรียนในเขต การศึกษา ๕ ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๑.๓ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่ต้องการ ศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในเขตการศึกษา ๕

๒. การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๒.๑ เพื่อศึกษาการกระจายลักษณะสถานภาพของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา เขตการศึกษา ๕

๒.๒ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของ นักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตการศึกษา ๕

๓. ความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการกระจายสถานภาพของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษากับลักษณะการกระจายสถานภาพของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษา

ความสำคัญของการศึกษาคนวัย

ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ดังนี้

ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๑. ใช้ประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการกระจายจากชั้นอุดมศึกษา ให้เหมาะสมและตอบสนองความต้องการของนักเรียนในเขตการศึกษา ๘

๓. เป็นข้อมูลในการพิจารณาเพิ่มหรือลดสาขาวิชาและจำนวนการรับเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและนโยบายระดับชาติ

๔. เป็นข้อมูลในการแนะนำการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาแก่นักเรียนในเขตการศึกษา ๘

การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๑. เป็นแนวทางในการปรับสภาพการได้โอกาสศึกษาของประชากรกลุ่มต่าง ๆ ให้เหมาะสม

๒. เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการรับเข้าศึกษาและพิจารณาเพิ่มหรือลดสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา เขตการศึกษา ๘

ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ผลการศึกษาดังสองเรื่องนี้ทำให้เห็นภาพรวมเพื่อเป็นดัชนีในการตัดสินใจกำหนดนโยบายและวางแผนการศึกษา เพื่อให้สามารถได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประชากรกลุ่มต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการ และสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เช่น การจัดสรรทุนการศึกษา การกำหนดโควตา (Quota) เพื่อเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา และสาขาวิชาต่าง ๆ การเพิ่มหรือลดจำนวนนักวิชาและสาขาวิชา การกระจายงบประมาณสถาบันอุดมศึกษา ในเขตการศึกษา ๘ นอกจากนี้ยังใช้ประกอบการแนะนำศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

๑. ประชากรเพื่อการศึกษาความต้องการเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๕ หรือเทียบเท่า ปีการศึกษา ๒๕๒๑ ในเขตการศึกษา ๕ ซึ่งได้แก่

๑.๑ นักเรียนซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ (ม.ศ. ๕)

ปีการศึกษา ๒๕๒๑ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่อยู่ในเขตการศึกษา ๕

๑.๒ นักเรียนซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ป.ว.ช.)

ปีการศึกษา ๒๕๒๑ ในโรงเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษา วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่อยู่ในเขตการศึกษา ๕

๑.๓ นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาปีที่ ๒

(ป.กศ. ปีที่ ๒) ปีการศึกษา ๒๕๒๑ ในวิทยาลัยครูที่อยู่ในเขตการศึกษา ๕

๒. ประชากรเพื่อการศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้แก่

๒.๑ นักศึกษาซึ่งกำลังเรียนอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นสูงปีที่ ๑ (ป.กศ. ชั้นสูงปีที่ ๑)

๒.๒ นักศึกษาซึ่งกำลังเรียนอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ ๑

(ป.ว.ส. ปีที่ ๑) ปีการศึกษา ๒๕๒๑ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา ๕

๒.๓ นักศึกษาซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๑ ในสถาบัน

อุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่อยู่ในเขตการศึกษา ๕

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่มีความสำคัญอันมีผลต่อความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้แก่

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๑. ตัวแปรต้น

- ๑.๑ เพศ
- ๑.๒ ประเภทของหลักสูตร
- ๑.๓ อาชีพของบิดาและมารดา
- ๑.๔ รายได้ของบิดาและมารดา
- ๑.๕ ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา
- ๑.๖ ปัจจัยที่มีอิทธิพล

๒. ตัวแปรตาม

- ๒.๑ ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาในเรื่องการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๑. เพศ
๒. ประเภทของหลักสูตร
๓. อาชีพของบิดาและมารดา
๔. รายได้ของบิดาและมารดา
๕. ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา
๖. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการได้โอกาสศึกษา

ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน ม.ศ. ๕ หรือ เทียบเท่า มีสัดส่วนของการกระจายตามลักษณะสถานภาพ ในปี ๒๕๒๐ และ ๒๕๒๑ คล้ายคลึงกัน
๒. สัดส่วนของประชากรตามลักษณะสถานภาพในแต่ละปีมีแนวโน้มคล้ายคลึงกัน โดยถือสถิติจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติครั้งสุดท้าย

นิยามศัพท์เฉพาะ

๑. ความต้องการศึกษา หมายถึง ความประสงค์ที่จะเข้าศึกษาในสถาบัน อุดมศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ. ๕ หรือ เทียบเท่า ในเขตการศึกษา ๕ โดยพิจารณา ความถี่ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
๒. การได้โอกาสศึกษา หมายถึง การได้ศึกษาในวันปีที่ ๑ ระดับอุดมศึกษา ของสถานศึกษา ในเขตการศึกษา ๕
๓. นักเรียน หมายถึง บุคคลที่กำลังเรียนในชั้น ม.ศ. ๕ หรือ เทียบเท่า ในเขตการศึกษา ๕
๔. นักศึกษา หมายถึง บุคคลที่กำลังเรียนในวันปีที่ ๑ ระดับอุดมศึกษา ในเขต การศึกษา ๕
๕. หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ป.วช.) และประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) เท่านั้น
๖. ม.ศ. ๕ หมายถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ
๗. บ.ศ. ๕ หรือ เทียบเท่า หมายถึง ชั้นสูงสุดของระดับการศึกษา ก่อน อุดมศึกษา อันได้แก่ ม.ศ. ๕ ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ป.กศ. ปีที่ ๒ ของ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ป.วช. ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

๘. ระดับการศึกษาก่อนอุดมศึกษา คือ ระดับก ระดับก ที่นักเรียนกำลังเรียน หรือ นักศึกษาที่ได้เรียนสำเร็จตามหลักสูตร ม.ศ. ๕ หรือ เทียบเท่า จำแนกได้ ดังนี้

๘.๑ ม.ศ. ๕

๘.๒ ป.กศ.

๘.๓ ป.วช.

๙. ระดับอุดมศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาที่จัดต่ำกว่า ม.ศ. ๕ และ เทียบเท่า

๑๐. สถาบันอุดมศึกษาเขตการศึกษา ๙ หมายถึง สถาบันการศึกษาที่เปิดสอน หลักสูตรระดับอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตการศึกษา ๙ จำแนกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ มหาวิทยาลัย และ วิทยาลัย

๑๐.๑ มหาวิทยาลัย คือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๑๐.๒ วิทยาลัย คือ

๑๐.๒.๑ วิทยาลัยครูอุดรธานี

๑๐.๒.๒ วิทยาลัยครูเลย

๑๐.๒.๓ วิทยาลัยครูสกลนคร

๑๐.๒.๔ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคโนโลยี
ขอนแก่น

๑๐.๒.๕ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น วิทยาเขต ๑

๑๐.๒.๖ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น วิทยาเขต ๓

๑๐.๒.๗ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี วิทยาเขต ๑

๑๐.๒.๘ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี วิทยาเขต ๒

๑๐.๒.๙ วิทยาลัยพณิชยการอุดรธานี

๑๐.๒.๑๐ วิทยาลัยเกษตรกรรมอุดรธานี

๑๑. ชั้นปีที่ ๑ ระดับอุดมศึกษา หมายถึง ชั้นต้นสุดของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา
ในเขตการศึกษา ๕

๑๑.๑ ชั้นปีที่ ๑ ของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

๑๑.๒ ป.กศ. ชั้นสูงปีที่ ๑ ของวิทยาลัยครูและวิทยาลัยการศึกษา

๑๑.๓ ป.วส. ปีที่ ๑ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาและวิทยาลัยเทคโนโลยี

และอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเกษตรกรรม

๑๒. เขตการศึกษา ๕ ได้แก่ จังหวัดอุตรธานี ขอนแก่น สกลนคร นครพนม
และ เลย

๑๓. ปัจจัยที่มีอิทธิพล หมายถึง สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษา
เกี่ยวกับความต้องการและได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา อันได้แก่ บิดา มารดา เพื่อนฝูง
ครู อาจารย์ ความมีหน้ามีตาทางอาชีพ ความยากง่ายในการเรียน จำนวนผู้สมัครเลือก
เข้าสาขานั้น โอกาสในการทำงาน และ อื่น ๆ

๑๔. สถานภาพ ได้แก่ เพศ การศึกษาชั้นสูงสุดระดับมัธยมศึกษา อาชีพของ
บิดามารดา รายได้ของบิดามารดา และ ระดับการศึกษาของบิดามารดา

๑๕. อาชีพของบิดามารดา หมายถึง ลักษณะการประกอบอาชีพของบิดามารดา
โดยแบ่งออกเป็น ๖ ประเภท คือ

๑๕.๑ รัฐบาลการ หรือ ข้าราชการบ้านนา;

๑๕.๒ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

๑๕.๓ พนักงาน หรือ ลูกจ้างบริษัทห้างร้าน

๑๕.๔ เจ้าของ หรือ ผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว

๑๕.๕ เกษตรกร กสิกร ประมง

๑๕.๖ ทำงานบ้าน

๑๖. รายได้ของบิดาและมารดา หมายถึง รายได้ก่อนเดือนของบิดา
แบ่งได้เป็นดังนี้

- ๑๖.๑ ไม่มีรายได้
- ๑๖.๒ รายได้ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท
- ๑๖.๓ รายได้ระหว่าง ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ บาท
- ๑๖.๔ รายได้ระหว่าง ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท
- ๑๖.๕ รายได้ระหว่าง ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท
- ๑๖.๖ รายได้ระหว่าง ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท
- ๑๖.๗ รายได้ระหว่าง ๕,๐๐๑ - ๗,๐๐๐ บาท
- ๑๖.๘ รายได้มากกว่า ๗,๐๐๐ บาท

๑๗. ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของ
บิดาและมารดา โดยแบ่งเป็น

- ๑๗.๑ ผู้ไม่รู้หนังสือ
- ๑๗.๒ ประถมศึกษาปีที่ ๔ หรือ ต่ำกว่า
- ๑๗.๓ ประถมศึกษาปีที่ ๗ หรือ มัธยม ๓ เกิม
- ๑๗.๔ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ หรือ มัธยม ๖ เกิม
- ๑๗.๕ มัธยมศึกษาปีที่ ๕ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือ มัธยม ๘ เกิม

หรือเทียบเท่า

- ๑๗.๖ อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า
- ๑๗.๗ ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า
- ๑๗.๘ สูงกว่าปริญญาตรี

เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการและการใ้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้มีผู้ศึกษาไว้ทั้งในประเทศและต่างประเทศพอที่จะนำมาประกอบการศึกษามีดังนี้

เอกสารและงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับความต้องการการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ความต้องการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เทอดศักดิ์ รัตนมณี ได้ศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มประชากรของการศึกษาคั้งนี้เป็นักเรียนชาย หญิง ที่กำลังเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญศึกษา โรงเรียนรัฐบาล ๒ โรง และโรงเรียนราษฎร์ ๒ โรง ผลปรากฏว่า สถาบันอุดมศึกษาที่นักเรียนชายและหญิงเลือกเรียนมากที่สุด คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๓๖.๐๓ ส่วนวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษาคือ นักเรียนชายแผนกวิทยาศาสตร์ต้องการเรียนวิศวกรรมศาสตร์มากที่สุด ส่วนแผนกศิลป์ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงต้องการเรียนกฎหมายที่สุด นักเรียนชายต้องการเรียนครุ ร้อยละ ๔๑.๖๑ นักเรียนหญิงต้องการเรียนครุร้อยละ ๔๕.๐๐ นักเรียนชายแผนก วิทยาศาสตร์เลือกเรียนเภสัชศาสตร์น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐ นักเรียนหญิงเลือก เรียนเกษตรศาสตร์น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖.๔๐ นักเรียนแผนกศิลป์ทั้งชายและหญิง เลือกเรียนเกษตรศาสตร์น้อยที่สุดคือคิดเป็นร้อยละ ๔.๓๓ และ ๖.๕๐ ตามลำดับ (เทอดศักดิ์ รัตนมณี ๒๕๐๓ : ๕๔)

ในปี ๒๕๐๕ ชูถิ่น จุลทรัพย์ ได้สำรวจความต้องการของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายแผนกวิทยาศาสตร์ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๓๑๔ คน ผลของ การศึกษาพบว่า นักเรียนชายสนใจเรียนวิทยาศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔๖ รองลงมาคือวิชาเกษตรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖๖ ส่วนนักเรียนหญิงต้องการเรียน ครุมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔๖ รองลงมาคือ วิชาพยาบาล คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๑๕

และนักเรียนชายต้องการเรียนเภสัชศาสตร์น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๓ นักเรียนหญิงไม่เลือกเรียนนิติศาสตร์ (ฐิตินัน จุฑาทวิทย์ ๒๕๐๕ : ๒๑) ในการศึกษาทำนองเดียวกันนี้ วิจิตร เรื่องสวัสดิ์ ได้ศึกษานักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏว่า นักเรียน ม.ศ. ๕ เลือกเรียนครู ร้อยละ ๕๔ และ ๔๓ ตามลำดับ จำนวนดังกล่าว นักเรียนหญิง ม.ศ. ๓ และ ม.ศ. ๕ เลือกเรียนครู ร้อยละ ๕๕ และ ๔๑ จำนวนร้อยละของนักเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เลือกเรียนครูสูงกว่านักเรียนที่เลือกเรียนครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิจิตร เรื่องสวัสดิ์ ๒๕๐๓ : ๑๓๗)

สมทรง สีสถายัน ได้ศึกษาความต้องการเข้าศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ต่อการเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ จำนวน ๔๕๒ คน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปรากฏว่า สถาบันที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อเป็นอันดับแรกได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันดับสอง ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อันดับสามได้แก่ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ สำหรับสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจมากที่สุด คือวิชาสังคม คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๔๐ ของนักเรียนทั้งหมด รองลงมาคือ วิชาบัญชี คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓๔ ของนักเรียนทั้งหมด อันดับสามได้แก่วิชาแพทยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๐ ของนักเรียนทั้งหมด สาขาที่นักเรียนสนใจรองลงมาคือ เภสัชศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ ๖.๔๔ และ ๖.๔๖ ตามลำดับ

(สมทรง สีสถายัน ๒๕๐๔ : ๒๐) เกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาเรียนนี้ วิไลลักษณ์ เกื้อนเพ็ญศรี ได้ศึกษาเพื่อให้ทราบว่าสาขาวิชาใดที่นักเรียนต้องการเรียนมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายชายสามัญในจังหวัด นครบุรี จำนวน ๒๖๕ คน ผลการศึกษาทราบว่า นักเรียนชายแผนกวิทยาศาสตร์เลือกเรียนวิศวกรรมศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๓ ส่วนนักเรียนหญิงเลือกเรียนวิทยาศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๓๕ แผนกศิลป์ นักเรียนชายเลือกเรียนรัฐศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๔๕ (วิไลลักษณ์ เกื้อนเพ็ญศรี ๒๕๖๐ : ๔๔)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่มีผลต่อความต้องการใฝ่หาต่อของนักเรียน ดังปรากฏในผลการวิจัยของ ประสาน เมืองพุก ได้สำรวจปัญหาความต้องการเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยวิศวกรรมศึกษา

ผลการศึกษาส่วนหนึ่งปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ส่วนมากต้องการอาชีพที่ค
ศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๕๐ และนักเรียนเหล่านี้มีระดับการเรียน
ตั้งแต่ร้อยละ ๒๐ ขึ้นไป (ประสาธ เมืองมุก ๒๕๑๐ : ๒๔๐)

จะเห็นได้ว่าความต้องการอาชีพที่คองโภษาในระดับอุดมศึกษานั้นขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียนด้วย ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ สุวสี เจริญจิตร ได้ศึกษา
ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในภาคกลาง (ยกเว้น พระนคร -
ธนบุรี) พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงเท่า่นั้นเลือกเรียนต่อในวิชาแพทยศาสตร์
มากที่สุด รองลงมาคือ วิศวกรรมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ตามลำดับ (สุวสี เจริญจิตร
๒๕๑๔ : ๑๘๖)

เกี่ยวกับความต้องการในการเลือกอาชีพสกรุนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็เป็น
องค์ประกอบอย่างหนึ่งในการคองตัดสินใจเลือกอาชีพ ฤฎ กิ่งกั สุภาภรณ์ เอี่ยมจินดา
ได้ศึกษาวิจัยเหตุผลในการเลือกและไม่เลือกเรียนครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และ
ปีที่ ๕ ในภาคกลางของประเทศไทย เคยได้แบบสอบถามเป็นรูปเรื่องมึกในการรวบรวมข้อมูล
จากกลุ่มตัวอย่าง ๓,๐๐๐ คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ มีระดับ
ผลการเรียนปานกลางสนใจเลือกเรียนครูมากที่สุด คือประมาณร้อยละ ๓๐ (สุภาภรณ์
เอี่ยมจินดา ๒๕๑๓ : ๑๒๑)

สำหรับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียน วารุณี อัสธีร์วิวัฒน์ ได้ศึกษาองค์ประกอบ
ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในภาคเหนือของประเทศไทย
พบว่า การเลือกเรียนต่อมองนักเรียนให้ทวาทสำคัญคององค์ประกอบด้าน บุคประโยชน์คองประเทห
ชาติ ความสามารถในการศึกษาเล่าเรียน ความมุ่งหวังของครอบครัว และรายได้ มากกว่า
ก้านความมีหน้ามีตามีเกียรติในสังคม ส่วนสาขาวิชาที่นักเรียนน้องการเรียนมากที่สุด คือ แพทย์
พยาบาล วิศวกรรมศาสตร์ เกษศาาสตร์ เกษตรศาสตร์ ตามลำดับ (วารุณี อัสธีร์วิวัฒน์
๒๕๑๒ : ๑๒๐) และในเรื่องเดียวกันนี้รัชชัช รัชจิร มาษาญา ได้ศึกษาองค์ประกอบ
ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในแรงเรียนมัธยมบนประสม
พบว่า เกียรติยศชื่อเสียง ศักดิ์ขะของงาน ความก้าวหน้า ความมั่งคั่ง และความสนใจ
อิทธิพลมากน้อยหลวมก้ากับ ส่วนแชนและอายุไม่มี ความสำคัญต่อการเลือกเรียนต่อ นักเรียน

๓. กำนินยบทางการศึกษาของนักเรียนที่มีบิดามารดาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน
ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๐

๔. กำนินยบทางการศึกษาของนักเรียนที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๐ (สมุทพร บุชนาถ ๒๕๑๔ : ๑๑๔)

ระดับการศึกษาของบิดามารดาเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ส่งผลต่อการศึกษาของ
นักเรียน โสภณ ภูลเพชรพันธุ์ ได้ศึกษา กำนินยบทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ ๕ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา ๒๕๑๓ จากกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษา
แยกได้ดังนี้

นักเรียน ม.ศ. ๕	มีมารดาสำเร็จการศึกษาไม่เกิน ป. ๔	จำนวน ๒๘๕ คน
	มีบิดาสำเร็จ ม.ศ.๕	จำนวน ๑๒๗ คน
	มีบิดาสำเร็จไม่เกิน ป. ๔	จำนวน ๑๖๐ คน
	มีบิดาสำเร็จสูงกว่า ม.ศ.๓	จำนวน ๑๑๐ คน
	มีมารดาสำเร็จ ม.ศ. ๕	จำนวน ๔๖ คน
	มีมารดาสำเร็จ ม.ศ.๓	จำนวน ๘๘ คน
	มีบิดาสำเร็จ ม.ศ. ๓	จำนวน ๕๕ คน

(โสภณ ภูลเพชรพันธุ์ ๒๕๑๔ : ๖๔, ๑๑๓)

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้น ม.ศ.๕ มีบิดามารดาที่ไม่
สำเร็จประถมปีที่ ๔ เป็นจำนวนที่สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

นอกจากระดับการศึกษาของบิดามารดาของนักเรียนแล้ว อาชีพของผู้ปกครองก็มี
ส่วนสัมพันธ์กับการศึกษาอีกด้วย ดังนั้น ประจวบจิต ไถ่วิเคราะห์ระดับฐานะอาชีพของผู้ปกครอง
นักเรียนในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ปรากฏว่า

นักเรียน ม.ศ.๓	มีผู้ปกครองรับราชการ	จำนวนร้อยละ ๓๔.๖๕
	มีผู้ปกครองอาชีพค้าขาย	จำนวนร้อยละ ๖๗.๐๐
	มีผู้ปกครองเป็นเกษตรกร	จำนวนร้อยละ ๖๖.๖๕
	มีผู้ปกครองอาชีพรับจ้าง	จำนวนร้อยละ ๓.๕๐
	มีผู้ปกครองอาชีพงานช่าง	จำนวนร้อยละ ๑.๐๐

(สนั่น ประจวบจิต ๒๕๑๕ : ๖๖)

เอกสารและงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวกับความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

แมกนิส ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกมหาวิทยาลัยของนิสิต ปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยมิสซิสซิปปี การศึกษาครั้งนี้พบว่า มีองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือก ๕ ประการคือ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ความพึงพอใจในรายวิชาที่มหาวิทยาลัยได้จัดให้เรียน บรรยากาศภายในมหาวิทยาลัยอบอุ่นเป็นกันเอง มหาวิทยาลัยมีรากฐานทางวิชาการสูง ปริญาของมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียง มีโครงการเด่น ๆ ในคณะวิชาต่าง ๆ และการได้มีโอกาสเยี่ยมเยียนมหาวิทยาลัยนั้น (McNeese. 1968 : 1048) ซึ่งผลของการศึกษานี้สอดคล้องกับเทนีโคลสัน ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกมหาวิทยาลัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐไอโอวา ซึ่งพบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกคือ นักเรียนที่เลือกเรียนในวิทยาลัย (Junior College) และในโรงเรียนพยาบาล ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีคามารคามมีการศึกษาค่ำ (Non - Professional) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำด้วย (Nicholson. 1964 : 4549)

อีริคสัน ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะบางประการของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับก่อนได้รับปริญญาตรี ผลการศึกษาพบว่า เพศหญิงและเพศชายมีความมุ่งหวังที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีและโท เพศชายมีความมุ่งหวังจะศึกษาปริญญาสูงกว่าเพศหญิง และเพศหญิงนิยมเรียนทางการศึกษา ส่วนเพศชายนิยมเรียนทางสังคมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และการศึกษา (Ericson. 1968 : 1748)

นอกจากนั้น อีคคี่ ได้ศึกษาองค์ประกอบต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรมในรัฐหลุยเซียน่า โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือและกลุ่มตัวอย่าง ๘๘ คน ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า

๑. บิดามารคามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ และมารคามีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจทางการศึกษาของเด็ก

๒. ระดับการศึกษาของบิดามารคามีความสำคัญอย่างใกล้ชิดกับการเลือกอาชีพของเด็กมากกว่าความมีชื่อเสียงในอาชีพของบิดามารดา

๓. การเลือกอาชีพของเด็กขึ้นอยู่กับความสนใจส่วนตัว ความพึงพอใจ ความสามารถและค่าตอบแทน

๔. บิดามารดา เพื่อน ผู้ที่ มีอิทธิพลต่อเด็กในอาชีพ มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพตามลำดับ (Eaddy, 1969 : 2959)

การวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับการวิจัยของ คอบบินส์ โกลด์ฟิลด์มาวิจัยเรื่องความปรารถนาและความมุ่งหวังทางการศึกษาและอาชีพของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยศึกษาจากจำนวนนักเรียนจำนวน ๔๕๖ คน จากมณฑลในรัฐลุยเซียนา ผลปรากฏว่า ครอบครัวมีอิทธิพลต่อความปรารถนาและความมุ่งหวังทางการศึกษาและอาชีพมาก ผู้ปกครองจะมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ส่วนมารดาจะมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ เพื่อน ๆ มีอิทธิพลรองลงไป การเลือกอาชีพของเด็กขึ้นอยู่กับความพึงพอใจ ความสนใจ ค่าจ้าง และลักษณะของงาน (Dobbins, 1969 : 2598) ส่วนการศึกษาของลูก เปรียบว่าการเลือกอาชีพที่จะศึกษาต่อมีความสัมพันธ์กับพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ระดับความปรารถนาทางอาชีพ สถาบันที่ดูส่วนความพอใจทางการสมัครของครอบครัวและความไว้วางใจในครอบครัวไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Coole, 1967 : 799) และจากการศึกษาของคอลลาโซ ซึ่งได้วิจัยการวางแผนการศึกษาต่อของเด็กหนุ่มสาวชาวเปอร์โตริโก โดยนำกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายหญิง จำนวน ๕๐๔ คน จากโรงเรียน ๑๐ แห่ง ผลปรากฏว่านักเรียนที่อยู่แหล่งอุตสาหกรรมในเมือง บิดามารดาประกอบอาชีพชั้นสูง หรือรับราชการ มักจะเลือกศึกษาต่อในวิชาชีพชั้นสูง ส่วนนักเรียนที่อยู่ในชนบทเป็นชาวนา หรือทำงานหนัก จะเลือกศึกษาต่อในวิชาชีพชั้นต่ำเป็นส่วนใหญ่ (Collazo, 1967 : 1534-1535)

นอกจากอิทธิพลทางครอบครัวแล้ว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็เป็นองค์ประกอบอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้มีความต้องการเลือกเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ มอริสัน ไควเวราจะศึกษาถึงผลของผลการของนักเรียนมัธยมปลายกับการเลือกสถาบันที่จะจัดการศึกษาระดับหลังมัธยมศึกษา โดยได้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ๒๕,๐๐๐ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบค่าของแบบสอบถามระดับคะแนนจากแบบทดสอบการพัฒนาศักยภาพการศึกษาของรัฐไอโอวา (Iowa Test of Educational Development : ITED)

ผลจากการวิจัยข้อหนึ่งพบว่า นักเรียนที่ได้คะแนนจาก ITED สูง เจ็อกเรียนวิทยาลัยที่มี
 หลักสูตร ๔ ปี มากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำส่วนมากเลือกเรียน
 พาณิชย์ หรือเทคนิค (Morrison, 1963 : 1967)

เอกสารและงานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวกับการไปโอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ในการศึกษาระหว่างภาคีครั้งที่ ๓๕ ของทบวงการศึกษาระหว่างชาติ (The
 International Bureau of Education 'I.B.E.') ที่กรุงเจนีวา ประเทศ
 สวิตเซอร์แลนด์ ระหว่างวันที่ ๑๗ สิงหาคม - ๔ กันยายน ๒๕๑๔ ได้มีการกล่าวถึง การ
 ได้มีโอกาสเข้าศึกษาโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา ซึ่งสรุปได้ว่า การมีโอกาสเข้าศึกษา
 กับการมีโอกาสได้เข้าศึกษาเป็นเรื่องที่แตกต่างกัน อุดมศึกษาไม่ได้หมายความว่าผู้เข้าศึกษา
 ในมหาวิทยาลัยเท่านั้น ปัจจุบันแนวโน้มที่จะขยายการศึกษาอุดมศึกษาได้มีหลายประเภท
 ทหลายสาขา หลายชนิด ให้เป็นมากขึ้น (โหมม วรรณศิริ ๒๕๑๐ : ๗๓) ในการประชุม
 ครั้งนี้ได้ให้ความสนใจในเรื่องโอกาสทางการศึกษาในระดับต่าง ๆ โดยเสนอให้มีการใ้
 นวัตกรรมการศึกษาเพื่อขยายโอกาสในการศึกษาแล้วเรียนให้เพิ่มมากขึ้นด้วย

อย่างไรก็ตามโอกาสทางการศึกษาเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วโลก กล่าวคือ ความไม่
 เท่าเทียมกันทางการศึกษาของแต่ละประเทศ เนื่องมาจากปัจจัยที่แตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้
 หลายประเทศจึงพยายามแสวงหาโอกาสทางการศึกษาขึ้น ซึ่งแต่ละประเทศก็มีวิธีการแก้ปัญหา
 ในรูปแบบที่แตกต่างกัน พอสรุปได้ ๕ ลักษณะ คือ

๑. การจัดตั้งมหาวิทยาลัยเปิด ในอังกฤษ, อังกฤษ
๒. การจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน ในประเทศแคนาดา
๓. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เช่น เกี่ยวกับการ
 การขอสมัครเข้ามหาวิทยาลัย การย้ายโอนสถานศึกษา เพื่อให้ประชาชนทุกคนได้
 โอกาสเข้าศึกษาได้มากขึ้น ดังที่มีการจัดทำที่ประเทศ เบลเยียม ประเทศญี่ปุ่น
๔. การจัดการศึกษาแก่ภาคกลางนอก ในประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์

๘. การขยายวิทยาลัยวิชาชีพระดับสูง เช่น วิทยาลัยเทคนิค สถาบันเทคนิค ในผู้เฒ่าสิงคโปร์ และประเทศไทย เป็นกัน (นงเยาว์ กาญจนจารี และ วิไลภักดิ์ จารุกุล ๒๕๑๕ : ๕๖-๖๐)

สำหรับประเทศไทยก็ได้พยายามแก้ปัญหาคความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในลักษณะต่าง ๆ เช่น การจัดตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาลัยเอกชน สถาบันเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยภูมิภาค และการให้สิทธิพิเศษแก่นักเรียนในภูมิภาคได้เข้าเรียนโดยกำหนดจำนวนให้ส่วนหนึ่งแล้วก็ตาม ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันในโอกาสเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาก็ยังปรากฏอยู่ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของ มาร์คบลาว (Mark Blough) ผู้เชี่ยวชาญของมูลนิธิฟอร์ด เมื่อเดือนตุลาคม ๑๙๖๑ พบว่า ถ้าเริ่มต้นด้วยนักเรียนประถมศึกษา จำนวน ๑๐๐ คน แล้ว โอกาสที่จะได้เรียนในระดับสูงมีจำนวนลดน้อยลงตามลำดับ กล่าวคือ จะมีผู้ที่ได้เรียนไปชั้นประถมปีที่ ๕ จำนวน ๑๓ คน มัธยมปีที่ ๑ จำนวน ๖ คน มัธยมปีที่ ๔ จำนวน ๔ คน และระดับมัธยมปีที่ ๑ กบ เท่านั้นที่สามารถผ่านขึ้นไปเรียนในสถาบันอุดมศึกษาได้ (บุญวี จารุพาน ๒๕๑๓ : ๒๓)

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีโอกาสได้เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นมีเพียงจำนวนน้อย และมีปัจจัยหลายอย่างที่มีผลต่อการได้โอกาสเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา จากรายงานการวิจัยระบบอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ส.ป.ป. : ๑๔) ได้รายงานผลการวิจัยเรื่องโอกาสในการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๑๗-๒๕๑๘ พบว่าโดยทั่วไปผู้ที่มีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้เปรียบกับผู้ชาย คือ นักศึกษาหญิงมีจำนวนประมาณร้อยละ ๕๗ ของนักเรียนทั้งหมด และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละสาขาวิชาแล้วพบว่า สาขาการศึกษาศาสตรบัณฑิต และแพทยศาสตรบัณฑิตมีนักศึกษาหญิงประมาณครึ่งหนึ่ง สาขาที่มีนักเรียนหญิงสูงสุด ได้แก่ สาขามนุษยศาสตร์ คือ ร้อยละ ๕๐ สาขาวิศวกรรมศาสตร์ มีนักเรียนหญิงน้อยที่สุด ร้อยละ ๒

ในการศึกษารึ๊งเดียวกันนี้ยังพบว่า สาขานานทางเศรษฐกิจและสังคมมีค่าโอกาสได้โอกาสศึกษาเช่นเดียวกัน เพราะปรากฏว่าผู้ที่มาฝากครอบครัวที่มีกิจการส่วนตัวสามารถเข้าได้มากที่สุด คือ ร้อยละ ๕๓ ของผู้สมัครทั้งหมด รองลงมาได้แก่ผู้มาจาก

ครอบครัวที่มาจากอาชีพราชการ สอบเข้าได้ร้อยละ ๒๖ ผู้มาจากครอบครัวอาชีพรับจ้าง
สอบเข้าได้ ร้อยละ ๖๓ และผู้มาจากครอบครัวอาชีพเกษตรกรรมเข้าได้น้อยที่สุด ก่อ
ร้อยละ ๒ ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศรีเพ็ญ สุภพิทยากุล ได้ศึกษา
โอกาสเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของผู้สำเร็จมัธยมศึกษาจากส่วนภูมิภาค เปรียบเทียบกับ
โอกาสที่ควรจะได้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย จากประชากรที่สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษา
ปีที่ ๕ หรือเทียบเท่าในปีการศึกษา ๒๕๑๕ จำนวน ๔๕๔ คน พบว่า ผู้ที่มีโอกาสสอบคัดเลือก
เข้ามหาวิทยาลัยได้ มีค่าประกอบอาชีพเท่ากับ ร้อยละ ๕๖.๐๐ ส่วนผู้ที่มีค่ามารดา
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีเพียงร้อยละ ๗ (ศรีเพ็ญ สุภพิทยากุล ๒๕๑๐ : ๔๒) ซึ่ง
สัมพันธ์กับรายงานของคณะกรรมการวางแผนเพื่อปฏิรูปการศึกษา ที่ว่ามีผู้ที่เข้าศึกษาใน
สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดีหรือครอบครัวข้าราชการและพ่อค้า
เป็นต้น จากการสำรวจในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ พบว่าผู้ที่มาจากครอบครัวชาวไร่ชาวนา
ปีเลี้ยงร้อยละ ๒ เท่านั้น (คณะกรรมการวางแผนเพื่อปฏิรูปการศึกษามา ๒๕๑๓ : ๒๔)

จากการวิจัยเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อโอกาสเข้าศึกษา
ในระดับอุดมศึกษาขึ้นอยู่กับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวของนักเรียน
เป็นส่วนใหญ่ เว้นเกี่ยวกับผลการศึกษาของ อุดม เกิดจินุสย์ ที่ศึกษาจากการเรียนของ
นิสิตที่มาจากครอบครัวกลุ่มอาชีพต่าง ๆ และผลทางสังคมว่า ประการจากมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ จำนวน ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในปี ๒๕๑๓ และที่สำเร็จการศึกษา
ในปี ๒๕๑๔ ที่พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มาจากครอบครัวนายจ้าง และเจ้าของกิจการ รองลงมา
ก็มาจากครอบครัวข้าราชการ และที่มีจำนวนน้อยที่สุดก็วครอบครัววิศวกร และครูจ้าง
(อุดม เกิดจินุสย์ ๒๕๑๒ : ๓๗-๓๘) และจากรายงานผลการสอบเข้าสอบเข้าสถาบัน
อุดมศึกษาของประเทศไทย ระหว่างปี ๒๕๑๒- ๒๕๑๖ พบว่า ผู้ที่เสียสิทธิ์เข้าศึกษาในแต่ละปีนั้น
มาจากกลุ่มที่มีค่ามารดาประกอบอาชีพค้าขาย และมีภูมิฐานะอยู่ในภาคกลาง (รวม
กรุงเทพฯ และนคร) มากที่สุด กลุ่มที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีฐานะอยู่ในภาคตะวันออก
เฉียงเหนือและภาคตะวันตก มีสิทธิ์เข้าศึกษาน้อยที่สุด (เขานักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ ๒๕๑๖-๒๕๑๓ : ๑๒ ๒๕๑๓-๒๕๑๔ : ๑๑ ๒๕๑๔-๒๕๑๕ : ๑๑ ๒๕๑๕-๒๕๑๖ :
๒๔-๓๒)

ส่วนระดับการศึกษาของบิดามารดาก็มีผลต่อการเลือกของบุตรอีกเช่นเดียวกัน ผลการศึกษาของ ขวัญใจ เลขจันทร์ (ขวัญใจ เลขจันทร์ ๒๕๑๔ : ๕๖) พบว่า การศึกษาของบุตรมีความสัมพันธ์กับการศึกษาของบิดา คือ บิดาที่มีการศึกษาสูงก็มีแนวโน้มที่จะส่งบุตรให้ได้รับการศึกษาสูงด้วย

โสภณัท พูลเพชรรัตน์, ได้แปลผลการวิจัยโดยยึดระดับการศึกษาของบิดาเป็นหลัก ปรากฏผลว่า นักเรียนชายที่บิดาได้รับการศึกษาค่ำมาก เลือกสาขาวิชารัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ เกษตรศาสตร์ นักเรียนหญิงเลือก รัฐศาสตร์ แพทยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ บิดาที่มีการศึกษาค่ำ นักเรียนชายเลือก เกษตรศาสตร์ แพทยศาสตร์ และรัฐศาสตร์ ส่วนนักเรียนหญิงเลือก รัฐศาสตร์ เกษตรศาสตร์และนิติศาสตร์ บิดามีการศึกษาระดับปานกลาง นักเรียนชายเลือก รัฐศาสตร์ แพทยศาสตร์ และเกษตรศาสตร์ นักเรียนหญิงเลือก รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ และศิลปศาสตร์ บิดาที่มีการศึกษาสูง นักเรียนชายเลือก วิทยาศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ นักเรียนหญิงเลือก วิทยาศาสตร์ นิติศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ที่สามเท่ากันคือ สาขาแพทยศาสตร์และเกษตรศาสตร์ (โสภณัท พูลเพชรรัตน์ ๒๕๑๔ : ๖๔)

นอกจากองค์ประกอบต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการมีโอกาสที่จะเรียนในระดับสูงขึ้นไป เลื่อน ภัทรนันท์ และคณะกรมการ การวิจัยทางการศึกษา ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ คะแนนสอบ คัดเลือกกับผลการศึกษาระดับปีที่ ๑ ของนักศึกษาอาชีวศึกษา ปกติศึกษา ๒๕๑๐ และ ปีการศึกษา ๒๕๑๑ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนมัธยมศึกษาปีที่ ๕ มีผลสัมฤทธิ์สัมพันธ์กับผลการเรียนระดับปีที่ ๑ ในมหาวิทยาลัยสูงกว่าคะแนนสอบคัดเลือกร้อยละ ๕๖.๖๕ จึงเชื่อได้ว่า คะแนนในรายวิชาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์การเรียนระดับ มหาวิทยาลัยปีที่ ๑ ได้ดีกว่าการสอบคัดเลือก หรืออาจกล่าวในทางกลับกันได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีส่วนสัมพันธ์กับโอกาสในการศึกษาต่อ และสามารถทำนายความสำเร็จในการเรียนระดับสูงขึ้นได้ถูกต้องกว่าคะแนนสอบคัดเลือก (สมาคมการศึกษาแห่งชาติ สำนักงาน ๒๕๑๖ : ๔๘-๓๖) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ คณะกรรมการการศึกษาต่อได้ในสถาบันอุดมศึกษาปี พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๑๔

ตาราง ๑ จำนวนร้อยละของคะแนนผลการสอบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีโอกาสสอบเข้า
สถาบันอุดมศึกษาได้ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๑๔

คะแนนผลการสอบมัธยมศึกษาปีที่ ๕ คิดเป็นร้อยละ	มีโอกาที่สอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาได้ คิดเป็นร้อยละ
๕๐ - ๕๔	๒๓.๔๗
๖๐ - ๖๔	๕๖.๖๓
๗๐ - ๗๔	๖๔.๑๖
๘๐ - ๘๔	๘๑.๘๔

ที่มา สวัสดิ์ สุวรรณอักษร "เมื่อเด็กของท่านจะเข้าเรียนมหาวิทยาลัย"
วารสารแนะแนว ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒๒ ตุลาคม-พฤศจิกายน ๒๕๑๕ หน้า ๑๘.

จากตาราง ๑ แสดงให้เห็นว่า คะแนนผลการสอบมัธยมศึกษาปีที่ ๕ มีความสัมพันธ์
กับโอกาสที่สอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาได้คือ คะแนนผลการสอบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ยิ่งสูง
เท่าใดโอกาสที่จะเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษายิ่งมีมากขึ้นตามลำดับ

การศึกษานานองเดียวกับ ภิญโญ สาร ใควิจัยเปรียบเทียบความสำเร็จ
ในการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัยและชั้นอุดมศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ที่ออกจากจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ระหว่างปีการศึกษา ๒๔๘๔-๒๕๐๓ พบว่านิสิตที่เรียนสำเร็จปริญญาตรีโดย
ไม่เคยสอบตก จะได้คะแนนในชั้นเตรียมอุดมศึกษาระหว่างร้อยละ ๕๖.๑๓-๗๖.๗๒ และได้
ค่าเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๖๔ นิสิตที่สำเร็จปริญญาตรีแต่เคยสอบตกหรือเรียนซ้ำชั้นมาบ้าง
จะได้คะแนนชั้นเตรียมอุดมศึกษาระหว่าง ๕๕.๕๖-๖๗.๘๔ และได้คะแนนเฉลี่ยประมาณ
ร้อยละ ๖๒ (ภิญโญ สาร ๒๔๘๔-๒๕๐๓ : ๒๕๐ หน้า)

เอกสารและงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวกับการได้โอกาสเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ผลการศึกษาของยูเนสโก พบว่าสาเหตุที่ทำให้กลุ่มประชากรในทวีปเอเชีย ๑๕ ประเทศ คือ อาฟกานิสถาน พม่า เขมร อินเดียน อีหร่าน เกาหลี ลาว มาเลเซีย เนปาล ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ ไทย อินโดนีเซีย เวียดนาม ซึ่งมีประชากรประมาณ ๑๑๐ คน มีผู้อ่านหนังสือไม่ออกถึง ๕ ใน ๑๐ คน สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวคือ ความยากจนและชนชั้นในสังคมนั้นเอง ประเทศต่าง ๆ ในเอเชียหลายประเทศไม่มีเงินเพียงพอที่จะใช้จ่ายเพื่อให้การศึกษากับประชาชนได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจที่จึงจะมีโอกาสได้เข้าศึกษาสูงกว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ต่ำกว่า (UNESCO. 1961 : 5) ดังนั้นผู้ที่อยู่ในสถานภาพเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกันจึงมักประสบผลสำเร็จในการศึกษาแตกต่างกันด้วย

ในการศึกษาทำนองเดียวกันนี้ เจนด์ และ ฮัดเชย์ พบว่า โอกาสในการศึกษาต่อในระดับวิทยาลัย (Four Year College) ของผู้ที่จบมัธยมศึกษาตอนปลาย (High School Senior) หรือโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้น ผู้ที่สละสิทธิ์อยู่ในระดับเดียวกันแต่อยู่ในสังคมที่แตกต่างกันก็มีโอกาสเข้าศึกษาในวิทยาลัยแตกต่างกัน ผู้ที่อยู่ในสังคมวิชาชีพชั้นสูงมีโอกาสสูงกว่าผู้ที่อยู่ในอาชีพระดับต่ำกว่า (Flound and Holsey. 1969 : 213) ผลการวิจัยครั้งถัดมาโดยที่ ไชวตรี ได้ศึกษาในปากีสถานตะวันออก ซึ่งพบว่า สาเหตุที่ทำให้เด็กมีโอกาสทางการศึกษาไม่เท่าเทียมกันนั้นเนื่องมาจากฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว และการศึกษาของผู้ปกครอง (Choudhury. 1965 : 5) จากการศึกษาของ เกราสส์ จึงได้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกับกลุ่มชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง พบว่า จำนวนเด็กในกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางมีแนวโน้มที่จะต้องการศึกษาสูงกว่ากลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ซึ่งมีจำนวนผู้ไม่ต้องการศึกษาต่อสูง (Krauss. 1964 : 868) ✓

เมส เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการมีโอกาสเข้าศึกษา ไวเดเฟจ กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างเพศในการได้โอกาสทางการศึกษาไว้ว่า ในสหรัฐอเมริกา ก่อนและหลังสงครามโลกครั้งที่สอง สัดส่วนของนักเรียนชายที่จบมัธยมศึกษาตอนปลายต่ำกว่านักเรียนหญิงเป็นสัดส่วน ๔๕ ต่อ ๔๔ แต่สัดส่วนที่เข้ามหาวิทยาลัยปรากฏว่า นักเรียนชายสูงกว่า

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่องความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในเขตการศึกษา ๘ มีวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

๑. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
๓. การเก็บและรวบรวมข้อมูล
๔. การวิเคราะห์ข้อมูล
๕. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

๑. ประชากรเพื่อการศึกษาความต้องการเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา คือ นักเรียน ม.ศ. ๕ หรือ เทียบเท่า ในเขตการศึกษา ๘ ซึ่งได้แก่

๑.๑ นักเรียนซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ (ม.ศ. ๕) ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่อยู่ในเขตการศึกษา ๘

๑.๒ นักเรียนซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ป.วช.) ในโรงเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษา วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่อยู่ในเขตการศึกษา ๘

๑.๓ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาปีที่ ๒ (ป.กศ. ปีที่ ๒) ในวิทยาลัยครูที่อยู่ในเขตการศึกษา ๘

๒. ประชากรเพื่อการศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้แก่

๒.๑ นักศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ปีที่ ๑ (ป.กศ. ชั้นสูงปีที่ ๑)

๒.๒ นักศึกษาซึ่งกำลังเรียนอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ ๑ (ป.วส. ปีที่ ๑) ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา ๕

๒.๓ นักศึกษาซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่ ๑ ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่อยู่ในเขตการศึกษา ๕

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้ มี ๒ กลุ่ม ซึ่งได้แก่

๑. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้สุ่มตัวอย่างจากประชากรนักเรียนชั้น ม.ศ. ๕ หรือ เทียบเท่า ที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียน หรือวิทยาลัยต่าง ๆ ในเขตการศึกษา ๕ ปีการศึกษา ๒๕๒๑ ซึ่งมีจำนวนประชากร ๑๒,๖๕๔ คน สุ่มตัวอย่างได้ ๑,๒๖๔ คน โดยมีวิธีสุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

๑.๑ รวบรวมรายชื่อโรงเรียนและวิทยาลัยที่เปิดสอนระดับ ม.ศ. ๕ หรือเทียบเท่า ทั้งหมดในเขตการศึกษา ๕ พร้อมทั้งจำนวนนักเรียนและห้องเรียนในแต่ละโรงเรียน

๑.๒ จัดประเภทโรงเรียน หรือ วิทยาลัย โดยยึดหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการได้ ๔ ประเภท คือ

๑.๒.๑ ม.ศ. ๕ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา

๑.๒.๒ ม.ศ. ๕ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาเอกชน

๑.๒.๓ ป กศ. ปีที่ ๒ ในวิทยาลัยสังกัดกรมการฝึกหัดครู

๑.๒.๔ ป.วส. ในวิทยาลัยและโรงเรียนในสังกัดกรมอาชีวศึกษา

วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

๑.๓ จัดเรียงลำดับโรงเรียน หรือ วิทยาลัยแต่ละประเภทตามลำดับจำนวนนักเรียน ม.ศ. ๕ หรือ เทียบเท่า จากมากไปหาน้อย

๑.๔ สุ่มตัวอย่างโรงเรียนหรือวิทยาลัยแต่ละประเภท โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Random Number) ให้ได้ ๑ ใน ๕ ของจำนวนโรงเรียนหรือวิทยาลัยแต่ละประเภท ถ้าประเภทใดมีจำนวนโรงเรียนหรือวิทยาลัยน้อยกว่า ๕ แห่ง ให้สุ่มมา ๑ แห่ง ประเภทใดมีจำนวนเกินกว่า ๕ แห่ง จะหารด้วย ๕ ไม่ลงตัว มีเศษตั้งแต่ ๓ ขึ้นไป ให้เพิ่มจำนวนโรงเรียนหรือวิทยาลัยประเภทที่เศษนั้นอีก ๑ แห่ง

๑.๕ หาอัตราส่วนของจำนวนนักเรียนและสุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้ คือ

๑.๕.๑ หาอัตราส่วน $๑๐ : ๑$ จากจำนวนนักเรียนของโรงเรียนหรือวิทยาลัยแต่ละประเภทในข้อ ๑.๔ แล้วจัดแบ่งสัดส่วนจำนวนนักเรียนในอัตรา $๑๐ : ๑$ ในแต่ละประเภทนี้ เลื่อนไปยังโรงเรียนหรือวิทยาลัยที่สุ่มตัวอย่างได้แต่ละแห่งตามสัดส่วนของจำนวนนักเรียนของแต่ละโรงเรียนหรือวิทยาลัยแต่ละประเภท จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนหรือวิทยาลัยทุกประเภท รวมกันแล้วได้จำนวน ๑,๒๖๔ คน

๑.๕.๒ สุ่มห้องเรียนในแต่ละโรงเรียนหรือวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ให้ได้จำนวนนักเรียนรวมกันเท่าหรือใกล้เคียงกับจำนวนนักเรียนที่ลงทะเบียนในโรงเรียนหรือวิทยาลัยนั้น

ตาราง ๒ จำนวนนักเรียนของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาความต้องการศึกษาในระดับ
อุดมศึกษา

สังกัด	จำนวนนักเรียน			ร้อยละของ ผู้ตอบแบบ สอบถาม
	ทั้งหมด	ที่สอบได้	ผู้ตอบแบบ สอบถาม	
๑.๒.๑ ม.กศ. ๕ สังกัดกรมสามัญศึกษา	๔,๘๓๑	๑๖๖	๓๗๘	๘๕
๑.๒.๒ ม.กศ. ๕ สังกัด ดำเนินการ คณะกรรมการการศึกษาเอกชน	๑,๗๑๑	๖๗๐	๑๗๐	๑๐๐
๑.๒.๓ บ.กศ. ปีที่ ๒ สังกัดกรมการ ฝึกหัดครู	๑,๒๘๓	๑๓๐	๑๓๐	๑๐๐
๑.๒.๔ ป.วช. สังกัดกรมอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีว- ศึกษา และสังกัด สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน	๕,๑๑๘	๕๑๓	๘๘๘	๘๕
รวม	๑๒,๖๔๓	๑,๕๖๙	๑,๑๗๖	๘๓.๕๕

๖. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา คือ นักศึกษา
ระดับอุดมศึกษาปีที่ ๑ ทั้งหมด ในปีการศึกษา ๒๕๒๖ ของสถาบันอุดมศึกษาในเขตการศึกษา ๕
จำนวน ๑๖ แห่ง มีนักศึกษาทั้งหมดจำนวน ๓,๘๓๓ คน ซึ่งได้แก่สถานศึกษาดังต่อไปนี้ คือ

- ๒.๑ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ๒.๒ วิทยาลัยครูอุดรธานี
- ๒.๓ วิทยาลัยครูสกลนคร
- ๒.๔ วิทยาลัยครูเลย

- ๒.๕ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาขอนแก่น
- ๒.๖ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น วิทยาเขต ๑
- ๒.๗ วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น วิทยาเขต ๒
- ๒.๘ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุรธานี วิทยาเขต ๑
- ๒.๙ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุรธานี วิทยาเขต ๒
- ๒.๑๐ วิทยาลัยเกษตรกรรมอุรธานี
- ๒.๑๑ วิทยาลัยพลศึกษาอุรธานี

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

๑. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ มีวิธีการสร้างตามลำดับดังนี้

- ๑.๑ ผู้วิจัยร่วมกับนิสิตปริญญาโทวิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และคณะกรรมการโครงการวิจัยประสิทธิภาพการจัดการอุดมศึกษา ประชุมพิจารณาร่างแบบสอบถาม ซึ่งแยกเป็น ๒ ฉบับคือ

- ฉบับที่ ๑ แบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

- ฉบับที่ ๒ แบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

- ๑.๒ นำแบบสอบถามฉบับที่ ๑ ไปทดลองกับนักเรียนชั้น ม.ศ. ๕

โรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร คือ โรงเรียนเทพศิศา และโรงเรียนศรุตพิทยา ส่วนแบบสอบถามฉบับที่ ๒ นำไปทดลองกับนิสิตปีที่ ๑ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนักศึกษาชั้น ป.วส. ปีที่ ๑ วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน หลังการทดสอบแล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

- ๑.๓ คณะผู้วิจัยได้ร่วมกันแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้ในการรวบรวมข้อมูล

๒. แบบสอบถามมี ๒ ฉบับ คือ

- ๒.๑ แบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มี ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ ๒ เกี่ยวกับความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๒.๖ แบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา มี ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ ๒ เกี่ยวกับสาขาวิชาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษา

๓. ลักษณะของแบบสอบถามทั้ง ๒ ฉบับ มี ๒ ลักษณะ

๓.๑ แบบเจ็อกตอบ

ตัวอย่าง ขณะนี้ท่านกำลังศึกษาอยู่ในชั้น

- ๑. ม.ศ.๕
- ๒. ป.กศ.
- ๓. ป.วช.

๓.๒ แบบเติมข้อความ

ตัวอย่าง ขณะนี้ท่านเรียนอยู่ที่โรงเรียน.....

อำเภอจังหวัด.....

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ๒ ระยะ คือ

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ ๑๖ มิถุนายน ถึง วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ โดยส่งแบบสอบถามและกำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ไปยังหัวหน้าสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกแห่งในเขตการศึกษา ๘ เพื่อให้ นักศึกษาปีที่ ๑ ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา ๒๕๒๑ เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และกำหนดวันไปรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ถึง วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน ๑,๖๑๕ ฉบับ

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ ๑๐ มกราคม ถึง วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๑ โดยส่งแบบสอบถาม

พร้อมด้วยคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้าสถานศึกษาแต่ละแห่ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้นักเรียน ม.ศ. ๕ หรือ เทียบเท่า ที่กำลังเรียนอยู่ในปีการศึกษา ๒๕๒๑ เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดวันไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ในระหว่าง วันที่ ๒๔ มกราคม ถึง วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้รับแบบสอบถาม กลับคืน จำนวน ๒,๘๖๐ ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามได้แล้ว ผู้วิจัยได้จัดกระทำข้อมูลดังนี้ คือ

๑. จำแนกประเภทของแบบสอบถามเป็น ๒ พวก คือ
 - ๑.๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
 - ๑.๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับทาง ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
๒. นำข้อมูลที่ไถ่ลงรหัสในบัตรคอมพิวเตอร์
๓. ตรวจสอบความถูกต้องของบัตรคอมพิวเตอร์
๔. วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ตามประเภทเป็นจำนวนร้อยละ และทดสอบ

ความแตกต่างด้วย ไค-สแควร์ โดยเกร็องคอมพิวเตอร์ เครื่อง ไอ บี เอ็ม (I.B.M.) ที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ เครื่อง ไอ บี เอ็ม ที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

๔.๑ เปลี่ยนความถี่เป็นอัตราส่วนร้อยละ

๔.๒ ทดสอบความแตกต่างของความต้องการการศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ เพศ หลักสูตร อาชีพของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา ระดับรายได้ของบิดามารดา และ ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาด้วย ไค-สแควร์

๔.๓ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยเปลี่ยนความถี่เป็นอัตราส่วนร้อยละ

๕. นำจำนวนผู้ที่ต้องการศึกษาและผู้ที่ได้ศึกษาในระดับอุดมศึกษา ที่จำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ อันได้แก่ เพศ หลักสูตร อาชีพของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา รายได้ของบิดามารดา และปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา มาเปรียบเทียบกันโดยใช้วิธีทดสอบ ไค-สแควร์ (Chi-Square) เพื่อพิจารณาสถานภาพความเหมาะสมกับสถานภาพความต้งการศึกษและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๖. ทดสอบความแตกต่างด้วย ไค-สแควร์ (Chi-Square) โดยใช้สูตร

$$\chi^2 = \sum \frac{(O - E)^2}{E}$$

(จวบ สหายถก ๒๕๐๕ : ๒๓๑)

เมื่อ	χ^2	คือ	ค่า ไค-สแควร์
	O	คือ	ค่าความถี่ที่ได้มาจริง ๆ
	E	คือ	ค่าความถี่ที่ได้มาคาดหวัง

บทที่ ๔

หลักการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๑. การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตามการกระจายลักษณะสถานภาพของนักเรียน ซึ่งได้แก่ เพศ หลักสูตร อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ระดับรายได้ของบิดา ระดับรายได้ของมารดา และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาโดยคำนวณค่าร้อยละ
๒. การเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน โดยวิธีทดสอบไค-สแควร์ (χ^2) ที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๑

ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๑. การวิเคราะห์การได้โอกาส ศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตามการกระจายลักษณะสถานภาพของนักศึกษา ซึ่งได้แก่ เพศ หลักสูตรที่สำเร็จมา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ระดับรายได้ของบิดา ระดับรายได้ของมารดา และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาวิชา โดยคำนวณค่าร้อยละ
๒. การเปรียบเทียบความแตกต่างของการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษา โดยวิธีทดสอบไค-สแควร์ (χ^2) ที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๑

ตอนที่ ๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างด้านผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ก่อการศึกษาแก่นักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยวิธีทดสอบไค-สแควร์ (χ^2) ที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๑

ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๑. การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามการกระจาย
ลักษณะสถานภาพของนักเรียน โดยหาค่าร้อยละ

- ๑.๑ การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามเพศ
- ๑.๒ การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม
หลักสูท
- ๑.๓ การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม
อาชีพของบิดา
- ๑.๔ การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม
อาชีพของมารดา
- ๑.๕ การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม
ระดับการศึกษาของบิดา
- ๑.๖ การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม
ระดับการศึกษาของมารดา
- ๑.๗ การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม
ระดับรายได้ของบิดา
- ๑.๘ การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม
ระดับรายได้ของมารดา
- ๑.๙ การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม
ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา

ตาราง ๓ จำนวนร้อยละของนักเรียนที่ต้องการ และ ไม่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
ว่าแยกตามเพศ

เพศ	ผู้ต้องการ (ร้อยละ)	ผู้ไม่ต้องการ (ร้อยละ)	รวม
ชาย	๗๓.๕๖	๒๖.๔๔	๑๐๐
หญิง	๗๒.๕๑	๒๗.๔๙	๑๐๐
รวม	๗๓.๑๐	๒๖.๙๐	๑๐๐

จากตาราง ๓, พบว่านักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีถึง ๓ ใน ๔
คือ ประมาณร้อยละ ๗๓ ถ้าพิจารณาเปรียบเทียบผู้ที่ต้องการศึกษาระหว่างนักเรียนชาย
และนักเรียนหญิงแล้วจะเห็นว่ามีความแตกต่างกันน้อย หรือ อาจจะกล่าวได้ว่ามีความ
ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๔ จำนวนร้อยละของนักเรียนที่ต่องการและไม่ต่องการกึ่งษาในระดับอุมกึ่งษา
จำแนกตามหลักสูตร

หลักสูตร	ผู้ต่องการ (ร้อยละ)	ผู้ไม่ต่องการ (ร้อยละ)	รวม
ม.ก. ๕	๘๓.๘๒	๑๗.๕๘	๑๐๐
ป.กค.	๘๑.๗๖	๑๘.๒๔	๑๐๐
ป.วช.	๖๕.๑๒	๓๔.๘๘	๑๐๐
รวม	๗๓.๑๐	๒๖.๙๐	๑๐๐

จากตาราง ๔ พบว่านักเรียนที่กำลังเรียนหลักสูตร ม.ก. ๕ ต่องการกึ่งษา
ในระดับอุมกึ่งษาสูง คือร้อยละ ๘๒ รองลงมาคือนักเรียนที่กำลังเรียนหลักสูตร ป.วช.
ซึ่งมีร้อยละ ๖๕ ส่วนนักเรียนที่กำลังเรียนหลักสูตร ป.กค. ต่องการกึ่งษาร้อยละ ๘๑
เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบนักเรียนที่กำลังเรียนหลักสูตร ม.ก. ๕ ป.วช. และ ป.กค. ปรากฏว่า
มีความต่องการกึ่งษาในระดับอุมกึ่งษาแตกต่างกัน และยังพบว่านักเรียนที่กำลังเรียนหลักสูตร ป.กค.
มีความต่องการและไม่ต่องการกึ่งษาในระดับอุมกึ่งษาใกล้เคียงกันมาก

ตาราง ๕ จำนวนร้อยละของนักเรียนที่ต่อการและไม่ต่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพของบิดา	ผู้ต่อการ (ร้อยละ)	ผู้ไม่ต่อการ (ร้อยละ)	รวม
รับราชการ	๓๕.๖๘	๒๐.๓๖	๑๐๐
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๘๐.๘๘	๑๘.๕๒	๑๐๐
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน	๘๓.๕๐	๑๒.๕๐	๑๐๐
เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว	๓๘.๓๘	๒๑.๒๒	๑๐๐
เกษตรกร ประมง	๖๘.๕๓	๓๕.๘๓	๑๐๐
ผู้ไม่ประกอบอาชีพหรือทำงานบ้าน	๓๐.๓๓	๒๕.๖๓	๑๐๐
รวม	๓๓.๓๐	๒๖.๓๐	๑๐๐

จากตาราง ๕ พบว่านักเรียนที่บิดามีอาชีพต่างกัน ทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
ใกล้เคียงกัน คือ นักเรียนที่บิดาเป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชนต่อการศึกษาสูงสุด
ร้อยละ ๘๓ รองลงมาคือพนักงานรัฐวิสาหกิจร้อยละ ๘๐ และพบว่านักเรียนที่บิดา
เป็นเกษตรกรต่อการศึกษาต่ำสุดคือร้อยละ ๖๘

ตาราง ๖ จำนวนร้อยละของนักเรียนที่ทางการและไม่ทางการที่เข้ามาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพของมารดา	ผู้ทางการ (ร้อยละ)	ผู้ไม่ทางการ (ร้อยละ)	รวม
ข้าราชการ	๓๖.๓๖	๒๓.๖๘	๑๐๐.
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๓๓.๓๘	๒๒.๒๒	๑๐๐.
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน	๘๓.๕๐	๑๒.๕๐	๑๐๐.
เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว	๘๑.๕๘	๑๘.๐๒	๑๐๐.
เกษตรกร ประมง	๖๘.๐๘	๓๕.๕๖	๑๐๐.
ผู้ไม่ประกอบอาชีพ หรือทำงานบ้าน	๓๖.๕๖	๒๓.๕๘	๑๐๐.
รวม	๓๒.๕	๒๓.๑	๑๐๐.

จากตาราง ๖ พบว่านักเรียนที่ทางการที่เข้ามาในระดับอุดมศึกษาสูงสุด คือ
ผู้มารดาเป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน ร้อยละ ๘๓ รองลงมาคือเป็นเจ้าของ
หรือประกอบกิจการส่วนตัว ร้อยละ ๘๑ ส่วนนักเรียนที่มารดาเป็นเกษตรกรทางการศึกษา
ต่ำสุด คือร้อยละ ๖๘ และในทางกลับกันก็จะไม่มีผู้ไม่ทางการที่เข้ามาในระดับ
สูงสุดคือร้อยละ ๓๕

ตาราง ๗ จำนวนร้อยละของนักเรียนที่กองการและไม่กองการที่เข้ามาในระดับอนุศึกษา
จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดา	ผู้กองการ (ร้อยละ)	ผู้ไม่กองการ (ร้อยละ)	รวม
ต่ำกว่า ป.๔	๖๒.๓๐	๓๓.๓๐	๑๐๐
ป.๔	๖๙.๒๒	๓๐.๓๘	๑๐๐
ป.๕ หรือ ม.๓ เกิม	๗๑.๓๐	๒๘.๓๐	๑๐๐
ม.๓.๓ หรือ ม.๖ เกิม	๗๓.๑๕	๒๖.๙๕	๑๐๐
ม.๓.๕ ม.๓.๖หรือม.๘เกิมหรือเทียบเท่า	๘๒.๕๐	๑๗.๕๐	๑๐๐
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๘๓.๗๖	๑๖.๒๔	๑๐๐
ปริญญาตรี	๘๒.๙๘	๑๗.๐๒	๑๐๐
สูงกว่าปริญญาตรี	๘๖.๖๗	๑๓.๓๓	๑๐๐
รวม	๗๓.๓	๒๖.๗	๑๐๐

จากตาราง ๗ พบว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับ ๓ ของการศึกษาระดับ
อนุศึกษาสูงคือ นักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่า ของการศึกษาร้อยละ ๘๓
สูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ ๘๖ ปริญญาตรีและม.๓.๕ หรือเทียบเท่า ร้อยละ ๘๖ เท่ากัน
ส่วนผู้ที่บิดามีการศึกษาระดับ ป.๕ ของการศึกษาร้อยละ ๖๖

ตาราง ๔ จำนวนร้อยละของนักเรียนที่ทางการและไม่ทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษาของมารดา	ผู้ทางการ (ร้อยละ)	ผู้ไม่ทางการ (ร้อยละ)	รวม
ต่ำกว่า ป. ๔	๖๕.๐๑	๓๕.๐๒	๑๐๐
ป. ๔	๓๒.๖๕	๒๓.๓๑	๑๐๐
ป.๗ หรือ ม.๓ เติม	๓๘.๒๑	๒๑.๓๕	๑๐๐
ม.๓.๓ หรือ น.๖ เติม	๓๕.๕๕	๒๐.๘๑	๑๐๐
ม.๓.๕ ม.๓.๖หรือม.๘เติมหรือเทียบเท่า	๓๑.๐๘	๒๕.๕๕	๑๐๐
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๓๖.๑๕	๒๓.๘๑	๑๐๐
ปริญญาตรี	๓๖.๕๒	๒๓.๐๘	๑๐๐
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๐๐.๐๐	๐.๐๐	๑๐๐
รวม	๓๓.๐๐	๒๓.๐๐	๑๐๐

จากตาราง ๔ พบว่านักเรียนที่ทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่
เป็นผู้ที่มารดามีการศึกษาสูง คือผู้ที่มารดามีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ทางการศึกษา
ร้อยละ ๑๐๐ รองลงมาคือ ปริญญาตรี และอนุปริญญา ร้อยละ ๓๖ เท่ากัน ส่วน
ผู้ที่มารดามีการศึกษาระดับต่ำกว่า ป.๔ ทางการศึกษาร้อยละ ๖๕ ซึ่งเป็นร้อยละที่ต่ำสุด
และในทางกลับกันก็จะไม่ทางการศึกษาสูงสุดถึงร้อยละ ๓๕

ตาราง ๕ จำนวนร้อยละของนักเรียนที่ต้องการและไม่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามระดับรายได้ของบิดา

รายได้ของบิดา (บาท)	ผู้ต้องการ (ร้อยละ)	ผู้ไม่ต้องการ (ร้อยละ)	รวม
ไม่มีรายได้	๖๖.๕๐	๓๓.๕๐	๑๐๐
ต่ำกว่า ๕๐๐	๖๖.๕๖	๓๓.๔๔	๑๐๐
๕๐๐ - ๑,๐๐๐	๖๕.๕๕	๓๔.๔๕	๑๐๐
๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐	๘๐.๕๕	๑๙.๔๕	๑๐๐
๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐	๘๖.๘๔	๑๓.๑๖	๑๐๐
๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐	๘๓.๑๓	๑๖.๘๗	๑๐๐
๕,๐๐๑ - ๗,๐๐๐	๙๖.๐๐	๔.๐๐	๑๐๐
มากกว่า ๗,๐๐๐	๘๖.๓๕	๑๓.๖๕	๑๐๐
รวม	๗๓.๘	๒๖.๒	๑๐๐

จากตาราง ๕ พบว่านักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงเป็น ผู้ที่มีรายได้น้อย นักเรียนที่มีรายได้อะหว่าง ๕,๐๐๑ - ๗,๐๐๐ บาท ต้องการศึกษาร้อยละ ๘๖ รองลงมาคือผู้ที่มีรายได้อะหว่าง ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท ต้องการศึกษาร้อยละ ๘๓ และผู้ที่มีรายได้อะหว่าง ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท และสูงกว่า ๗,๐๐๐ บาท ต้องการศึกษาร้อยละ ๘๖ เท่ากัน ส่วนผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท จนถึงผู้ไม่มีรายได้นั้นต้องการศึกษาร้อยละ ๖๖ เท่ากัน

ตาราง ๑๐ จำนวนร้อยละของนักเรียนที่ต้องการและไม่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามระดับรายได้ของมารดา

ระดับรายได้ของมารดา (บาท)	ผู้ต้องการ (ร้อยละ)	ผู้ไม่ต้องการ (ร้อยละ)	รวม
ไม่มีรายได้	๖๙.๕๐	๓๐.๕๐	๑๐๐
ต่ำกว่า ๕๐๐	๖๙.๐๖	๓๐.๙๔	๑๐๐
๕๐๐ - ๑,๐๐๐	๗๕.๘๑	๒๔.๑๙	๑๐๐
๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐	๘๐.๖๕	๑๙.๓๕	๑๐๐
๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐	๘๘.๑๕	๑๑.๘๕	๑๐๐
๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐	๙๐.๔๘	๙.๕๒	๑๐๐
๕,๐๐๑ - ๗,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	๐.๐๐	๑๐๐
มากกว่า ๗,๐๐๐	๗๗.๗๘	๒๒.๒๒	๑๐๐
รวม	๗๓.๗๐	๒๖.๓๐	๑๐๐

จากตาราง ๑๐ พบว่านักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงเป็นผู้อุปการ
มีรายได้สูง นักเรียนที่มารดาที่มีรายได้ระหว่าง ๕,๐๐๑ - ๗,๐๐๐ บาท ต้องการศึกษา
สูงถึงร้อยละ ๑๐๐ รองลงมาคือผู้อุปการที่มีรายได้ระหว่าง ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท
ต้องการศึกษาร้อยละ ๙๐ และรายได้ระหว่าง ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาทต้องการศึกษาร้อยละ ๘๘

ตาราง ๑๑ จำนวนร้อยละ ของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่จบด้วยดีตามวิชาชีพในการตัดสินใจเลือกตามสาขา

สาขาวิชา	ปัจจัยที่มีอิทธิพล							รวม
	บิดา ผู้รกร (ร้อยละ)	เพื่อน ผู้รกร (ร้อยละ)	ความสนใจ ผู้รกร (ร้อยละ)	ความ สบาย (ร้อยละ)	จำนวน ผู้รกร (ร้อยละ)	โอกาส ผู้รกร (ร้อยละ)	อื่น ๆ (ร้อยละ)	
แพทยศาสตร์	๑๖.๒๕	๒๒.๒๐	๕.๕๑	๑๕.๕๔	๕.๒๕	๕๒.๓๐	๑๐.๕๓	๑๐๐
เกษตรศาสตร์	๒๐.๕๑	๒๒.๕๖	๕.๕๔	๑๓.๖๔	๓.๕๒	๕๕.๓๐	๕.๕๕	๑๐๐
วิทยาศาสตร์	๕.๖๒	๓.๕๕	๓.๕๕	๑๖.๐๓	๕.๕๓	๕๑.๓๒	๑๖.๐๓	๑๐๐
วิศวกรรมศาสตร์	๑๐.๕๔	๓.๓๓	๕.๕๓	๕.๕๓	๕.๕๓	๕๖.๖๓	๑๓.๓๓	๑๐๐
ศึกษาศาสตร์	๒๒.๖๒	๓.๓๐	๐.๐	๒๕.๕๔	๓.๓๐	๑๕.๕๖	๒๕.๕๓	๑๐๐
นิติศาสตร์	๓.๕๑	๓.๓๐	๒๕.๕๔	๑๕.๕๑	๓.๓๐	๒๕.๖๓	๑๕.๕๑	๑๐๐
สังคมศาสตร์	๑๖.๖๓	๓.๕๓	๓.๖๔	๑๕.๖๔	๖.๖๕	๓๕.๓๖	๑๕.๕๓	๑๐๐
มนุษยศาสตร์	๑๕.๓๑	๑.๐๐	๐.๐๐	๓๖.๓๕	๕.๕๖	๒๖.๕๓	๑๖.๖๕	๑๐๐
ศึกษาศาสตร์	๑๓.๑๖	๓.๕๐	๒๖.๖๔	๓.๕๕	๕.๖๖	๕๓.๓๖	๑๕.๕๐	๑๐๐
รวม	๑๕.๖๓	๓.๐๓	๕.๖๔	๑๕.๖๔	๖.๑๕	๕๖.๕๕	๑๓.๐๐	๑๐๐

จากตาราง ๑๑ พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่ต่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนคือ โอกาสในการหางานทำซึ่งสูงถึงร้อยละ ๕๒ รองลงมาคือ บิคมารดา ร้อยละ ๑๕ และความยากง่ายในการเรียน ร้อยละ ๑๔

เมื่อพิจารณาสาขาวิชาแล้วพบว่า โอกาสในการหางานทำก็เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงเกิน ร้อยละ ๕๐ ในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ รองลงมาคือ ร้อยละ ๔๐ ขึ้นไป เป็นสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ - เกษตรศาสตร์และแพทยศาสตร์

๒. เปรียบเทียบความแตกต่างของความต้งการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนโดยวิธีทดสอบไค-สแควร์ (χ^2) ตามสถานการณ์ ดังนี้

๒.๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้งการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามเพศ

๒.๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้งการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามหลักสูตร

๒.๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้งการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามอาชีพของบิดา

๒.๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้งการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามอาชีพของมารดา

๒.๕ การเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้งการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

๒.๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้งการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

๒.๗ การเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้งการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามระดับรายได้ของบิดา

๒.๘ การเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้งการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามระดับรายได้ของมารดา

ตาราง ๑๒ เปรียบเทียบความถี่ของการศึกษาต่อในระดับชั้นต่างๆ ของนักเรียน จำนวนตามเขต

เขต	สาขาวิชา										รวม	χ^2	
	แพทย์ ศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิศวกรรม	ศึกษาศาสตร์	นิติศาสตร์	สังคมศาสตร์	เกษตรศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	ศึกษาศาสตร์			
ชาย	๒๐	๔๔	๑๒๐	๑๒	๑๔	๓๑	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕	๔๓๕	๒๓๐.๕๐**
หญิง	๑๓๐	๑๕	๕	๔๕	๑๓	๓๓	๕	๓๓	๓๓	๒๒	๒๒	๓๓๕	
รวม	๒๓๐	๑๑๓	๑๒๕	๖๑	๓๑	๑๕๔	๒๓	๒๓	๑๕๔	๕๐	๓๕	๘๐๒	

$$\chi^2 = ๒๐.๕๕$$

หมายเหตุ: นักเรียนที่จบระดับการศึกษา จำนวน ๓๒๓ คน

จากตาราง ๑๒ แสดงว่าความต้องการที่เกาะในระดัของภูมิภษาเกี่ยวกับกาเลือก
สาขาวิชาของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นั่นคือ
นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความต้องการที่เกาะระดับของภูมิภษากระจายในสาขาวิชาต่าง ๆ
แตกต่างกัน นักเรียนชายต้องการที่เกาะในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์สูงแตกต่างไปจาก
นักเรียนหญิง ซึ่งนักเรียนหญิงต้องการที่เกาะสาขาวิชาแพทยศาสตร์ค่อนข้างสูงกว่านักเรียนชาย

ตาราง ๑๓ เปรียบเทียบความถี่ของการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักวิจัย จำแนกตามหลักสูตรที่กำลังเรียน

หลักสูตร	สาขาวิชา										รวม	χ^2
	แพทย์ ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิศวกรรม ศาสตร์	วิจิตร ศิลป์	นิติ ศาสตร์	สังคม ศาสตร์	มนุษย ศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	รวม		
ม.ก.๕	๑๕๑	๕๐	๒๐	๕๒	๑๘	๒๐	๓๑	๒๒	๒๒	๕๕๓		
ป.กศ.	๑๓	๓	๑๑	๑	๕	๐	๖	๑๐	๑๓	๒๓		**
ป.วช.	๒๒	๓๓	๓๐	๕๒	๘	๓	๓๑	๑	๕	๓๐๓		๒๒๒.๓๕
รวม	๒๓๐	๑๑๓	๖๑	๑๒๕	๓๑	๒๓	๑๕๘	๓๕	๕๐	๘๐๓		

$$\chi^2 = \frac{.๑๑ \times ๑๒}{๑๒.๐๐}$$

หมายเหตุ นักวิจัยที่ไม่ระบุสาขาวิชา จำนวน ๓๒๒ คน

จากตาราง ๑๓ แสดงว่าความถี่ของการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับหลักสูตรที่กำลังเรียนอยู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๐๑ นั่นถือนักเรียนที่กำลังเรียนหลักสูตร ม.ศ.๕ ป.กศ. และ ป.วช. ต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในบางสาขาวิชาแตกต่างกัน นักเรียนที่กำลังเรียนหลักสูตร ม.ศ.๕ ต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษา แพทย์ศาสตร์สูงแตกต่างจากนักเรียนที่กำลังเรียนหลักสูตร ป.กศ. และ ป.วช. และนักเรียนที่กำลังเรียนหลักสูตร ป.วช. ต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์สูง

สำหรับนักเรียนที่กำลังเรียนหลักสูตร ป.กศ. ต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ค่ากว่าผู้ที่กำลังเรียนหลักสูตร ม.ศ.๕ และ ป.วช.,

ตาราง ๑๔ เปรียบเทียบความชอบการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำนวนตามเอาต์ของปีใด

อาชีพของบิดา	สาขาวิชา										รวม	χ^2
	แพทย์ศาสตร์	เกษตรศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์	นิติศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	รวม		
รับราชการ	๓๖	๓๐	๒๐	๕๐	๔	๒๕	๔๕	๑๒	๑๔	๒๕		
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๕	๐	๑	๓	๔	๕	๕	๐	๕	๒๒		
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน	๕	๒	๒	๗	๑	๕	๕	๑	๐	๒๕		
เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว	๒๐	๒๑	๑๐	๓๕	๒	๕	๓๖	๕	๕	๑๔๒		**
เกษตรกร ประมง	๓๑	๒๐	๒๓	๓๕	๕	๑๒	๕๗	๑๓	๑๓	๒๘๒		
ผู้ประกอบการส่วนตัวทำงาน	๕	๐	๒	๐	๑	๑	๕	๑	๐	๑๕		
รวม	๒๒๕	๑๑๓	๕๕	๑๒๐	๓๐	๑๑๐	๑๕๐	๓๒	๕๐	๑๒๕		

$$\chi^2 = ๒๓.๓๐$$

หมายเหตุ นักเรียนที่ไม่ระบุสาขาวิชา จำนวน ๓๘๖ คน

จากตาราง ๑๔ แสดงว่า ความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับอาชีพของบิดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นั่นคือ นักเรียนที่บิดามารดาอาชีพต่างกันมีความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในบางสาขาวิชาต่าง ๆ แตกต่างกัน นักเรียนที่บิดามารดาอาชีพรับราชการ และ เกษตรกรมีความต้องการศึกษา สาขาวิชาแพทยศาสตร์สูงแตกต่าง ไปจากนักเรียนที่บิดามารดาอาชีพอื่น

ตาราง ๑๕ เปรียบเทียบความถี่ของการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักวิจัย จำนวนตามสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย

อาชีพของมารดา	สาขาวิชา										รวม	X ²
	แพทย์ ภาสตร	เกษตร ภาสตร	วิทยาศาสตร์	วิศวกรรม ภาสตร	นิติ ศาสตร์	สังคม ศาสตร์	มนุษย ศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	ภาษา ศาสตร์	รวม		
รับราชการ	๑๓	๙	๕	๑๔	๒	๑๐	๓	๓	๓	๔	๔๓	
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๔	๐	๐	๐	๐	๒	๐	๐	๐	๑	๓	
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน	๒	๑	๑	๑	๑	๑	๐	๐	๐	๐	๖	
เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว	๔๔	๑๓	๒	๓๓	๓	๓๖	๓	๓	๓	๓๖	๑๓๕	๕๖.๑๖
เกษตรกร ประมง	๒๔	๕๕	๑๖	๕๐	๔	๕๓	๑๐	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒๓	
ผู้ประกอบการหรือพ่อค้าต่าง ๆ	๔๓	๓๐	๒๕	๓๒	๔	๕๒	๑๑	๑๓	๑๓	๑๑	๑๒๑	
รวม	๒๓๓	๑๑๔	๖๐	๑๒๕	๒๖	๑๕๓	๓๓	๕๐	๕๐	๑๕๓	๑๕๓	

$$2 \times 100 = 200$$

หมายเหตุ นักวิจัยไม่ระบุสาขาวิชา จำนวน ๓๓๔ คน

จากตาราง ๑๕ แสดงว่าความถี่ของการใช้ระดับคุณภักษาในสาขาวิชาต่าง ๆ
ของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับอาชีพของมารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๐๑
นักเรียนที่มารดาอาชีพแตกต่างกันมีความถี่ของการใช้ภาษาสาขาวิชาต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๑๖ เปรียบเทียบความถี่ของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำนวนตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดา	สาขาวิชา										รวม	X ²			
	แพทย์ ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	วิทยาศาสตร์ ศาสตร์	วิทยาศาสตร์ ศาสตร์	วิทยาศาสตร์ ศาสตร์	วิทยาศาสตร์ ศาสตร์	วิทยาศาสตร์ ศาสตร์	วิทยาศาสตร์ ศาสตร์	วิทยาศาสตร์ ศาสตร์			วิทยาศาสตร์ ศาสตร์		
ต่ำกว่า ป.๔	๘	๒	๕	๖	๖	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๓๖	
ป.๔	๑๐๐	๖๓	๒๐	๕๑	๕๑	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๓๐๖	
ป.๗ หรือ ม.๓ เกษ	๒๔	๑๑	๘	๑๒	๑๒	๓	๒	๑๔	๑๔	๑๔	๑๔	๑๔	๑๔	๑๖	
ม.ก. ๓ หรือ ม.๖ เกษ	๔๔	๑๕	๑๓	๒๒	๒๒	๗	๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๑๓๕	
ม.ก.๘ม.ก.๖ หรือ ม.๘ เกษหรือ เกษพิเศษ	๑๕	๗	๕	๕	๕	๑	๑	๑๗	๑๗	๑๗	๑๗	๑๗	๑๗	๖๔	๓๑.๕๖
อนุปริญญา	๑๑	๕	๒	๗	๗	๑	๑	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๑๐	
ปริญญาตรี	๕	๘	๒	๕	๕	๑	๔	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๔	
สูงกว่าปริญญาตรี	๑	๑	๑	๔	๔	๑	๑	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๑๓	
รวม	๒๒๖	๑๑๑	๕๕	๑๑๗	๑๑๗	๓๐	๒๖	๑๕๕	๑๕๕	๑๕๕	๑๕๕	๑๕๕	๑๕๕	๓๔๘	

$$X^2 = \frac{430.56}{1.09} = 394.96$$

หมายเหตุ จำนวนนักเรียนที่ไม่ระบุสาขาวิชา จำนวน ๓๕๑ คน

จากตาราง ๑๖ แสดงว่า ความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของบิดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๑๗ เปรียบเทียบความถี่ของการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำนวนตามระดับการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ระดับการศึกษาของมารดา	สาขาวิชา										รวม
	แพทย์ ศาสตร	เกษตร ศาสตร	วิทยา ศาสตร	วิศวกรรม ศาสตร	วิจิตรศิลป์	นิติ ศาสตร	สังคม ศาสตร	มนุษย ศาสตร	ศึกษาศาสตร์	รวม	
ค่ากลาง. ๘	๑๘	๕	๓	๑๑	๒	๒	๑๔	๒	๓	๓๓	๓๓
ม. ๘	๑๘๔	๘๓	๓๘	๘๐	๒๓	๑๘	๘๘	๒๒	๕๕	๕๒๓	๕๒๓
ม. ๗ หรือ ม. ๓ เกิม	๑๒	๔	๓	๕	๒	๑	๑๑	๓	๓	๒๐	๒๐
ม. ๓.๓ หรือ ม. ๒ เกิม	๒๘	๓	๕	๕	๒	๑	๒๐	๒	๒	๓๕	๓๕
ม. ๓.๒ หรือ ม. ๔ เกิมหรือเทียบเท่า	๕	๒	๒	๑๐	๑	๐	๕	๑	๑	๒๓	๒๓
อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า	๕	๕	๑	๑	๐	๒	๓	๐	๐	๑๖	๑๖
ปริญญาตรี	๐	๑	๐	๓	๑	๑	๑	๐	๒	๑๐	๑๐
สูงกว่าปริญญาตรี	๐	๑	๐	๑	๐	๐	๑	๐	๐	๓	๓
รวม	๒๕๓	๑๑๓	๖๐	๑๒๐	๓๐	๒๕	๑๘๕	๓๘	๑๐	๕๙๑	๕๙๑

$$X^2 = \frac{100 \cdot 591}{56} = 1054.64$$

หมายเหตุ นักเรียนที่ไม่ระบุสาขาวิชาของการศึกษามีจำนวน ๓๘๔ คน

จากตาราง ๑๗ แสดงว่าความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน
ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของมารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
นักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาแตกต่างกันต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๑๘ เปรียบเทียบความถี่ของการศึกษาต่อ การศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามระดับรายได้ของบิดา

ระดับรายได้ของบิดา (บาท)	สาขาวิชา										รวม	X ²	
	แพทย์ ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	วิทยาศาสตร์ ศาสตร์	วิศวกรรม ศาสตร์	นิติ ศาสตร์	สังคม ศาสตร์	มนุษย ศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	รวม	X			
ไม่มีรายได้	๒๔	๑๒	๕	๙	๒	๓	๑๓	๓	๓	๓	๓๖	๓๖	๓
ต่ำกว่า ๕๐๐	๓๖	๒๗	๑๐	๑๐	๖	๖	๑๔	๖	๖	๑๔	๑๒๔	๑๒๔	๖
๕๐๑-๑,๐๐๐	๓๕	๒๗	๑๐	๑๔	๕	๓	๒๓	๖	๖	๑๔	๑๔๔	๑๔๔	๖
๑,๐๐๑-๒,๕๐๐	๕๐	๑๕	๑๕	๓๐	๕	๓	๒๔	๖	๖	๑๕	๑๖๕	๑๖๕	๖
๒,๕๐๑-๓,๕๐๐	๔๔	๑๖	๑๒	๓๕	๕	๖	๓๑	๖	๖	๑๖	๑๖๑	๑๖๑	๖
๓,๕๐๑-๕,๐๐๐	๑๕	๖	๓	๑๒	๒	๒	๑๕	๒	๕	๖	๖๖	๖๖	๕
๕,๐๐๑-๗,๕๐๐	๖	๒	๒	๖	๑	๒	๔	๓	๑	๑	๒๒	๒๒	๑
มากกว่า ๗,๕๐๐	๔	๑	๑	๒	๑	๑	๕	๑	๑	๑	๑๕	๑๕	๑
รวม	๒๒๖	๑๐๑	๕๔	๑๑๖	๒๕	๒๖	๑๕๑	๓๑	๔๐	๑๗๖	๑๗๖	๑๗๖	๓๖

$$\sum X_{ij}^2 = ๔๓๕๖$$

หมายเหตุ นักเรียนที่ไม่ระบุสาขาวิชาของการศึกษามีจำนวน ๔๑๓ คน

จากตาราง ๑๘ แสดงว่าความต้องการที่เกินระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ
ของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับรายได้ของบิดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๑๐
นักเรียนที่บิดามีระดับรายได้ต่างกันต้องการศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๑๕ เปรียบเทียบความถี่ของการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามระดับรายได้ของมารดา

ระดับรายได้ของมารดา (บาท)	สาขาวิชา										รวม	X ²
	แพทย์ ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	วิทยาศาสตร์ ศาสตร์	วิศวกรรม ศาสตร์	นิติศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	สังคม ศาสตร์	มนุษย ศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	การศึกษาศาสตร์		
ไม่มีรายได้	๓๐	๓๑	๒๔	๒๕	๓	๓	๔	๔	๑๓	๑๓	๒๓๓	
ต่ำกว่า ๕๐๐	๒๓	๓๖	๑๖	๑๕	๔	๔	๒๒	๔	๔	๔	๑๔๔	
๕๐๐-๑,๐๐๐	๓๖	๑๘	๑๐	๒๕	๗	๕	๒๕	๔	๕	๕	๑๓๕	
๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๒๖	๑๑	๕	๑๐	๓	๕	๒๐	๑	๖	๖	๕๖	
๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๑๕	๕	๓	๑๖	๔	๒	๑๐	๓	๕	๕	๒๗	๕๘.๘๕
๓,๐๐๑-๕,๐๐๐	๑๑	๕	๑	๖	๑	๑	๑๐	๑	๒	๒	๓๕	
๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๖	
มากกว่า ๑๐,๐๐๐	๓	๑	๑	๑	๑	๑	๒	๑	๑	๑	๗	
รวม	๒๖๑	๑๑๑	๕๕	๑๐๕	๒๕	๒๘	๑๓๖	๓๓	๓๘	๓๘	๗๒๖	

$$.๑๑ \times \chi^2_{๕๖} = ๘๓.๕๖$$

จากตาราง ๕ แสดงว่าความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ
ของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของมารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ ๐.๑๑
นักเรียนที่มารดาเป็นระดับรายได้ต่างกัน ต้องการศึกษาระดับสาขาวิชาต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๑. การวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามการกระจายลักษณะสถานภาพของนักศึกษา โดยค่าร้อยละ

๑.๑ การวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามเพศ

๑.๒ การวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม

หลักสูตร

๑.๓ การวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม

อาชีพของบิดา

๑.๔ การวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม

อาชีพของมารดา

๑.๕ การวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม

ระดับการศึกษาของบิดา

๑.๖ การวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม

ระดับการศึกษาของมารดา

๑.๗ การวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม

ระดับรายได้ของบิดา

๑.๘ การวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม

ระดับรายได้ของมารดา

๑.๙ การวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา

ตาราง ๒๐ จำนวนร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

จำแนกตามเพศ

เพศ	สาขาวิชา				
	เกษตรศาสตร์ (ร้อยละ)	เกษตรศาสตร์ (ร้อยละ)	วิทยาศาสตร์ (ร้อยละ)	วิศวกรรมศาสตร์ (ร้อยละ)	ศึกษาศาสตร์ (ร้อยละ)
ชาย	๒๔.๔๖	๓๘.๘๓	๓.๘๒	๕๗.๗๗	๔๕.๗๓
หญิง	๓๑.๕๔	๒๑.๑๓	๕๒.๑๘	๒.๒๓	๕๐.๒๗
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒๐ พบว่า นักศึกษาชายและหญิงได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาแตกต่างกันในทุกสาขาวิชา เช่น นักศึกษาชายได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ร้อยละ ๕๗ เกษตรศาสตร์ ร้อยละ ๓๘ แต่ นักศึกษาหญิง ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาเหล่านี้เพียงร้อยละ ๒ และ ๒๑ สำหรับสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และแพทยศาสตร์ นักศึกษาหญิงได้โอกาสศึกษาสูงถึงร้อยละ ๕๒ และ ๓๑ แต่ นักศึกษาชายได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาเหล่านี้เพียงร้อยละ ๓ และ ๒๔ ตามลำดับ

ตาราง ๒๑ จำนวนร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามหลักสูตร

หลักสูตร	สาขาวิชา				
	แพทยศาสตร์ (ร้อยละ)	เกษตรศาสตร์ (ร้อยละ)	วิทยาศาสตร์ (ร้อยละ)	วิศวกรรมศาสตร์ (ร้อยละ)	ศึกษาศาสตร์ (ร้อยละ)
ม.ศ.๕	๔๕.๙๕	๖๑.๕๗	๑๗.๓๒	๑๘.๓๗	๕๕.๐๕
ป.กศ.	๐.๐๐	๑.๕๑	๐.๐๐	๐.๐๐	๕๖.๖๕
ป.วช.	๐.๘๑	๓๖.๖๗	๕๖.๖๗	๕๐.๖๓	๒.๓๐
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒๑ พบว่านักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร ม.ศ.๕ ป.กศ. และ ป.วช. ได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาแตกต่างกันในทุกสาขาวิชา เช่น นักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร ม.ศ.๕ ได้โอกาสศึกษาสูงใน ๒ สาขาวิชา คือ แพทยศาสตร์ ร้อยละ ๔๕ เกษตรศาสตร์ ร้อยละ ๖๑ นักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร ป.วช. ได้โอกาสศึกษาสูงในสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ ร้อยละ ๕๖ และสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ร้อยละ ๕๐ สำหรับนักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร ป.กศ. ปรากฏว่าได้โอกาสศึกษาเพียง ๒ สาขาวิชาคือ ศึกษาศาสตร์ ร้อยละ ๕๖ และ เกษตรศาสตร์ ร้อยละ ๑

ตาราง ๒๒ จำนวนร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพของบิดา	สาขาวิชา				
	แพทย	เกษตร	วิทยา	วิศวกรรม	ศึกษา
	ศาสตร (ร้อยละ)	ศาสตร (ร้อยละ)	ศาสตร (ร้อยละ)	ศาสตร (ร้อยละ)	ศาสตร (ร้อยละ)
รับราชการ	๒๕.๕๓	๒๗.๕๘	๔๘.๑๖	๓.๒๐	๓๐.๕๕
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๖.๔๘	๐.๗๖	๑.๑๘	๒.๒๐	๑.๓๓
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน เจ้าของหรือผู้ประกอบการ ส่วนตัว	๔๕.๓๗	๒๑.๗๘	๒๓.๕๓	๒๘.๘๐	๑๒.๕๑
เกษตรกร ประมง	๑๒.๘๖	๔๓.๔๘	๒๖.๘๗	๑๖.๘๐	๔๘.๗๕
ผู้ไม่ประกอบอาชีพหรือทำงานบ้าน	๒.๗๘	๒.๐๗	๑.๑๗	๕.๘๐	๒.๓๘
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒๒ พบว่าการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ กระจายตามอาชีพของบิดา เกือบทุกสาขาวิชา เช่น สาขาวิชา แพทยศาสตร์ นักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาสูงสุดคือ ผู้ที่บิดาเป็นเจ้าของ หรือ ผู้ประกอบการส่วนตัว ถึงร้อยละ ๔๕ รองลงมาคือ อาชีพรับราชการ ร้อยละ ๒๕ สาขาเกษตรศาสตร์ นักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาสูงสุดคือ ผู้ที่บิดาเป็นเกษตรกร ร้อยละ ๔๓ รองลงมาคือ อาชีพรับราชการ ร้อยละ ๒๗ สาขาวิทยาศาสตร์ พบว่านักศึกษาที่ได้โอกาสสูงสุดคือ ผู้ที่บิดามีอาชีพรับราชการ ร้อยละ ๔๘ รองลงมาคือเกษตรกร ร้อยละ ๒๖ ส่วนสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ปรากฏว่า นักศึกษาที่ได้

โอกาสศึกษาสูงสุดคือ ผู้บริหารราชการ ร้อยละ ๓๒ รองลงมาคือ เจ้าของหรือผู้ประกอบการ ส่วนตัว ร้อยละ ๒๕ และสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ พบว่า นักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาสูงสุดคือ ผู้ที่เป็นเกษตรกร ร้อยละ ๕๕ รองลงมาคือ อาชีพบริหารราชการ ร้อยละ ๓๐

ตาราง ๒๓ จำนวนร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของ
จำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพของมารดา	สาขาวิชา				
	แพทย ศาสตร์ (ร้อยละ)	เกษตร ศาสตร์ (ร้อยละ)	วิทยา ศาสตร์ (ร้อยละ)	วิศวกรรม ศาสตร์ (ร้อยละ)	ศึกษาศาสตร์ (ร้อยละ)
บริหารราชการ	๒.๕๖	๓.๒๘	๒.๒๘	๘.๓๘	๕.๒๘
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๐.๐๐	๐.๓๒	๐.๕๓	๐.๑๘	๐.๓๕
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน เจ้าของหรือผู้ประกอบการ ส่วนตัว	๓.๕๘	๒.๑๓	๑.๑๘	๐.๓๘	๐.๒๘
เกษตรกร ประมง ผู้ไม่ประกอบอาชีพหรือทำงานบ้าน	๓๘.๒๖	๑๖.๖๓	๒๑.๐๖	๒๓.๐๐	๑๓.๐๐
	๑๒.๑๓	๓๑.๘๘	๒๑.๐๖	๒๖.๓๓	๓๘.๓๖
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒๓ พบว่านักศึกษาที่มารดาไม่ได้ประกอบอาชีพหรือทำงานบ้าน ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงในทุกสาขาวิชา เช่น สาขาวิทยาศาสตร์ ร้อยละ ๕๐ วิศวกรรมศาสตร์ ร้อยละ ๕๕ เกษตรศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ร้อยละ ๔๐ เท่ากัน ส่วนสาขาวิชาแพทยศาสตร์ ร้อยละ ๓๘

ตาราง ๒๔ จำนวนร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดา	สาขาวิชา				
	แพทย ศาสตร์ (ร้อยละ)	เกษตร ศาสตร์ (ร้อยละ)	วิทยา ศาสตร์ (ร้อยละ)	วิศวกรรม ศาสตร์ (ร้อยละ)	ศึกษา ศาสตร์ (ร้อยละ)
ต่ำกว่า ป.๔	๕.๓๑	๖.๕๗	๕.๖๘	๔.๓๓	๒.๘๕
ป. ๔	๔๑.๒๑	๔๕.๒๘	๓๔.๖๖	๓๕.๕๖	๕๑.๖๑
ป. ๗ หรือ ม.๓ เคมี	๑๑.๖๖	๑๓.๘๗	๑๓.๐๗	๑๔.๕๖	๑๓.๑๖
ม.ก.๓ หรือ ม.๖ เคมี	๑๔.๑๖	๑๖.๑๑	๑๖.๑๖	๑๖.๓๓	๑๘.๓๕
ม.ก.๕ ม.ก.๖ หรือ ม.๘ เคมี หรือเทียบเท่า	๕.๓๑	๔.๓๘	๑๖.๕๑	๑๐.๒๘	๕.๓๔
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๘.๘๕	๘.๓๖	๔.๕๕	๓.๓๖	๔.๓๕
ปริญญาตรี	๑๑.๕๑	๗.๓๑	๕.๑๑	๖.๓๓	๖.๕๗
สูงกว่าปริญญาตรี	๖.๖๕	๑.๑๑	๖.๖๗	๑.๑๕	๑.๑๔
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒๔ พบว่า นักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับ ป. ๔ ได้โอกาสศึกษา
ระดับอุดมศึกษาสูงแตกต่าง ไปจากผู้ที่มีคามักการศึกษาอื่นในทุกสาขาวิชา เช่น สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ร้อยละ ๕๑ เกษตรศาสตร์ร้อยละ ๔๕ แพทยศาสตร์ร้อยละ ๔๑ วิศวกรรมศาสตร์
ร้อยละ ๓๕ และวิทยาศาสตร์ ร้อยละ ๓๔

ตาราง ๒๕ จำนวนร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จาแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษาของมารดา	สาขาวิชา				
	แพทย ศาสตร์ (ร้อยละ)	เกษตร ศาสตร์ (ร้อยละ)	วิทยา ศาสตร์ (ร้อยละ)	วิศวกรรม ศาสตร์ (ร้อยละ)	ศึกษา ศาสตร์ (ร้อยละ)
ต่ำกว่า ป. ๔	๔.๔๘	๔.๕๗	๗.๓๕	๗.๗๐	๖.๘๐
ป. ๔	๖๑.๒๑	๖๖.๔๒	๖๔.๘๗	๖๓.๖๔	๗๒.๘๗
ป. ๗ หรือ ม. ๓ เคมี	๑๒.๐๗	๘.๒๘	๑๑.๘๗	๑๑.๐๗	๑๐.๕๖
ม.ศ. ๓ หรือ ม. ๓ เคมี	๔.๓๖	๘.๒๘	๘.๐๔	๑๐.๐๘	๖.๐๔
ม.ศ. ๕ ม.ศ. ๖ หรือ ม. ๘ โตม หรือ เทียบเท่า	๒.๕๘	๒.๑๔	๒.๒๖	๓.๘๔	๑.๕๘
อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า	๖.๘๐	๓.๕๗	๓.๓๘	๒.๘๖	๑.๕๘
ปริญญาตรี	๑.๗๒	๐.๗๔	๑.๑๓	๐.๖๐	๐.๘๒
สูงกว่าปริญญาตรี	๑.๗๒	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๑๔
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒๕ พบว่านักศึกษาที่มารดามีระดับการศึกษาระดับ ป. ๔ ได้โอกาส
ศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงแตกต่างไปจากผู้ที่มีมารดามีการศึกษาในระดับอื่น ในทุกสาขา เช่น
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ร้อยละ ๗๒ เกษตรศาสตร์ ร้อยละ ๖๖ วิทยาศาสตร์ ร้อยละ ๖๔
วิศวกรรมศาสตร์ ร้อยละ ๖๓ และ แพทยศาสตร์ ร้อยละ ๖๑

ตาราง ๒๖ จำนวนร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามระดับรายได้ของบิดา

รายได้ครอบครัวของบิดา (บาท)	สาขาวิชา				
	แพทย ศาสตร์ (ร้อยละ)	เกษตร ศาสตร์ (ร้อยละ)	วิทยา ศาสตร์ (ร้อยละ)	วิศวกรรม ศาสตร์ (ร้อยละ)	ศึกษา ศาสตร์ (ร้อยละ)
ไม่มีรายได้	๒.๔๘	๕.๔๘	๒.๕๕	๒.๕๓	๑๒.๓๔
ต่ำกว่า ๕๐๐	๓.๓๖	๑๔.๒๐	๑๓.๓๓	๑๒.๑๔	๒๑.๓๖
๕๐๐ - ๑,๐๐๐	๕.๒๖	๑๕.๓๓	๑๔.๕๓	๑๒.๓๓	๒๒.๓๓
๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๑๕.๓๔	๒๑.๕๖	๒๑.๕๕	๒๔.๕๕	๑๘.๖๑
๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๓๐.๕๖	๑๕.๓๑	๒๓.๕๕	๒๓.๘๘	๑๓.๓๕
๓,๐๐๑-๕,๐๐๐	๑๓.๕๕	๑๐.๒๒	๕.๕๘	๑๑.๘๔	๕.๓๕
๕,๐๐๑-๗,๐๐๐	๑๑.๑๑	๕.๑๑	๕.๑๕	๒.๘๖	๑.๑๕
มากกว่า ๗,๐๐๐	๕.๕๖	๓.๖๕	๑.๘๐	๑.๘๔	๑.๓๒
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒๖ พบว่านักศึกษาที่มีบิดามีรายได้ระหว่าง ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท และระหว่าง ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท ได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาสูงแตกต่างไปจาก ผู้ที่มีบิดามีรายได้ระดับอื่นเกือบทุกสาขาวิชา เช่นสาขาวิชาแพทยศาสตร์พบว่านักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาสูงสุด คือผู้ที่มีบิดามีรายได้ระหว่าง ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๓๐ รองลงมา คือ รายได้ระหว่าง ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๑๓ และรายได้ระหว่าง ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๑๕ สำหรับสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์นักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาสูงสุด คือ

ผู้ที่บิดามีรายไ้ระหว่าง ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๒๔ รองลงมารายไ้ระหว่าง
 ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๒๓ ส่วนว่าชาววิภวักัทยาศาสตร์ นักกัเษที่ไ้โอกาสศึกษา
 สูงสุด กัเษ ผู้ที่บิดามีรายไ้ระหว่าง ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๒๓ รองลงมาคือ
 รายไ้ระหว่าง ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๒๑ และสาขาวิชาเกษตรการศาสตร์ พบว่า
 นักกัเษที่ไ้โอกาสศึกษาสูงสุด คือผู้ที่บิดามีรายไ้ระหว่าง ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท
 ร้อยละ ๒๑ รองลงมาคือรายไ้ระหว่าง ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๑๘ สำหรับ
 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ พบว่านักกัเษที่ไ้โอกาสศึกษาสูง เป็นผู้บิดามีรายไ้ต่ำ
 กัเษ ะหว่าง ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ บาท และต่ำกว่า ๕๐๐ บาท ร้อยละ ๒๒ และ ๒๑ ตามลำดับ

ตาราง ๒ จำนวนร้อยละของนักศึกษาที่ได้ออกการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามระดับรายได้ของมารดา

รายได้ต่อเดือนของมารดา (บาท)	สาขาวิชา				
	แพทย ศาสตร์ (ร้อยละ)	เกษตร ศาสตร์ (ร้อยละ)	วิทยา ศาสตร์ (ร้อยละ)	วิศวกรรม ศาสตร์ (ร้อยละ)	ศึกษา ศาสตร์ (ร้อยละ)
ไม่มีรายได้	๒๓.๓๕	๓๐.๕๔	๓๘.๓๘	๓๑.๖๖	๓๕.๓๘
ต่ำกว่า ๕๐๐	๑๒.๕๑	๒๐.๖๑	๑๕.๘๘	๑๘.๘๐	๒๕.๑๑
๕๐๑-๑,๐๐๐	๑๐.๘๑	๒๐.๖๑	๑๕.๖๖	๑๓.๘๓	๑๓.๖๕
๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๑๕.๘๑	๑๓.๓๘	๑๒.๖๕	๑๓.๖๕	๕.๖๖
๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๑๕.๓๖	๕.๑๖	๕.๑๘	๑๑.๕๐	๕.๕๑
๓,๐๐๑-๕,๐๐๐	๕.๕๑	๓.๐๕	๕.๕๖	๕.๓๑	๑.๓๘
๕,๐๐๑-๗,๐๐๐	๑.๘๐	๑.๐๕	๒.๕๐	๐.๖๖	๐.๓๘
มากกว่า ๗,๐๐๐	๑.๘๐	๒.๖๕	๑.๖๖	๑.๖๓	๐.๓๖
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒ พบว่านักศึกษาที่มารดาไม่มีรายได้เป็นผู้ที่ได้ออกการศึกษา
ระดับอุดมศึกษาสูงในทุกสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ร้อยละ ๓๕ วิทยาศาสตร์
ร้อยละ ๓๘ วิศวกรรมศาสตร์ ร้อยละ ๓๑ เกษตรศาสตร์ ร้อยละ ๓๐ และแพทยศาสตร์
ร้อยละ ๒๓

ตาราง ๒ จำนวนร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ
จำแนกตามปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกสาขาวิชา

ปัจจัยที่มีอิทธิพล	สาขาวิชา					รวม
	แพทย ศาสตร์ (ร้อยละ)	เกษตร ศาสตร์ (ร้อยละ)	วิทยา ศาสตร์ (ร้อยละ)	วิศวกรรม ศาสตร์ (ร้อยละ)	ศึกษา ศาสตร์ (ร้อยละ)	
บิการมารดา	๒๑.๘๕	๕.๒๓	๖.๗๐	๕.๖๐	๑๒.๒๔	๑๑.๕๑
เพื่อน ครูอาจารย์	๑.๑๑	๓.๕๒	๓.๘๑	๕.๒๓	๖.๕๔	๔.๕๘
ความมีหน้าที่ทางอาชีพ	๑.๖๓	๔.๒๓	๔.๘๗	๕.๒๒	๓.๖๑	๓.๘๕
ความยากง่ายในการเรียน	๒.๘๘	๔.๘๓	๖.๑๕	๔.๑๐	๑๒.๕๕	๘.๒๕
จำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือก	๑.๑๑	๖.๓๘	๖.๑๘	๒.๘๘	๕.๓๖	๔.๖๕
โอกาสในการหางานทำ	๕๗.๓๒	๘๒.๘๖	๕๕.๓๑	๕๕.๑๘	๓๕.๑๘	๔๓.๘๘
อื่น ๆ	๑๖.๒๖	๓๒.๓๘	๑๗.๓๒	๑๗.๘๑	๒๘.๘๘	๒๒.๕๗
รวม	๑๑๑.๑๑	๑๑๑.๘๘	๑๑๑.๗๑	๑๑๑.๑๑	๑๑๑.๑๑	๑๑๑.๑๑

จากตาราง ๒ ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักศึกษา
ที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา คือ โอกาสในการหางานทำ เช่นพบวาระร้อยละ ๕๕
ในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ รองลงมาคือร้อยละ ๕๗ ในสาขาวิชาแพทยศาสตร์

๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างของการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษา โดยวิธีทดสอบ ไค-สแควร์ (χ^2) ตามสถานการณ์ ดังนี้

๒.๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างของการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามเพศ

๒.๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างของการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามหลักสูตร

๒.๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างของการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามอาชีพของบิดา

๒.๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างของการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามอาชีพของมารดา

๒.๕ การเปรียบเทียบความแตกต่างของการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

๒.๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างของการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

๒.๗ การเปรียบเทียบความแตกต่างของการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามระดับรายได้ของบิดา

๒.๘ การเปรียบเทียบความแตกต่างของการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามระดับรายได้ของมารดา

ตาราง ๒๕ เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ
ของนักศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	สาขาวิชา					รวม	χ^2
	แพทย ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์	วิศวกรรม ศาสตร์	ศึกษาศาสตร์		
ชาย	๓๕	๑๑๒	๑๘	๒๖๕	๓๓๕	๑๐๖๑	๖๓๓.๖๖๖**
หญิง	๘๘	๓๑	๑๖๕	๑๒	๓๘๓	๑๐๓๙	
รวม	๑๒๓	๑๔๓	๑๘๓	๕๓๓	๑๐๑๘	๒๑๐๐	

$$.๑๑ \chi^2 = ๖๓๓.๖๖$$

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ จำนวน ๑ คน

จากตาราง ๒๕ จะเห็นว่าค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้นั้นมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๑๑ แสดงว่าการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความสัมพันธ์กับเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นไครอยละ ๙๙ นั่นคือนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ได้โอกาสศึกษาแตกต่างกัน

ตาราง ๓๐ เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา
จำแนกตามหลักสูตร

หลักสูตร	สาขาวิชา					รวม	χ^2
	แพทย ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์	วิศวกรรม ศาสตร์	ศึกษา ศาสตร์		
ม.ศ.๕	๑๒๖	๘๘	๓๑	๑๐๘	๘๑๓	๑๐๕๘	** ๑๓.๖๖, ๓.๓๓
ป.กศ.	๑	๒	๑	๑	๖๒๘	๖๓๓	
ป.วช.	๑	๕๖	๑๘๘	๘๓๓	๘๑	๑๓๓	
รวม	๑๒๘	๑๔๖	๑๓๑	๘๓๓	๑๐๘๓	๑๓๘๘	

$$.๑๑ \chi^2 = ๒๐.๘๘$$

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ จำนวน ๖ คน

จากตาราง ๓๐ จะเห็นว่า ค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๑๑ แสดงว่าการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับหลักสูตรที่นักศึกษาสำเร็จมาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ไครอยจะ ๘๘ นั่นคือ นักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร ม.ศ.๕ ป.กศ. และ ป.วช. ได้โอกาสศึกษาแตกต่างกัน

ตาราง ๓๐ เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ
ของนักศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพของบิดา	สาขาวิชา						รวม	χ^2
	แพทย ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์	วิศวกรรม ศาสตร์	ศึกษา ศาสตร์	รวม		
รับราชการ	๒๘	๓๘	๗๕	๑๖๑	๕๕๑	๙๕๓	๒๒๖.๖๕**	
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๓	๑	๒	๑๑	๑๕	๓๒		
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน เจ้าของหรือผู้ประกอบการ กิจการส่วนตัว	๓	๖	๖	๑๘	๓๘	๗๑		
เกษตรกร ประมง	๕๕	๓๕	๕๐	๑๘๕	๑๘๕	๕๖๐		
ไม่ประกอบอาชีพหรือทำงานบ้าน	๑๕	๒๕	๕๕	๑๓๕	๓๑๕	๕๖๐		
รวม	๓	๓	๒	๒๗	๓๕	๖๕		
รวม	๑๕๘	๑๓๘	๑๗๐	๕๐๐	๑๕๘๕	๒๓๕๑		

$$\chi^2_{.๑๑, ๒๐} = ๓๓.๕๗$$

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ จำนวน ๑๑๕ คน

จากตาราง ๓๐ จะเห็นว่า ค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๑๑ แสดงว่าการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับอาชีพของบิดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับความเชื่อมั่นไครอยลละ ๕๕ นั่นคือ นักศึกษาที่บิดามีอาชีพต่างกันได้โอกาสศึกษาแตกต่างกัน

ตาราง ๓๒ เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา
จำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพของมารดา	สาขาวิชา					รวม	2
	แพทย ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์	วิศวกรรม ศาสตร์	ศึกษา ศาสตร์		
รับราชการ	๘	๑๐	๑๑	๔๓	๗๕	๑๔๗	** 10๗.๕6
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๐	๑	๑	๑	๕	๘	
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน	๔	๓	๒	๒	๔	๑๕	
เจ้าของหรือผู้ประกอบการ ส่วนตัว	๔๔	๒๓	๓๗	๑๑๘	๑๘๖	๔๐๘	
เกษตรกร ประมง	๑๔	๔๔	๓๗	๑๑๔	๕๒๕	๗๓๘	
ไม่ประกอบอาชีพหรือทำงานบ้าน	๔๕	๕๗	๘๘	๒๓๕	๕๕๕	๑,๐๖๗	
รวม	๑๑๕	๑๓๘	๑๗๖	๕๖๓	๑,๔๓๖	๒,๓๗๓	

$$\chi^2_{.05, 20} = ๓๗.๕๗$$

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์จำนวน ๘๗ คน

จากตาราง ๓๒ จะเห็นได้ว่าค่า ไค-สแควร์ ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .๐๑ แสดงว่าการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ มีความสัมพันธ์
กับอาชีพของมารดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นได้ร้อยละ ๙๙ นั่นคือ
นักศึกษาที่มีมารดามีอาชีพต่างกัน ได้โอกาสศึกษาแตกต่างกัน

ตาราง ๓๓ เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ
ของนักศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดา	สาขาวิชา					รวม	χ^2
	แพทย ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์	วิศวกรรม ศาสตร์	ศึกษา ศาสตร์		
ต่ำกว่า ป. ๔	๖	๙	๑๐	๒๙	๔๑	๙๕	** ๒๖๐.๘๔
ป. ๔	๔๓	๖๒	๖๑	๒๐๐	๓๔๓	๑,๑๑๓	
ป. ๗ หรือ ม. ๓ เติม	๑๒	๑๙	๒๓	๑๓	๑๘๘	๓๑๕	
ม.๓. ๓ หรือ ม. ๖ เติม	๑๖	๑๗	๓๙	๑๑๕	๒๗๐	๔๕๗	
ม.๔. ๕ ม.๓. ๖ หรือ ม.๘ เติม หรือ เทียบเท่า	๖	๖	๒๒	๕๒	๘๖	๑๖๒	
อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า	๑๐	๑๒	๘	๑๗	๖๗	๑๑๖	
ปริญญาตรี	๑๓	๑๐	๙	๑๔	๓๖	๘๒	
สูงกว่าปริญญาตรี	๓	๒	๔	๖	๑๕	๓๐	
รวม	๑๓๓	๑๓๗	๑๗๖	๕๐๖	๑,๔๕๐	๒,๓๗๖	

$$\chi^2_{.05, 24} = ๔๘.๒๘$$

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ จำนวน ๘๘ คน

จากตาราง ๓๓ จะเห็นว่าค่า ไค-สแควร์ ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ แสดงว่าการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของบิดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นได้ร้อยละ ๙๙ นั่นคือ นักศึกษาที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน ได้โอกาสศึกษาแตกต่างกัน

ตาราง ๓๔ เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ
จากแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษาของมารดา	สาขาวิชา						χ^2
	แพทยศาสตร์	เกษตรศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	รวม	
ต่ำกว่า ป. ๔	๑๑	๑๒	๑๓	๓๕	๕๔	๑๒๓	๒๘.๘๓ [*]
ป. ๔	๓๑	๔๓	๑๐๕	๓๒๒	๑๐๕๔	๑๖๕๑	
ป. ๗ หรือ บ. ๓ เคมี	๑๔	๑๓	๒๑	๕๖	๑๕๒	๒๕๖	
ม.ศ. ๓ หรือ ม.๖ เคมี	๕	๑๓	๑๖	๕๑	๘๓	๑๖๘	
ม.ศ.๕ ม.ศ.๖ หรือ ม.๘ เคมีหรือเทียบเท่า	๓	๓	๔	๒๑	๒๓	๕๓	
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๔	๕	๖	๑๕	๒๓	๕๓	
ปริญญาตรี	๒	๑	๒	๓	๖	๑๔	
สูงกว่าปริญญาตรี	๒	๑	๑	๑	๒	๕	
รวม	๑๑๖	๑๘๑	๑๓๓	๕๑๖	๑๘๕๑	๒๖๘๑	

$$\chi^2_{.๑๑, ๒} = ๕.๒ \quad \text{ข้อมูลไม่สมบูรณ์ ๕๐ คน}$$

จากตาราง ๓๔ จะเห็นว่าค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๑๑ แสดงว่าการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของมารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับความเชื่อมั่นไครอยละ ๘๘ นั่นคือ นักเรียนที่มารดาในระดับการศึกษาต่างกัน ได้โอกาสศึกษาแตกต่างกัน

ตาราง ๓๕ เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา
จำแนกตามระดับรายได้ของบิดา

รายได้ของบิดา (บาท)	สาขาวิชา						รวม	χ^2
	แพทย ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	วิทย์ ศาสตร์	วิศวกรรม ศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	รวม		
ไม่มีรายได้	๓	๑๔	๑๑	๓๖	๑๓๘	๒๐๒	๒๑๒.๘๖**	
ต่ำกว่า ๕๐๐	๔	๒๐	๒๕	๕๕	๓๐๘	๕๑๒		
๕๐๐-๑,๐๐๐	๑๐	๒๖	๒๕	๘๐	๓๑๒	๕๕๓		
๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๑๓	๓๐	๓๖	๑๒๑	๒๖๐	๕๖๐		
๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๓๓	๒๓	๕๐	๑๑๓	๒๘๓	๕๖๐		
๓,๐๐๑-๕,๐๐๐	๑๕	๑๕	๑๖	๕๘	๑๒๕	๑๘๙		
๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐	๑๒	๗	๗	๑๕	๑๖	๕๗		
มากกว่า ๑๐,๐๐๐	๖	๕	๓	๕	๑๐	๓๓		
รวม	๑๕๘	๑๓๓	๑๖๓	๕๕๐	๑๓๕๓	๒๒๖๗		

$\chi^2_{.๑๑} = ๕๕.๒๘$ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ ๑๖๐ คน

จากตาราง ๓๕ จะเห็นว่า ค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๑๑ แสดงว่า การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับรายได้ของบิดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นไครอยดะ ๘๘ นั่นคือนักศึกษาที่บิดามีระดับรายได้ต่างกัน ได้โอกาสศึกษาแตกต่างกัน

ตาราง ๓๖ เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา
จาแนกตามระดับรายได้ของมารดา

รายได้ของมารดา (บาท)	สาขาวิชา						รวม	χ^2
	แพทย ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์	วิเวการรม ศาสตร์	ศึกษา ศาสตร์			
ไม่มีรายได้	๓๑	๕๐	๕๗	๑๕๔	๕๕๑	๙๗๓	๓๒๕.๒๘*	
ต่ำกว่า ๕๐๐	๑๔	๒๗	๓๓	๗๔	๕๑๐	๕๕๘		
๕๐๐ - ๑,๐๐๐	๑๒	๒๗	๒๖	๘๗	๒๕๓	๓๙๕		
๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๒๒	๑๘	๒๐	๘๔	๑๓๐	๒๗๔		
๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๑๗	๑๒	๑๕	๕๘	๘๐	๑๘๒		
๓,๐๐๑-๕,๐๐๐	๑๐	๔	๕	๒๑	๑๕	๕๕		
๕,๐๐๑-๗,๐๐๐	๒	๐	๔	๓	๔	๑๓		
มากกว่า ๗,๐๐๐	๒	๓	๑	๕	๕	๑๖		
รวม	๑๑๑	๑๓๐	๑๖๖	๔๘๗	๑๓๗๔	๒๒๖๕		

$\chi^2_{.๑๐} = ๕๕.๒$ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ ๑๕๑ คน

จากตาราง ๓๖ จะเห็นว่า ค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๑๐ แสดงว่าการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับระดับรายได้ของมารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับความเชื่อมั่น ๙๐% นั่นคือนักศึกษาที่มารดามีระดับรายได้ต่างกัน ได้โอกาสศึกษาแตกต่างกัน

ตอนที่ ๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างลักษณะสถานภาพของนักเรียนที่ก่อการก่อกวน
ในระดับอุดมศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยวิธีทดสอบ
ไค-สแควร์

๑. การเปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
 จำแนกตามเพศ

๒. การเปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
 จำแนกตามหลักสูตร

๓. การเปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
 จำแนกตามอาชีพของบิดา

๔. การเปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา
 จำแนกตามอาชีพของมารดา

๕. การเปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
 จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

๖. การเปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
 จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

๗. การเปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
 จำแนกตามระดับรายได้ของบิดา

๘. การเปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
 จำแนกตามระดับรายได้ของมารดา

ตาราง ๓๗ เปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามเพศ

เพศ	ความต้องการ ศึกษา (ร้อยละ)	การได้โอกาส ศึกษา (ร้อยละ)	χ^2
ชาย	๕๓.๘๕	๕๗.๗๕	๐.๗๗๒
หญิง	๖๔.๕๕	๕๒.๒๑	
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	

$$.๐๑ \chi^2 = ๖.๖๘$$

จากตาราง ๓๗ แสดงว่า ความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับ
อุดมศึกษาของเพศหญิงและเพศชาย ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับ .๐๑ นั่นคือ การกระจาย
การได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาชายและหญิง ไม่แตกต่างไปจากความต้องการศึกษา
ในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชายและหญิง

ตาราง ๓๘ เปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามหลักสูตร

หลักสูตร	ความต้องการ ศึกษา (ร้อยละ)	การได้โอกาส ศึกษา (ร้อยละ)	χ^2
ม.ศ. ๕	๕๕.๐๐	๔๗.๑๑	๑๗.๑๘๔**
ป.กศ.	๗.๗๔	๒๕.๔๗	
ป.วช.	๓๗.๒๖	๒๗.๔๒	
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	

$$.๐๑ \chi^2_{๒} = ๘.๒๑$$

จากตาราง ๓๘ แสดงว่า ความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับ
อุดมศึกษาระหว่างหลักสูตรที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่กับหลักสูตรที่นักศึกษาสำเร็จมาแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นั่นคือ การกระจายการได้โอกาสศึกษาตาม
หลักสูตรที่นักศึกษาสำเร็จมาแตกต่างไปจากการกระจายความต้องการศึกษาในระดับ
อุดมศึกษาเมื่อพิจารณาตามหลักสูตรที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

ตาราง ๓๘ เปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
 จำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพของบิดา	ความต้องการ ศึกษา (ร้อยละ)	การได้โอกาส ศึกษา (ร้อยละ)	χ^2
รับราชการ	๓๑.๘๑	๓๑.๗๘	๒.๓๑๕
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๒.๘๐	๑.๗๑	
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน	๓.๑๗	๓.๒๐	
เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว	๒๓.๕๗	๑๘.๓๐	
เกษตรกร ประมง	๓๖.๒๕	๔๑.๑๐	
ผู้ประกอบอาชีพ หรือ ทำงานบ้าน	๒.๘๐	๒.๘๕	
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	

$$.๐๑ \chi^2_{5} = ๑๕.๐๘$$

จากตาราง ๓๘ แสดงว่า ความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับ
 อุดมศึกษาของนักเรียน และนักศึกษาที่บิดามีอาชีพต่างกัน ไม่แตกต่างกันที่ระดับ .๐๑
 การกระจายการได้โอกาสศึกษาตามอาชีพของบิดาไม่แตกต่างไปจากการกระจายความ
 ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาถึงอาชีพของบิดา

ตาราง ๔๐ เปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพของมารดา	ความต้องการ ศึกษา (ร้อยละ)	การได้โอกาส ศึกษา (ร้อยละ)	χ^2
รับราชการ	๗.๑๕	๖.๒๐	๓.๕๔๐
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๐.๘๕	๐.๓๔	
พนักงาน หรือ ลูกจ้างบริษัทเอกชน	๐.๗๕	๐.๖๓	
เจ้าของ หรือ ผู้ประกอบกิจการส่วนตัว	๒๒.๕๐	๑๗.๑๕	
เกษตรกร ประมง	๓๓.๕๐	๓๖.๗๘	
ผู้ไม่ประกอบอาชีพ หรือ ทำงานบ้าน	๓๔.๒๕	๔๒.๘๖	
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	

$$.๐๑ \chi^2_{๕} = ๑๕.๐๘$$

จากตาราง ๔๐ แสดงว่าความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของ
นักเรียน นักศึกษา ที่มารดามีอาชีพแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกันที่ระดับ .๐๑ นั่นคือ
การกระจายการได้โอกาสศึกษาตามอาชีพของมารดาไม่แตกต่างไปจากการกระจาย
ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเมื่อพิจารณาถึงอาชีพของมารดา

ตาราง ๔๑ เปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดา	ความต้องการ ศึกษา (ร้อยละ)	การได้โอกาส ศึกษา (ร้อยละ)	χ^2
ต่ำกว่า ป.๔	๔.๖๐	๔.๐๐	๒.๖๕๘
ป.๔	๓๓.๖๖	๓๖.๕๒	
ป.๖ หรือ ม.๓ เดิม	๕.๗๐	๑๓.๖๘	
ม.ศ.๓ หรือ ม.๖ เดิม	๒๒.๓๒	๑๕.๒๗	
ม.ศ.๕ ม.ศ.๖ หรือ ม.๘ เดิม หรือ เทียบเท่า	๘.๑๖	๖.๘๒	
อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า	๕.๑๐	๔.๕๐	
ปริญญาตรี	๔.๘๔	๓.๕๐	
สูงกว่าปริญญาตรี	๑.๖๖	๑.๓๐	
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	

$$\sum_{i=1}^{10} \chi^2 = ๑๘.๕๘$$

จากตาราง ๔๑ แสดงว่าความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
ของนักเรียนและนักศึกษาที่มีบิดามีระดับการศึกษาต่างกัน ไม่แตกต่างกันที่ระดับ .๐๑ นั่นคือ
การกระจายการได้โอกาสศึกษาคตามระดับการศึกษาของบิดาไม่แตกต่างไปจากความต้องการ
ศึกษาในระดับอุดมศึกษาเมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดา

ตาราง ๘๒ เปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษาของมารดา	ความต้องการ ศึกษา (ร้อยละ)	การได้โอกาส ศึกษา (ร้อยละ)	χ^2
ต่ำกว่า ป.๔	๕.๒๓	๙.๒๗	๔.๐๖๔
ป.๔	๒๖.๖๖	๒๙.๓๗	
ป.๗ หรือ ม.๓ เกิม	๗.๕๕	๑๐.๗๖	
ม.๓.๓ หรือ ม.๖ เกิม	๕.๕๕	๗.๒๖	
ม.๓.๕ ม.๓.๖ หรือ ม.๕ เกิม หรือ เทียบเท่า	๓.๕๑	๒.๒๒	
อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า	๒.๐๒	๒.๕๐	
ปริญญาตรี	๑.๒๗	๐.๖๐	
สูงกว่าปริญญาตรี	๐.๓๕	๐.๑๖	
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	

$$\chi^2_{.05} = ๑๕.๕๕$$

จากตาราง ๘๒ แสดงว่า ความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
ของนักเรียน นักศึกษา ที่มารดาในระดับการศึกษาต่างกัน ไม่แตกต่างกันที่ระดับ .๐๑ นั่นคือ
การกระจายการได้โอกาสศึกษาตามระดับการศึกษาของมารดาไม่แตกต่างไปจากการ
กระจายความต้องการในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของมารดา

ตาราง ๔๓ เปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามรายได้ของบิดา

รายได้ต่อเดือนของบิดา (บาท)	ความต้องการ ศึกษา (ร้อยละ)	การได้โอกาส ศึกษา (ร้อยละ)	χ^2
ไม่มีรายได้	๕.๘๔	๑๐.๔๘	๐.๖๓๕
ต่ำกว่า ๕๐๐	๑๖.๐๖	๑๘.๐๘	
๕๐๐ - ๑,๐๐๐	๑๘.๖๕	๑๘.๕๐	
๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐	๒๖.๓๗	๒๐.๑๘	
๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐	๒๖.๘๗	๒๐.๐๐	
๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐	๘.๕๕	๗.๘๗	
๕,๐๐๑ - ๗,๐๐๐	๒.๘๕	๒.๘๕	
มากกว่า ๗,๐๐๐	๑.๘๑	๖.๘๕	
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	

$$\chi^2_{.๐๑} = ๑๘.๘๘$$

จากตาราง ๔๓ แสดงว่าความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของ
นักเรียน นักศึกษา ที่มีความีระดับรายได้ต่างกัน ไม่แตกต่างกันที่ระดับ .๐๑ นั่นคือ
การกระจายการได้โอกาสศึกษาตามระดับรายได้ของบิดา ไม่แตกต่างไปจากการกระจาย
ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเมื่อพิจารณาถึงระดับรายได้ของบิดา

ตาราง ๔๔ เปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามระดับรายได้ของมารดา

ระดับรายได้ต่อเดือนของมารดา (บาท)	ความต้องการ ศึกษา (ร้อยละ)	การได้โอกาส ศึกษา (ร้อยละ)	χ^2
ไม่มีรายได้	๓๐.๕๔	๓๔.๐๗	๑.๕๕๒
ต่ำกว่า ๕๐๐	๒๔.๐๒	๒๔.๒๐	
๕๐๐ - ๑,๐๐๐	๑๗.๕๐	๑๗.๔๐	
๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐	๑๕.๕๓	๑๒.๑๗	
๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐	๘.๗๕	๘.๐๗	
๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐	๔.๕๗	๒.๘๒	
๕,๐๐๑ - ๗,๐๐๐	๐.๗๘	๐.๖๒	
มากกว่า ๗,๐๐๐	๐.๕๑	๐.๗๐	
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	

$$\chi^2_{.๐๑} = ๑๘.๔๘$$

จากตาราง ๔๔ แสดงว่าความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
ของนักเรียน นักศึกษา ที่มารดามีระดับรายได้ต่างกัน ไม่แตกต่างกันที่ระดับ .๐๑ นั่นคือ
การกระจายการได้โอกาสศึกษาตามระดับรายได้ของมารดาไม่แตกต่างไปจากการกระจายความ
ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาถึงระดับรายได้ของมารดา

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะการกระจายของความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ.๕ หรือ เทียบเท่า และนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ ระดับอุดมศึกษา ในเขตการศึกษา ๕ ว่ามีลักษณะอย่างไร และมีความสอดคล้องกันเพียงใด

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ๒ กลุ่ม ได้แก่

๑. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาคือ นักเรียนชั้น ม.ศ.๕ หรือ เทียบเท่า ที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียน วิทยาลัยต่าง ๆ ในเขตการศึกษา ๕ ปีการศึกษา ๒๕๒๑ จำนวน ๑,๑๗๕ คน โดยสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้น ม.ศ.๕ หรือ เทียบเท่า

๒. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ ที่กำลังเรียนในระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในเขตการศึกษา ๕ ปีการศึกษา ๒๕๒๑ จำนวน ๒,๔๖๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถาม ๒ ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ ๑ แบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็น ๒ ตอน
ตอนที่ ๑ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ
ตอนที่ ๒ เกี่ยวกับความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและปัจจัยที่มี

อิทธิพลในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา

ฉบับที่ ๒ แบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็น ๒ ตอน

ตอนที่ ๑ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ ๒ เกี่ยวกับสาขาวิชาที่ศึกษาและปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ

เลือกศึกษาในสาขาวิชานั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๑.๑ ตรวจสอบและแจกแจงความถี่จากแบบสอบถาม

๑.๒ เปลี่ยนความถี่เป็นอัตราส่วนร้อยละ และทดสอบความแตกต่างด้วย

ไค-สแควร์ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์

๒. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๒.๑ ตรวจสอบและแจกแจงความถี่จากแบบสอบถาม

๒.๒ เปลี่ยนความถี่เป็นอัตราส่วนร้อยละ และทดสอบความแตกต่างด้วย

ไค-สแควร์ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์

๓. นำค่าร้อยละของความต้องการและการได้โอกาสศึกษาที่แจกตามสถานภาพ

มาทดสอบความแตกต่างด้วย ไค-สแควร์

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ความต้องการการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๑. การวิเคราะห์ความต้องการการศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามการกระจาย

ลักษณะสถานภาพของนักเรียน พบว่า

๑.๑ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความต้องการศึกษาในระดับ
อุดมศึกษาใกล้เคียงกันมากคือ ประมาณร้อยละ ๗๓

๑.๒ นักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ต้องการศึกษาระดับสูงสุดคือ ร้อยละ ๘๒
รองลงมาคือนักเรียน ป.วท. ร้อยละ ๖๕ ส่วนนักเรียนชั้น ป.กศ. ต้องการศึกษาค่า
คือ ร้อยละ ๔๗

๑.๓ นักเรียนที่บิดาและมารดาเป็นพนักงาน หรือ ลูกจ้างบริษัทเอกชน และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องการศึกษาสูง คือ ร้อยละ ๘๗ และ ๘๑ ตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่บิดาเป็นเกษตรกร ประมง ต้องการศึกษาค่ำสุดคือ ร้อยละ ๖๔

๑.๔ นักเรียนที่บิดามีการศึกษาทุกระดับต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูง คือ นักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับอนุปริญา หรือ เทียบเท่า ต้องการศึกษาร้อยละ ๘๗ สูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ ๘๖ ปริญญาตรี และ ม.ศ.๕ หรือเทียบเท่า ร้อยละ ๘๒ เท่ากัน ส่วนนักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับ ป.๔ ต้องการศึกษาร้อยละ ๖๒

๑.๕ นักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูงมีแนวโน้มที่ต้องการศึกษาสูงคือ นักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ต้องการการศึกษาสูงถึงร้อยละ ๑๐๐ รองลงมาคือ ปริญญาตรีและอนุปริญา ร้อยละ ๗๖ เท่ากัน ส่วนนักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับ ป.๔ ต้องการศึกษาร้อยละ ๖๕

๑.๖ นักเรียนที่บิดามีรายได้ระหว่าง ๕,๐๐๑-๗,๐๐๐ บาท ต้องการการศึกษาสูงถึงร้อยละ ๘๒ รองลงมาคือ รายได้ระหว่าง ๓,๐๐๑-๕,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๘๓ ส่วนนักเรียนที่บิดามีรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท ต้องการศึกษาร้อยละ ๖๒

๑.๗ นักเรียนที่มารดามีรายได้ ระหว่าง ๕,๐๐๑-๗,๐๐๐ บาท ต้องการการศึกษาสูงถึงร้อยละ ๑๐๐ รองลงมาคือ รายได้ระหว่าง ๓,๐๐๑-๕,๐๐๐ บาท ต้องการศึกษาร้อยละ ๘๐ และรายได้ระหว่าง ๒,๐๐๑-๓,๐๐๐ บาท ต้องการศึกษาร้อยละ ๘๔

๑.๘ ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาสูงสุดคือ โอกาสในการหางานทำ ร้อยละ ๘๒ รองลงมาคือ บิดามารดา ร้อยละ ๑๕ และความยากง่ายในการเรียน ร้อยละ ๑๔

๒. การเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนซึ่งจำแนกตามสถานภาพ พบว่า

๒.๑ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในบางสาขาวิชาแตกต่างกันคือ นักเรียนชายต้องการศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์สูง ส่วนนักเรียนหญิงต้องการศึกษาสาขาวิชาแพทยศาสตร์ค่อนข้างสูงกว่านักเรียนชาย

๒.๒ นักเรียนที่เรียนหลักสูตรต่างกันต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในบางสาขาวิชาแตกต่างกันคือ นักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ต้องการศึกษาด้านสาขาวิชาแพทยศาสตร์สูงสุด นักเรียนชั้น ป.วช. ต้องการศึกษาด้านสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์สูงสุด ส่วนนักเรียนชั้น ป.กศ. ต้องการศึกษาด้านสาขาวิชาต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ค่า

๒.๓ นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพต่างกันต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในบางสาขาวิชาแตกต่างกัน นักเรียนที่บิดาเป็นข้าราชการและเกษตรกรต้องการศึกษาด้านสาขาวิชาแพทยศาสตร์สูง แตกต่างไปจากผู้ที่มีบิดาประกอบอาชีพอื่น

๒.๔ นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพต่างกันต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

๒.๕ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกันต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

๒.๖ นักเรียนที่บิดาและมารดามีระดับรายได้แตกต่างกันต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๑. การวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามการกระจายลักษณะสถานภาพของนักศึกษาพบว่า

๑.๑ นักศึกษาชายได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ สูงร้อยละ ๕๗ และ ๗๔ ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาหญิงได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และแพทยศาสตร์ สูงร้อยละ ๕๒ และ ๗๑ ตามลำดับ

๑.๒ นักศึกษาที่สำเร็จชั้น ม.ศ.๕ ได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาแพทยศาสตร์ และเกษตรศาสตร์ สูงร้อยละ ๕๕ และ ๖๑ ตามลำดับ นักศึกษาที่สำเร็จชั้น ป.วช. ได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์สูง ร้อยละ ๕๐ และนักศึกษที่สำเร็จชั้น ป.กศ. ได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ร้อยละ ๕๒

๑.๓ นักศึกษาที่บิดาเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว ได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาแพทยศาสตร์สูงสุดคือ ร้อยละ ๕๕ และนักศึกษที่บิดาเป็นเกษตรกร ได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และเกษตรศาสตร์สูงร้อยละ ๕๕ และ ๕๓ ตามลำดับ

สำหรับนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยรับราชการได้โอกาสศึกษาศาสาวิชาวิทยาศาสตรและ
วิศวกรรมศาสตร์สูงร้อยละ ๔๔ และ ๓๒ ตามลำดับ

๑.๔ นักศึกษาที่มารดาไม่ประกอบอาชีพ หรือ ทำงานบ้าน ได้โอกาส
ศึกษาระดับอุดมศึกษาสูงทุกสาขาวิชาคือ วิทยาศาสตร์ ร้อยละ ๕๐ วิศวกรรมศาสตร์
ร้อยละ ๔๕ เกษตรศาสตร์และศึกษาศาสตร์ ร้อยละ ๔๐ เท่ากัน ส่วนสาขาวิชา
แพทยศาสตร์ ร้อยละ ๓๘

๑.๕ นักศึกษาที่มีบิดามีการศึกษาระดับ ป.๔ ได้โอกาสศึกษาระดับอุดม
ศึกษาสูงในทุกสาขาวิชาคือ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ร้อยละ ๕๐ เกษตรศาสตร์ร้อยละ ๔๕
แพทยศาสตร์ร้อยละ ๔๐ วิศวกรรมศาสตร์ร้อยละ ๓๘ และวิทยาศาสตร์ร้อยละ ๓๔

๑.๖ นักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับ ป.๔ ได้โอกาสศึกษาในระดับ
อุดมศึกษาสูงทุกสาขาวิชาคือ สาขาศึกษาศาสตร์ร้อยละ ๓๒ เกษตรศาสตร์ร้อยละ ๒๒
วิทยาศาสตร์ร้อยละ ๒๔ วิศวกรรมศาสตร์ร้อยละ ๒๓ และแพทยศาสตร์ร้อยละ ๒๑
ตามลำดับ

๑.๗ นักศึกษาที่มีบิดามีรายได้ระหว่าง ๒,๐๐๐-๓,๐๐๐ บาท ได้โอกาส
ศึกษาศาสาวิชาแพทยศาสตร์ร้อยละ ๓๐ นักศึกษาที่มีบิดามีรายได้ระหว่าง ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐
บาท ได้โอกาสศึกษาศาสาวิชาวิศวกรรมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ร้อยละ ๒๔ และ ๒๑
ตามลำดับ สำหรับนักศึกษาที่มีบิดามีรายได้ต่ำกว่า ระหว่าง ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท และต่ำกว่า
๕๐๐ บาท ได้โอกาสศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ร้อยละ ๒๒ และ ๒๑ ตามลำดับ

๑.๘ นักศึกษาที่มารดาไม่มีรายได้ได้โอกาสศึกษากระจายในสาขาวิชา
ต่าง ๆ คือ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ร้อยละ ๓๕ วิทยาศาสตร์ร้อยละ ๓๔ วิศวกรรมศาสตร์
ร้อยละ ๓๑ เกษตรศาสตร์ร้อยละ ๓๐ และแพทยศาสตร์ร้อยละ ๒๗

๑.๙ ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุกในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักศึกษา
ที่ได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาคือ โอกาสในการหางานทำ เช่น สาขาวิชาวิศวกรรม-
ศาสตร์ร้อยละ ๔๘ วิทยาศาสตร์ร้อยละ ๔๕ เกษตรศาสตร์ร้อยละ ๔๒ และศึกษาศาสตร์
ร้อยละ ๓๕

๒. ผลการเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำแนกตามสถานภาพของนักศึกษา พบว่า

๒.๑ การได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับเพศของนักศึกษา

๒.๒ นักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร ม.ศ.๕ ป.กศ. และ ป.วช. ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ แตกต่างกัน

๒.๓ นักศึกษาที่บิดาและมารดาประกอบอาชีพแตกต่างกัน ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ แตกต่างกัน

๒.๔ นักศึกษาที่บิดาและมารดามีระดับการศึกษาต่างกัน ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ แตกต่างกัน

๒.๕ นักศึกษาที่บิดาและมารดามีระดับรายได้ต่างกัน ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ แตกต่างกัน

ตอนที่ ๓ ผลการเปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ผลการเปรียบเทียบความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามเพศ หลักสูตร อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ระดับรายได้ของบิดา และระดับรายได้ของมารดา พบว่า ลักษณะของผู้ที่ต้องการและผู้ที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาเกือบทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นหลักสูตรที่สำเร็จมาถือ นักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร ม.ศ.๕ ได้โอกาสศึกษาสูงกว่าผู้ที่สำเร็จหลักสูตร ป.กศ. และ ป.วช. เมื่อเปรียบเทียบตามสัดส่วนของผู้ที่ต้องการศึกษา

การอภิปรายผล

๑. จากการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนตามสถานภาพต่าง ๆ พบว่า

๑.๑ นักเรียน ม.ศ.๕ หรือเทียบเท่า ในเขตการศึกษา ๕ ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำนวน ๓ ใน ๔ หรือ ร้อยละ ๗๕ และไม่ต้องการศึกษาเพียงร้อยละ ๒๕ นั้น ชี้ให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น ในระยะ ๑๐ ปีที่ผ่านมา จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลให้ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นตามไปด้วย อีกประการหนึ่งเนื่องจากสังคมไทยยกย่องและยอมรับนับถือผู้ที่มีการศึกษาสูงมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ และผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับต่ำกว่างานทำได้ยาก โดยเฉพาะการบรรจุเป็นข้าราชการ ผู้ที่มีความรู้ระดับ ม.ศ.๕ หรือเทียบเท่าจะได้รับการบรรจุในอัตราต่ำมาก ซึ่งต่างจากผู้สำเร็จการศึกษาระดับสูง มีโอกาสในการหางานทำได้มากกว่า หากศึกษาจนถึงระดับปริญญาตรี หลักสูตร ๔ ปี จะได้รับบรรจุในอัตราสูงกว่าเท่าตัว จึงต้องชวนชวนเรียนให้สูงขึ้น กว้างเหตุผลต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นเหตุให้ร้อยละของนักเรียน ม.ศ.๕ หรือ เทียบเท่าที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงกว่าผู้ที่ไม่ต้องการศึกษา

๑.๒ นักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ต้องการศึกษาระดับสูงร้อยละ ๘๒ แตกต่างไปจากนักเรียนชั้น ป.วช. และ ป.กศ. และเป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียน ป.กศ. มีความต้องการศึกษาค่ามากคือ ร้อยละ ๘๗ ทั้งนี้อาจจะเป็นเนื่องจาก ลักษณะของหลักสูตร ป.กศ. เป็นหลักสูตรที่จบในตัวเอง สามารถประกอบอาชีพได้ ผู้เรียนอาจจะมีจุดมุ่งหมายในการเรียนเพื่อออกไปประกอบอาชีพมากกว่าที่จะเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา ทั้งอาชีพที่ครูสามารถเพื่อนวิद्यฐานะของตนเองจนถึงระดับสูงขึ้นไปได้ในขณะที่ประกอบอาชีพไปพร้อม ๆ กับการเรียน อีกประการหนึ่ง การเรียนหลักสูตร ป.กศ. ใช้เวลาเรียนเพียง ๒ ปี สิ้นค่าใช้จ่ายในการเรียนไม่มากนักซึ่งเมื่ออ่านวยต่อการเรียนของนักเรียนในท้องถิ่น เพราะมีวิทยายศครูทุก ๆ ๕ จังหวัด นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ค่อนข้างต่ำก็สามารถเรียนได้

คั้งนั้นจึงพบว่า นักเรียนที่กำลังเรียนหลักสูตร ป.กศ. ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาค่ากว่าผู้ที่เรียนหลักสูตร ม.ศ.๕ และ ป.วช.

สำหรับหลักสูตร ม.ศ.๕ การเรียนเน้นวิชาสามัญมากกว่าวิชาชีพ เพื่อสำเร็จแล้วไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ผู้เรียนมุ่งที่จะเรียนในระดับอุดมศึกษาต่อไป จึงทำให้นักเรียนชั้น ม.ศ.๕ ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงกว่านักเรียน ป.วช. และ ป.กศ. ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสมพงษ์ มั่นระวัง (สมพงษ์ มั่นระวัง ๒๕๑๓ : ๑๒๐-๑๒๕) ที่ได้ศึกษาแนวโน้มของการเรียนต่อของนักเรียนสายสามัญและสายอาชีพ พบว่านักเรียนที่เรียนสายสามัญต้องการเรียนต่อในระดับอุดมศึกษามากกว่านักเรียนที่เรียนสายอาชีพ

๑.๓ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่มีคาเป็นพนักงาน หรือ ลูกจ้างบริษัทเอกชน มีความต้องการศึกษาสูงสุด คือ ร้อยละ ๘๘ ในขณะที่นักเรียนที่มีคาเป็นเกษตรกรต้องการศึกษาค่าสุดคือ ร้อยละ ๖๘ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กอดลาโซ (Collazo, 1967 : 1534-1535) ที่ได้วิจัยการวางแผนการเรียนต่อของเด็กหนุ่มสาวชาวเปอร์โตริโก จำนวน ๕๑๔ คน จากโรงเรียน ๑๐ แห่ง ผลปรากฏว่า นักเรียนที่อยู่ในแหล่งอุตสาหกรรมในเมืองที่มีคามารดาประกอบอาชีพชั้นสูง หรือ รับราชการ มักจะเลือกศึกษาต่อในวิชาชีพชั้นสูง ส่วนนักเรียนที่อยู่ในชนบทมีคามารดาเป็นฆราวาส หรือ ท่างานหนัก จะเลือกศึกษาต่อในวิชาชีพระดับต่ำเป็นส่วนมาก

จากผลการวิจัยครั้งนี้จะเห็นได้ว่า อาชีพของบิดามีผลต่อความต้องการและไม่ต้องการศึกษาของนักเรียนอยู่มาก เพราะถ้าบิดาประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง เช่น พนักงานหรือ ลูกจ้างบริษัทเอกชนก็มั่นใจได้ว่าบิดาสามารถอุปการะให้เรียนในระดับสูงได้มากกว่าผู้ที่บิดาเป็นเกษตรกรซึ่งมีรายได้ต่ำ นักเรียนเข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวดี จึงทำให้ไม่ทะเยอทะยานในการศึกษาเล่าเรียน และมีความคิดที่จะหางานหาเพื่อช่วยเหลือครอบครัวมากกว่าที่จะเรียนในระดับอุดมศึกษาต่อไป

๑.๔ จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาสูงสุดคือ โอกาสในการทำงาน ถึงร้อยละ ๔๒ รองลงมาคือ บิคามารคา รัชยะ ๑๔ แต่จากผลการวิจัยของ สมุทร นุชนาท (สมุทร นุชนาท ๒๕๑๔ : ๑๔) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า วิชาที่นักเรียนต้องการเรียนเป็นวิชาที่ประชาชนนิยม วิชาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับเกียรติยศชื่อเสียงและความร่ำรวย และเนื่องจากประเทศไทยประสบปัญหาความว่างงานซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ยังผลให้กระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจของครอบครัวและประเทศชาติอย่างยิ่ง อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อโอกาสในการทำงานมากกว่ามัธยมอื่น ๆ

๑.๕ สำหรับผลการเปรียบเทียบความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ พบว่า นักเรียนชายต้องการศึกษาในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์มากกว่านักเรียนหญิง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เทอดศักดิ์ รัตนณี (เทอดศักดิ์ รัตนณี ๒๕๐๙ : ๕๔) ได้ศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า นักเรียนชายแผนกวิทยาศาสตร์ต้องการเรียนวิศวกรรมศาสตร์มากที่สุด ส่วนแผนกศิลป์ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงต้องการเรียนครูมากที่สุด

๑.๖ เมื่อเปรียบเทียบความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรที่กำลังเรียนอยู่ อาชีพของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา ระดับรายได้ของบิดามารดา ปรากฏว่า นักเรียนที่จำแนกตามตัวแปรดังกล่าวมีความต้องการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ใกล้เคียงกัน คือ สาขาวิชาที่นักเรียนต้องการเรียนมากที่สุดคือ สาขาวิชาแพทยศาสตร์ รองลงมาคือ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของ วิจิตร เรืองสวัสดิ์ (วิจิตร เรืองสวัสดิ์ ๒๕๖๓ : ๑๓๕) ปรากฏว่า จำนวนร้อยละของนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเลือกเรียนครูสูงกว่านักเรียนที่เลือกเรียนอาชีพครูในภาคตะวันออก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมทรง ศรีทะลาชัย (สมทรง ศรีทะลาชัย ๒๕๐๘ : ๖๐) พบว่า สาขาที่นักเรียนสนใจมากที่สุดคือ วิชาชีพครู ทั้งนี้เนื่องจาก การวิจัยครั้งนี้ทำใน เขตการศึกษา ๕ ที่มี

มหาวิทยาลัยขอนแก่นตั้งอยู่ ได้เปิดสอนสาขาวิชาแพทยศาสตร์และให้สิทธิพิเศษแก่นักเรียนที่เรียนดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้โอกาสศึกษาจำนวนหนึ่งทุก ๆ ปี จึงเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความต้องการศึกษาสาขาวิชาแพทยศาสตร์สูงมาก อีกประการหนึ่งการเรียนสาขาวิชาแพทยศาสตร์ เมื่อสำเร็จแล้วมีโอกาสหางานทำได้ง่ายกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ

๒. การอภิปรายผลเกี่ยวกับการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๒.๑ นักศึกษาที่สำเร็จชั้น ม.ศ. ๕ ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงกว่านักศึกษาที่สำเร็จชั้น ป.วช. และ ป.กศ. ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากลักษณะของหลักสูตร ม.ศ. ๕ สามารถจะเรียนต่อได้หลายสาขาวิชา ซึ่งแตกต่างจากหลักสูตร ป.วช. และ ป.กศ. ที่สาขาวิชาเรียนต่อโดยตรงมีจำกัด

๒.๒ เมื่อพิจารณาถึงอาชีพของบิดาพบว่านักศึกษาที่บิดาเป็นเกษตรกรได้โอกาสศึกษามากในบางสาขาวิชา ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : ๑๔) ที่วิจัยระบบอุดมศึกษาแห่งประเทศไทยปรากฏว่า ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีกิจการส่วนตัวสามารถเข้าศึกษาได้มากที่สุดคือ ร้อยละ ๕๓ ของผู้สมัครสอบทั้งหมด รองลงมาได้แก่ผู้มาจากครอบครัวที่มีอาชีพรับราชการสอบเข้าได้ร้อยละ ๒๑ ผู้มาจากครอบครัวอาชีพรับจ้างสอบเข้าได้ร้อยละ ๑๓ และผู้มาจากครอบครัวเกษตรกรรวมสอบเข้าได้น้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๖ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมไปถึงนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในวิทยาลัยต่าง ๆ ถูวนอกเหนือจากมหาวิทยาลัย เช่น วิทยาลัยครู วิทยาลัยหลังศึกษา วิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา ๕ ทั้งหมด ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่มาจากครอบครัวเกษตรกร เนื่องจากประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่มีอาชีพทางการเกษตรจึงทำให้นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีอาชีพดังกล่าวได้โอกาสศึกษามากในบางสาขาวิชา

๒.๓ ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงที่สุดในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาคือ โอกาสในการหางานทำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วาภูมิ อัลธีร์วัฒน์ (วาภูมิ อัลธีร์วัฒน์ ๒๕๑๒ : ๑๒๐) ที่ได้ศึกษา

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นม.ศ. ๕ ในภาคเหนือของประเทศไทยพบว่า การเลือกเรียนต่อของนักเรียนให้ความสำคัญต่่องค์ประกอบด้านคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติ ความสามารถในการศึกษาเล่าเรียน ความมุ่งหวังของครอบครัว และรายได้มากกว่าความมีหน้ามีนามีเกียรติในสังคม

๒.๔ เมื่อพิจารณาถึงสาขาวิชาที่นักศึกษาย้ายได้โอกาสศึกษามากที่สุดคือ สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ และเกษตรศาสตร์ ร้อยละ ๘๘ และ ๖๘ ส่วนนักศึกษาย้ายได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาดังกล่าวเพียงร้อยละ ๒ และ ๒๐ ตามลำดับ แต่จะได้โอกาสศึกษาสูงในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และแพทยศาสตร์ ร้อยละ ๘๒ และ ๗๑ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป : ๖๔) พบว่าสาขาวิชา สังคมศาสตร์ แพทยศาสตร์ มีนักศึกษาย้ายประมาณครึ่งหนึ่ง และสาขาวิชา วิศวกรรมศาสตร์มีนักศึกษาย้ายน้อยที่สุด ร้อยละ ๖

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาแพทยศาสตร์ สูงสุดคือผู้ที่บิดาเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการ ส่วนตัวถึงร้อยละ ๔๕ รองลงมาคือ อาชีพรับราชการ ร้อยละ ๒๕ ซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของอุคม เกิดพิบูลย์ (อุคม เกิดพิบูลย์ ๒๕๑๖ : ๗๕-๗๘) ที่พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มาจากครอบครัวนายจ้างและเจ้าของกิจการ รองลงมาคือมาจากครอบครัวข้าราชการ

ข้อเสนอแนะ

๑. จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้น ม.ศ.๕ เมื่อเทียบเท่าห้องการศึกษา ในระดับอุดมศึกษามีจำนวนมาก แต่เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาในเขตการศึกษา ๘ มีจำนวนจำกัด จึงไม่สามารถสนองความต้องการของผู้เรียนได้เพียงพอ เป็นเหตุให้ผู้ปกครองนักเรียนจนขายส่งบุตรหลานไปศึกษาในส่วนกลาง จึงต้องสิ้นค่าใช้จ่ายสูง ทั้งประชาชนส่วนใหญ่ในภูมิภาคนี้ก็มีอาชีพทางการเกษตร ที่มีรายได้น้อย

จึงไม่อาจสนับสนุนให้บุตรหลานไปศึกษาในส่วนกลางได้ เพื่อเป็นการให้โอกาสทางการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาแก่เด็กเรียนในเขตการศึกษา ๕ ให้สอดคล้องกับความต้องการศึกษา อาจทำได้โดย

๑.๑ รัฐควรจะมีนโยบายขยายการศึกษาระดับอุดมศึกษาในภูมิภาคเพิ่มขึ้น ทั้งในด้านสาขาวิชาและปริมาณการรับเข้าให้เหมาะสมกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี

๑.๒ รัฐควรพิจารณาในเรื่องสิทธิพิเศษของนักเรียนเรียนดีในภูมิภาค ให้ได้เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการให้โอกาสแก่เด็กเรียนที่อยู่ห่างไกล จากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนกลางได้ศึกษาในภูมิภาคของตน ซึ่งจะให้ประโยชน์ในด้านการประหยัดค่าใช้จ่ายและเป็นการแก้ปัญหาการหลั่งไหลเข้าไปเรียนในส่วนกลางได้อีกด้วย

๑.๓ สำหรับนักเรียนที่เรียนดี แม้จากทุนทรัพย์ รัฐควรจะได้พิจารณา ในเรื่องการให้ทุนอุดหนุนเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจจะทำในลักษณะการได้ยืมในระหว่างเรียน แล้วใช้เงินภายหลังจากการจบการศึกษาไปประกอบอาชีพมีรายได้เป็นของตนเองแล้ว

๑.๔ ผู้บริหารการศึกษาคควรจะให้เปลี่ยนระบบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษา ในระดับอุดมศึกษา โดยพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ผู้ที่มาจากครอบครัว เกษตรกรควรจะได้เรียนในสาขาวิชาเกษตรกรรมมากขึ้น มากกว่าการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่เพียงอย่างเดียว

๒. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นป.วช. ต้องการศึกษาด้านสาขาวิชา วิศวกรรมศาสตร์สูงมาก เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการศึกษาของนักเรียน สถาบันอุดมศึกษาในเขตการศึกษา ๕ ควรจะได้ขยายการศึกษาระดับ ป.วส. เพิ่มขึ้น จะเป็นการช่วยให้เด็กเรียนที่สำเร็จชั้น ป.วช. ได้โอกาสศึกษาต่อในสาขาวิชาที่เรียนมา โดยไม่ต้องไปสอบแข่งขันกับนักเรียน ม.ศ.๕ ซึ่งโอกาสที่จะผ่านการสอบแข่งขันเป็นไปได้ยาก

๓. จากการวิจัยพบว่านักเรียนมีความต้องการเรียนสาขาวิชาแพทยศาสตร์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการแพทย์ในประเทศไทยอยู่ในระดับสูง เช่นเดียวกับ เพื่อสนองความต้องการ ของนักเรียนและเป็นการแก้ปัญหาทางการแพทย์ รัฐควรจะได้ให้ความสนใจในสาขาวิชาแพทยศาสตร์เป็นพิเศษ แต่เนื่องจากการเปิดวิทยาลัยสาขานี้กล่าว ลงทุนสูงมากควรจะได้มีการลงทุนร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับรัฐบาล โดยมีข้อมูลพบว่า

ผู้เรียนจะต้องเสียสละและทำประโยชน์ให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น หลักสูตรจะกำหนดให้ ไปฝึกงาน
ในชนบทอย่างน้อย ๒ ปี ก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา

๔. จากผลการวิจัยที่พบว่า โอกาสในการทำงานทำเป็นมีจรรยาที่มีวิถีชีวิตสูงสุด
ในการเลือกสาขาวิชาของนักเรียนที่ต้องการศึกษาและนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ
อุดมศึกษาดังนั้นในการให้บริการแนะแนวทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ควรจะให้
นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เพื่อเป็นแนวทาง
การเลือกเรียนเพื่อจะได้มีโอกาสหางานทำง่ายขึ้น ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาการว่างงาน
ได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

๑. ควรจะได้ทำการวิจัยติดตามผลนักเรียนชั้น ม.๓.๕ หรือเทียบเท่า
ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความต้องการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในครั้งนั้นว่า
ได้โอกาสศึกษาสอดคล้องกับความต้องการเพียงใด

๒. ควรจะได้ศึกษาเจตคติต่อการเลือกสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา
ที่ได้โอกาสศึกษาแล้ว

๓. ควรจะได้ศึกษาการกระจายของผู้ต้องการศึกษา ในเขตการศึกษา ๕
ว่าได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาในสถานศึกษาใดบ้าง

๔. ควรจะได้วิจัยติดตามผลผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขา
วิชาต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาในเขตการศึกษา ๕ ว่าแต่ละรุ่นได้โอกาสประกอบ
อาชีพมากน้อยเพียงใด ตลอดจนศึกษาปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพนั้น ๆ
เพื่อนามาปรับปรุงหลักสูตรในระดับอุดมศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่องานอาชีพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การปกครอง, กรม กระทรวงมหาดไทย บัญชีจำนวนราษฎรและจำนวนบ้านในวันที่ ๓๑ มีนาคม

๒๕๒๑ ๒๕๒๒ หัวราชอาณาจักร ๒๕๒๑, ๓๓ หน้า อักสำเนา

ขวัญใจ เลอจันทร์ การเลื่อนฐานะทางสังคมของประชากรในชนบท วิทยานิพนธ์สังคมวิทยา-

มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๘, ๗๔ หน้า อักสำเนา

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน ระบบการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ-

การศึกษาแห่งชาติ ๒๕๒๑, ๒๕๔

----- สรุปรายงานการวิจัยระบบอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการ-

การศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ม.ป.ป., ๒๕ หน้า อักสำเนา

คณะกรรมการวางแผนเพื่อการปฏิรูปการศึกษา การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม สมาคมผู้บริหาร

แห่งประเทศไทย วัฒนาพานิช ๒๕๑๘, ๒๕๔ หน้า

จันทนา นนทิก การวิเคราะห์สถานการณ์ส่วนตัวของนักเรียนที่มีโอกาสศึกษาในโรงเรียน

มัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคกลาง จำแนกตามประเภทโรงเรียน ปรินซ์นิพนธ์ ก.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๑, ๑๕๖ หน้า อักสำเนา

ฉวี จ้อยสำเภา ความปรารถนาค้นหาการศึกษา สังคมและส่วนตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร ปรินซ์นิพนธ์ ก.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

๒๕๒๑, ๒๒๒ หน้า อักสำเนา

ชูถิ่น จุลทรัพย์ การสำรวจความต้องการในการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา ๒๕๑๕ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๑๕, ๖๑ หน้า อักสำเนา

นงเยาว์ กาญจนจारी และ วิไลลักษณ์ จารุกุล "การแสวงหาโอกาสทางการศึกษาทั่วโลก"

วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ ๑ : ๕๖-๖๓ ตุลาคม-พฤศจิกายน ๒๕๒๐

บุญชนะ อัดถากิร "เศรษฐกิจการศึกษา" ใน ประมวลบทความการวางแผนการศึกษาและพัฒนา

กำลังคน หน้า ๘-๖ สำนักงานวางแผนการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๑๐

ถนอม อินทรกำเนต ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ใน ๑๔ จังหวัดภาคใต้ ปรินทิพย์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๐๘, ๑๔๔ หน้า
อัครสำเนา

เทอดศักดิ์ รัตนเมธี การสำรวจความต้องการในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครสวรรค์ ปีการศึกษา ๒๕๐๗ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๐๘, ๕๔ หน้า อัครสำเนา

ไพยม วรณศิริ "แนวโน้มการศึกษาของโลก" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ ๑ : ๗๑-๗๓
ตุลาคม-พฤศจิกายน ๒๕๒๑

มยุรี จารุปาน "การประเมินความสูญเสียผู้มีความสามารถที่จะเรียนในชั้นการศึกษาระดับ
อุดมศึกษาของประเทศไทย ระหว่างปี ๒๕๑๒-๒๕๑๘" วารสารบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒ : ๒๓๘ กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๑๒

ถวน สายยศ สถิติทางการศึกษา วัฒนาพานิช ๒๕๑๕, ๒๗๖ หน้า

วารุณี อัครธีรวัฒน์ ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
ในภาคเหนือของประเทศไทย วิทยานิพนธ์ กศ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๒,
๑๓๕ หน้า อัครสำเนา

วิชาการ, กรม การศึกษาวิถีทางและโอกาสทางการศึกษาของประชาชน กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ ม.ป.ป., ๑๓๒ หน้า

วิศิษฐ์ นาจำปา โอกาสเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามประเภทสถานภาพ
ส่วนตัวและผลการเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรินทิพย์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๑๑, ๘๘ หน้า อัครสำเนา

ตรีเพ็ญ ภูมิพิทยากุล โอกาสเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของผู้สำเร็จมัธยมศึกษาจากส่วนภูมิภาค
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๘, ๑๓๘ หน้า อัครสำเนา

สมุทร นุชนาถ ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ปีการศึกษา ๒๕๑๓ ปรินทิพย์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
๒๕๑๘, ๑๔๔ หน้า อัครสำเนา

โสภณดี พูลเพชรพันธ์ คานิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในจังหวัดพระนคร
และธนบุรี ปีการศึกษา ๒๕๑๓ ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
 ๒๕๑๘, ๑๓๓ หน้า อัครสาเนา

อุดม เกิดบุญชัย "ผลการศึกษาของนิสิตที่มาจากครอบครัวในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ และผลทางสังคม
 บางประการ จากกรณีตัวอย่างในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์" ศุภนิศึกษา ๘ : ๗๗-๗๘
 เมษายน-มิถุนายน ๒๕๑๖

Bernard, Baber. Social Stratification. p.395-396. New York, Brace
 and Company Inc., 1967.

Chowdhury, P. Report of Investigation in to the Problem of 'Wastage
 and Stagnation in Primary School in the District of 24 Parganas.
 Culcutta Directorate of Education, Government of Bengal, 1965.
 120 p.

Coleman, James. (Ed) Educational an Political Development. p.18.
 Princeton, New Jersey, Princeton University Press, 1965.

Collazo, Jernaro Collazo. "Occupational Plans of Puertorican Youth,"
Dissertation Abstracts. 28 : 1535, October, 1967.

Cook, Wolter Roy. "Factor Associated with Occupational Choices of
 Young Man," Dissertation Abstracts. 28 : 799, August, 1967.

Dobbins, Loy Henderson. "Educational and Occupational Aspirations
 and Expectation of Higher School Senior Boys in Five Louisiana
 Prishes," Dissertation Abstracts. 29 : 2958, March, 1969.

Eddy, Vanik Silas. "The Influence of Selected Factors on the
 Vocational Choices of Vocational Agricultural Students in
 Louisiana," Dissertation Abstracts. 29 : 2958-2959, March,
 1969.

- 202
- Erickson, Mildred Brinkmeir. "An Analysis of Selected Characteristics and Needs of Adults Under Graduate Student Attending Michigan State University," Dissertation Abstracts. 29 : 1748, December, 1968.
- Elder, Glen H. "Family Structure and Educational Attainment," American Sociological Review, 30 : p. 85. February, 1965.
- Harbison, and C.A. Myers. Education Manpower and Economic Growth. Strategies of Human Resource Development, New York, McGraw-Hill, 1964, 11 p.
- Jean, Floud, Halsey. A-tt and Anderson C. Arnold. "Social Class, Intelligence Tests, and Selection for Secondary School," Educational Economic and Society. p.231. New York, Free Press of Clenco, Inc., 1969.
- Jencks, Christopher. "Social Stratification and Higher Education," in Financing Higher Education. p.71. The American College Testing Program, 1971.
- Krauss, Irving. "Sources of Educational Aspirations Among Working-Class Youth," American Sociological Review. p.868. December, 1964.
- McNeese, Betty Allison. "Factor Influencing College Choice of University of Mississippi," Dissertation Abstracts. 29 : 1048, October, 1968.
- Nicholson, Glen Ira. "Factor Associated with Choice of College by Iowa Public High School Graduated," Dissertation Abstracts. 24 : 4549, May, 1964.

- Seeder, F.I., "College Achievement of Lower Group Secondary School Student," Journal of Education Research. 31 : 497-505, 1938.
- Spiegel, Murray R. Mathematical Handbook of Formulas and Tables. New York, McGraw-Hill, 1968. 295 p.
- Super, Donald E. The Psychology of Careers : An Introduction to Vocational Development. New York, 1957. 362 p.
- UNESCO. Asia Arab State Africa Education and Progress. Paris, 1961. 120 p.
- Wolfe, Dael. "Educational Opportunity Measured Intelligence and Social Background," Education Economy and Society. p.217. 5 th.ed., New York, The Free Press of Glencoe, Inc., 1969.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

คำชี้แจง ในกรกรตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถามในแบบสอบถามมี 2 ประเภท

ประเภทที่ 1 มีคำตอบให้นักเรียนเลือก เมื่อนักเรียนเลือกข้อใดข้อหนึ่งให้ใส่ตัวเลขหน้าข้อนั้นกรอกลงในช่องสี่เหลี่ยม ตัวเลขที่อยู่หลังของสี่เหลี่ยมเฉพาะเจ้าหน้าที่เท่านั้น

ตัวอย่าง : เพศ 1. ชาย 2. หญิง 8

ถ้าท่านเป็นเพศชาย ใส่ตัวเลข 1 กรอกลงในช่องดังนี้ 1 8

ตัวอย่าง : อายุ (คิดเป็นปี) 9-10

ถ้าท่านอายุ 18 ปี ใส่ตัวเลข 1 และ 8 กรอกลงในช่องว่างดังนี้ 1 8 9-10

ประเภทที่ 2 เก็บข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้เช่น ข้อ 5, ข้อ 9

รายชื่อสาขาวิชาต่าง ๆ (สำหรับกรอกข้อ 22)

1. แพทย์	13. ศิลปศาสตร์ อักษรศาสตร์
2. ทันตแพทย์	14. รัฐศาสตร์
3. เทคโนโลยีการเกษตร	15. เภวศาสตร์
4. สาธารณสุขศาสตร์	16. สังคมสงเคราะห์ศาสตร์
5. สัตวแพทย์	17. พยาบาล
6. เกษตรศาสตร์	18. ครุศาสตร์ การศึกษาหรือพลศึกษา
7. วิทยาศาสตร์	19. คหกรรมศาสตร์
8. วิศวกรรมศาสตร์	20. นิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์
9. สถาปัตยกรรมศาสตร์	21. นาฏศิลป์ กนตรี
10. ศิลปกรรม วิศวกรรมหรือประณีตกรรม	22. เกษตร วนศาสตร์หรือประมง
11. กฎหมาย	23. อื่น ๆ (ระบุ).....
12. พาณิชย บัญชี บริหารธุรกิจ	

รายชื่อสถาบันอุดมศึกษา (สำหรับคอบชอ 24)

มหาวิทยาลัย

1. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. วิทยาลัยเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัย
5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
6. มหาวิทยาลัยมหิดล
7. มหาวิทยาลัยศิลปากร
8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสงขลา
9. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
10. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
12. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน
13. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พหลศึกษา
14. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
15. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา
16. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ศึกษาศาสตร์
17. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ
20. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า จลากระบัง
21. สถาบันเทคโนโลยีทางการ เกษตร
22. มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วิทยาลัยของรัฐ

23. วิทยาลัยครู
24. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
25. วิทยาลัยเทคนิคและอาชีวศึกษา
26. วิทยาลัยพาณิชยกรรม
27. วิทยาลัยเกษตรกรรม
28. วิทยาลัยพลศึกษา
29. วิทยาลัยนาฏศิลป์
30. วิทยาลัยพยาบาล
31. โรงเรียนทหารตำรวจ

วิทยาลัยเอกชน

32. วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ
33. วิทยาลัยกรุงเทพ
34. วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
35. วิทยาลัยการภา
36. วิทยาลัยเกริก
37. วิทยาลัยพายัพ
38. วิทยาลัยแสงธรรม
39. วิทยาลัยเทคนิคสยาม
40. วิทยาลัยเวเวียอากเนย์
41. วิทยาลัยศรีปทุม
42. อื่น ๆ (ระบุ)

หมวดที่ 1
สถานภาพส่วนตัว

1. เพศ 1) หญิง 8
2. อายุ (ปี) 9-10
3. น้ำหนัก (กิโลกรัม) 11-12
ส่วนสูง (เซนติเมตร) 13-15
4. ศาสนา
1) พุทธ 2) อิสลาม 16
3) คริสต์ 4) อื่น ๆ (ระบุ)...
5. ขณะนี้ท่านเรียนอยู่ที่โรงเรียน.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
6. โรงเรียนที่ท่านศึกษาอยู่นี้เป็นโรงเรียน
1) รัฐบาล 2) เอกชน 20
7. ขณะนี้ท่านกำลังศึกษาอยู่ในชั้น
1) ม.ศ.5 2) ป.ศ.
3) ป.วช. 21
8. เกรดหรือคะแนนเฉลี่ยสะสมจนถึงปัจจุบัน
 22-24
9. ท่านจบ บ.ศ.3 ที่โรงเรียน.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
10. เกรดหรือคะแนนเฉลี่ยเฉลี่ยจบชั้น ม.ศ.3
 28-30
11. ขณะนี้ท่านพักอาศัยอยู่ที่
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
12. ขณะนี้ท่านพักอาศัยอยู่กับ
1) บิดามารดา 2) ญาติหรือคนรู้จัก
3) หอพักโรงเรียน 4) หอพักเอกชน
5) บ้านเช่า 6) วัก
7) อื่น ๆ (ระบุ) 34
13. ภูมิลำเนาของบิดามารดาอยู่ที่
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
14. เชื้อชาติของบิดามารดา
1) ไทย 2) จีน
3) อื่น ๆ (ระบุ)..... 38
15. ข้างล่างนี้เป็นรายชื่ออาชีพ
1) รับราชการ
2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
3) พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน
4) เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว
5) เกษตรกร บัณฑิต
6) ผู้ไม่ประกอบอาชีพหรือแม่บ้าน
ถ้าบิดาและมารดาของท่านประกอบอาชีพ
ประเภทใด ให้ใส่หมายเลขข้างลงในช่อง
บิดาและมารดา
อาชีพบิดา 39
อาชีพมารดา 40

16. ข้างล่างนี้เป็นระดับการศึกษา

- 1)ต่ำกว่า ป.4
- 2) ป.4
- 3) ป.7 หรือ ม.3 เติม
- 4) ม.ศ.3 หรือ ม.6 เติม
- 5) ม.ศ.5,ม.ศ.6 หรือ ม.8 เติม

หรือเทียบเท่า

- 6) จบปริญญาหรือเทียบเท่า
 - 7) ปริญญาตรี
 - 8) สูงกว่าปริญญาตรี
- ถ้าบิดาและมารดาของกำหนดการศึกษา
ในระดัใด ให้ใส่หมายเลขนั้นลงในช่อง
บิดาและมารดา

- การศึกษาบิดา 41
- การศึกษามารดา 42

17. ข้างล่างนี้เป็นระดับรายได้ต่อเดือน

- 1) ไม่มารายได้
- 2)ต่ำกว่า 500 บาท
- 3) 500-1,000 บาท
- 4) 1,001-2,000 บาท
- 5) 2,001-3,000 บาท
- 6) 3,001-5,000 บาท
- 7) 5,001-7,000 บาท
- 8) มากกว่า 7,000 บาท

ขอให้ท่านประมาณรายได้ของบิดาและมารดา
ของท่านแล้วใส่หมายเลขให้ตรงกับช่องบิดา
และมารดา

- รายได้ต่อเดือนของบิดา 43
- รายได้ต่อเดือนของมารดา 44

18. ท่านได้รับอุปการะท่านการเงินจาก

- 1) บิดาหรือมารดา
- 2) ญาติ
- 3) อื่น ๆ (ระบุ)..... 45

หมวดที่ 2

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาต่อ

19. การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้แก่
การศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย
มีความหมายต่อท่านมากน้อยเพียงใด

- 1) มากที่สุด
- 2) มาก
- 3) น้อย
- 4) น้อยที่สุด 46

20. ท่านมีความต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย
หรือวิทยาลัยมากน้อยเพียงใด

- 1) มากที่สุด
- 2) มาก
- 3) เฉย ๆ
- 4) ไม่อยากศึกษา 47

21. หลังจากจบ ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ป.กศ. แล้วท่านมีแผนในการดำเนินชีวิตอย่างไร

- 1) เรียนต่อในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย
- 2) ทำงานทำไม้ที่ภาคต่อ
- 3) ทำงานทำและหาทางเรียนต่อไปด้วย
- 4) ไม่ทราบ 48

22. รายชื่อสาขาวิชาต่าง ๆ ในหน้า 1 ขอให้ท่านเลือกหมายเลขสาขาวิชาที่ท่านมุ่งหวังที่จะศึกษาเรียงอันดับ 3 อันดับ โดยใส่หมายเลขที่เลือกลงในช่องสี่เหลี่ยม ถ้าสาขาวิชาที่ท่านเลือกไม่มีในหน้า 1 ให้ท่านใส่หมายเลข 23 พร้อมทั้งระบุชื่อสาขาวิชานั้น ๆ ด้วย ถ้าท่านไม่ต้องการศึกษาไม่ตอบข้อนี้

- อันดับแรก 49-50
- อันดับสอง 51-52
- อันดับสาม 53-54

23. จงระบุว่าข้อใดมีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในข้อ 22

- 1) บิดา มารดา
- 2) เพื่อนฝูง
- 3) ครู อาจารย์
- 4) ความมีหน้าที่ทางอาชีพ
- 5) ความยากง่ายในการเรียน
- 6) จำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าสาขานั้น
- 7) โอกาสในการหางาน

8) อื่น ๆ (ระบุ)..... 55

24. ตามรายชื่อของสถาบันอุดมศึกษาในหน้า 2 ขอให้ท่านเลือกหมายเลขสถาบันอุดมศึกษาที่ท่านต้องการศึกษาเรียงอันดับ 3 อันดับ โดยใส่หมายเลขในช่องสี่เหลี่ยม ถ้าท่านเลือกหมายเลข 23-30 ให้ท่านระบุชื่อจังหวัดหรือชื่อวิทยาเขตที่ท่านเลือกด้วย ถ้าท่านไม่ต้องการศึกษาไปตรงต่อข้อนี้

- อันดับแรก 56-57.....
- อันดับสอง 58-59.....
- อันดับสาม 60-61.....

แบบสอบถามสำหรับกรไ้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ขอคำถามในแบบสอบถามมี 2 ประเภท

ประเภทที่ 1 มีคำตอบให้ท่านเลือก เมื่อท่านเลือกข้อใดขอให้อั้ตัวเลขหน้าข้อนั้น
กรอกลงในช่องสี่เหลี่ยมขวามือ ตัวเลขที่อยู่หลังช่องสี่เหลี่ยมจะเจ้าหน้าที่เ้าให้

ตัวอย่าง : เพศ 1) ชาย 2) หญิง 6ถ้าท่านเป็นเพศชาย ใจั้ตัวเลข 1 กรอกลงในช่องดังนี้ 6ตัวอย่าง : อายุ (คิดเป็นปี) 7-8

ประเภทที่ 2 เ้าขอความมางในช่องว่างที่กำหนดให้ ไ้แก้อ 4, 6 และ 10

ชื่อวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย

จังหวัด

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง 62. อายุ (คิดเป็นปี) 7-8

3. เ้าชาติของบิดา

1) ไทย 2) จีน

3) อื่น ๆ (ระบุ)..... 9

4. ภูมิลำเนาของบิดาอยู่จังหวัด

.....

5. ศาสนา

1) พุทธ 2) อิสลาม

3) คริสต์

4) อื่น ๆ (ระบุ) 12

6. ทานจบ ม.ศ.3

จากโรงเรียน

จังหวัด

7. คะแนนเฉลี่ยเมื่อจบ ม.ศ.3 15-17

8. ขณะทานจบการศึกษาระดับ

1) ม.ศ.5 2) ม.ศ.6

3) ป.ศ.

4) อื่น ๆ (ระบุ) 18

9. ตามข้อ 8 ทานวนการใ้กษาระดับนั้น

เมื่อ ส.ศ. 19-20

10. ตามข้อ 8 ทานวนการใ้กษาระดับนั้น

จากโรงเรียน

จังหวัด

11. คะแนนเฉลี่ยเมื่อทานจบการศึกษา

ตามข้อ 8 23-25

12. ข้างล่างนี้เป็นรายชื่ออาชีพ

- 1) รับราชการ
 - 2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 - 3) พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน
 - 4) เจ้าของหรือผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว
 - 5) เกษตรกร ประมง
 - 6) ผู้ประกอบอาชีพค้าหรือแม่บ้าน
- ถ้ามีคำถามการขงท่านประกอบอาชีพประเภทใดให้ใส่หมายเลขนั้นในช่อง บัณฑและมารคา

อาชีพบัณฑ 26

อาชีพมารคา 27

13. ข้างล่างนี้เป็นระดับการศึกษา

- 1) ค่ำกว่า ป.4
 - 2) ป.4
 - 3) ป.7 หรือ ม.3 เ้ติม
 - 4) บ.ค.3หรือ ม.6 เ้ติม
 - 5) ม.ศ.5 บ.ศ.6 หรือ บ.8 เ้เติม หรือเทียบเท่า
 - 6) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
 - 7) ปริญญาตรี
 - 8) สูงกว่าปริญญาตรี
- ถ้ามีคำถามการขงท่านจบการศึกษา ระดับใดให้ใส่หมายเลขนั้นในช่อง บัณฑและมารคา

การศึกษาระดับบัณฑ 28

การศึกษาของมารคา 29

14. ข้างล่างนี้เป็นระดับรายได้อีกถอย

- 1) ใม่มีรายได
- 2) ค่ำกว่า 500 บาท
- 3) 500-1,000 บาท
- 4) 1,001-2,000 บาท
- 5) 2,001-3,000 บาท
- 6) 3,001-5,000 บาท
- 7) 5,001-7,000 บาท
- 8) มากกว่า 7,000 บาท

ขอใ้ประมาณรายได้อของบัณฑและมารคาของท่านแล้วใ้สงหมายเลขใ้ตรงกับช่องของ บัณฑและมารคา

รายได้อถอยของบัณฑ 30

รายได้อถอยของมารคา 31

15. ษุอภคณทวนในการใ้กษภคณทวนใ้ค

- 1) บัณฑหรือมารคา
- 2) ฐภค
- 3) กณฉน
- 4) อื่น ๆ (ระบุ) 32

16. ัจจุบัณฑทวนอภคณทวนใ้ค

- 1) บัณฑหรือมารคา
- 2) ฐภคหรือกณฉน
- 3) หอศภคภคภค
- 4) บานเชาหรือหองเชา
- 5) วัค
- 6) อื่น ๆ (ระบุ) 33

17. ทราบเข้าศึกษาต่อโดย

- 1) ได้รับการคัดเลือกเรียนต่อ
- 2) สอบแข่งขันได้
- 3) อื่น ๆ (ระบุ) □ 34

18. สาขาวิชาที่ท่านได้มาศึกษาขณะนี้

- 1) การศึกษา การค้า การเกษตร - อุตสาหกรรม
- 2) เกษตร
- 3) พาณิชยกรรม บริหารธุรกิจ
- 4) วิศวกรรมศาสตร์ ช่างเทคนิค
- 5) นาฏศิลป์ ดนตรี
- 6) กหกรรมศาสตร์
- 7) แพทย์ศาสตร์ พยาบาลศาสตร์
- 8) นิติศาสตร์
- 9) อื่น ๆ (ระบุ) □ 35

19. ท่านเป็นนักศึกษา

- 1) ภาคปกติ (เช้า)
- 2) ภาคสหบท (บ่าย) □ 36

20. งบประมาณ ข้อใดมีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในข้อ 18

- 1) ยี่ภามารถ
- 2) เงินเฟื้อง
- 3) ฐานะอาจารย์
- 4) ความมีหน้าที่ทางอาชีพ
- 5) ความยากง่ายในการเรียน
- 6) จำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าสาขานั้น
- 7) โอกาสในการหางาน
- 8) อื่น ๆ (ระบุ) □ 37

ตาราง ๔๕ รายชื่อสถานศึกษาและจำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษา
ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

สังกัด	สถานศึกษา	จำนวน เต็ม	จำนวนที่ สุ่มได้	จำนวนผู้ตอบ แบบสอบถาม
๑. ม.ศ. ๕ สังกัด กรมสามัญศึกษา	๑. รร. ขอนแก่นวิทยายนต์	๖๔๔	๑๕๘	๑๕๓
	๒. รร. กัลยาณวัตร	๒๒๒	๖๖	๖๕
	๓. รร. อัครพิทยานุกูล	๔๓๐	๑๔๐	๑๓๓
	๔. รร. ศรีสงครามวิทยา	๑๖๐	๕๕	๕๒
	๕. รร. อุบลวิทยา	๕๓๖	๑๓๐	๑๓๐
๒. ม.ศ. ๔ สังกัด สำนักงานคณะ- กรรมการการศึกษา เอกชน				
๓. ป.กศ. ปีที่ ๒ สังกัด กรมการฝึกหัดครู	๖. วิทยาลัยครูสกลนคร	๓๓๑	๑๓๐	๑๓๐
๔. ป.วช. สังกัดกรม อาชีวศึกษา วิทยาลัย เทคโนโลยีและ อาชีวศึกษา สังกัด สำนักงานคณะ กรรมการการศึกษา เอกชน	๗. วิทยาลัยอาชีวศึกษา ขอนแก่น วิทยาเขต ๒	๑๖๓	๕๕	๕๕
	๘. วิทยาลัยเกษตรกรรม อุครธานี	๕๔๔	๑๕๓	๑๕๕
	๙. วิทยาลัยเทคโนโลยีและ อาชีวศึกษาขอนแก่น	๓๒๑	๑๐๘	๑๐๘
	๑๐. โรงเรียนพานิชยการ ขอนแก่น	๕๕๐	๑๕๒	๑๓๐
รวม		๓,๕๘๑	๑,๒๖๔	๑,๑๓๕

ตาราง ๘๖ รายชื่อสถานศึกษา และจำนวนนักศึกษาที่ใช้ศึกษา การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

สังกัด	สถานศึกษา	จำนวนนักศึกษานี้ที่ ๑		ร้อยละ
		เต็ม	ผูกอบรม ตามตาม	
๑. ทบวงมหาวิทยาลัย	๑. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๕๕๒	๘๓๕	
๒. กรมการฝึก ฝึกครู	๒. วิทยาลัยครูอุดรธานี	๒๕๐	๕๑๐	
	๓. วิทยาลัยครูสกลนคร	๕๓๖	๓๒๗	
	๔. วิทยาลัยครูเลย	๕๘๕	๓๗๐	
๓. วิทยาลัยเทคโนโลยีและ อาชีวศึกษา	๕. วิทยาลัยเทคโนโลยีและ อาชีวศึกษา (วิทยาเขต เทคนิคขอนแก่น)	๓๕๐	๓๑๗	
๔. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	๖. วิทยาลัยอาชีวศึกษา ขอนแก่น วิทยาเขต๑	๑๘	๒๕	
	๗. วิทยาลัยอาชีวศึกษา ขอนแก่น วิทยาเขต๒	๕๗	๕๖	
	๘. วิทยาลัยอาชีวศึกษา อุดรธานี วิทยาเขต๑	๑๒๐	๕๗	
	๙. วิทยาลัยอาชีวศึกษา อุดรธานี วิทยาเขต๒	๑๐๕	๕๒	
๕. วิทยาลัยเกษตรกรรม	๑๐. วิทยาลัยเกษตรกรรมอุดร ธานี	๕๕	๕๐	
๖. กรมพลศึกษา	๑๑. วิทยาลัยพลศึกษา อุดรธานี	๔๕๕	๑๘๒	
รวม		๓,๕๒๗	๒,๕๖๐	๖๒.๕๔

ตาราง ๔๗ รายชื่อสถานศึกษา ระดับ ม.ศ. ๕ หรือ เทียบเท่า ในเขตการศึกษา ๕

สังกัด	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนนักเรียน
๑. กรมสามัญศึกษา	๑. รร. สตรีราชันยทิพย์ ๒. รร. วุฒิมหาวิทยาลัย ๓. รร. ขอนแก่นวิทยายนต์ ๔. รร. กัลยาณวัตร ๕. รร. แกนนครวิทยาดัย ๖. รร. เลย์พิทยากม ๗. รร. สกลราชวิทยาลัย ๘. รร. ปทุมเทพวิทยาคาร ๙. รร. กุมาภวี่ ๑๐. รร. หนองหารวิทยา ๑๑. รร. น้ำพองศึกษา ๑๒. รร. เชียงคาน ๑๓. รร. สตรีศรีสงคราม ๑๔. รร. มัชฌิมวารินวิาส ๑๕. รร. มัชฌิมวาริชภูมิ ๑๖. รร. สว่างศึกษา ๑๗. รร. หาด ๑๘. รร. ชุมพล โชนพิสัย ๑๙. รร. บานไผ่	๓๕๐ ๔๓๐ ๖๖๘ ๒๒๖ ๒๒๗ ๒๒๗ ๕๓๘ ๖๕๖ ๑๐๐ ๑๖๖ ๕๑ ๑๓๒ ๑๖๓ ๘๖ ๘๖ ๓๖๖ ๑๖๐ ๑๓๓ ๘๑

สังกัด	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนนักเรียน
๒. สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน	๒๐. รร. กรุณาศึกษา ๒๑. รร. อุดมวิทยา ๒๒. รร. ศิริกิตศึกษา ๒๓. รร. อินทรม่าง ๒๔. รร. ไพศาลวิทยา ๒๕. รร. เซนต์โยเซฟ ๒๖. รร. ภูมิสิทธิ์วิทยา ๒๗. รร. พานิชยการขอนแก่น ๒๘. รร. ช่างกลขอนแก่น ๒๙. รร. ธุรกิจพานิชยการ ๓๐. รร. กรุณาพานิชยการ ๓๑. รร. พังโพนพานิชยการ ๓๒. รร. พานิชยการสกลนคร	๒๔๕ ๕๗๖ ๗๒ ๔๔๔ ๑๑๓ ๒๒๒ ๑๘๐ ๔๕๐ ๒๓๐ ๑๐๐ ๒๔๐ ๔๐๐ ๒๘๐
๓. กรมการฝึกหัดครู	๓๓. วิทยาลัยครูอุตรธานี ๓๔. วิทยาลัยครูเลย ๓๕. วิทยาลัยครูสกลนคร	๕๗๔ ๓๔๗ ๓๗๑
๔ กรมอาชีวศึกษา	๓๖. วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น วิทยาเขต ๑ ๓๗. วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น วิทยาเขต ๒ ๓๘. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรธานี วิทยาเขต ๑ ๓๙. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรธานี วิทยาเขต ๒ ๔๐. วิทยาลัยเกษตรกรรมอุตรธานี	๓๖๔ ๑๖๓ ๒๔๔ ๒๖๓ ๕๔๔

สังกัด	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนนักเรียน
๘. กรมอาชีวศึกษา	๘๑. รร. เกษตรกรรมขอนแก่น ๘๒. รร. การช่างศรีสะเกษ ๘๓. รร. การช่างเลย ๘๔. รร. เทคนิคหนองคาย ๘๕. รร. คอเรือหนองคาย ๘๖. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาลัยเขตเทคนิคขอนแก่น	๑๐๙ ๑๐๐ ๑๐๖ ๕๘๘ ๑๙๐ ๓๒๑
รวม		๑๒, ๖๕๘